

A

Szegedi Vörösmarty Mihály Általános Iskola pedagógiai programja

Hatályos: 2021. szeptember 1. napjától

Tartalom

1. Az intézmény nevelési programja	4
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	4
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	4
1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	7
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	19
1.5. A pedagógusok és az osztályfőnökök helyi, intézményi feladatai	23
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	24
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	28
1.8. A szülő, tanuló, a pedagógus és az intézmény partnereinek együttműködési, kapcsolattartási formái	29
1.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata	29
1.10. A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó-, különbözeti-, javító- és pótló vizsgák) követelményei	30
1.11. A felvétel, az iskolaváltás és a tanuló átvételének, felmentésének szabályai	31
1.12. A tanulók távolmaradásának, mulasztásának, késésének igazolására vonatkozó rendelkezések a hatályos jogszabályok szerint	33
2. Helyi tanterv	35
2.1. A választott kerettanterv megnevezése 2013-tól	35
2.2. A választott kerettanterv megnevezése 2020-tól	37
2.3. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei	38
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása	39
2.5. A mindennapos testnevelés szervezése	50
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	50
2.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái	51
2.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	61
2.9. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	62
2.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	62
2.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	63
2.12. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározása	63
2.13. Követelmények és a magasabb évfolyamra lépés feltételei	64
Záradékok	155

1. Az intézmény nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Pedagógiai alapelvek

– Fontos számunkra megtanítani tanulóinkat, hogyan kell tanulni, felkelteni a tudás iránti vágyukat.

– Az iskolánk nevelőtestületének hitvallása: gyermekközpontúság a nevelésben, képességeket fejlesztő, szilárd alapképzést adó tevékenység az oktatásban. Ez határozza meg tevékenységünket és nevelő-oktató munkánkat.

1.1.2. Cél, és feladat

– Az iskolánkban folyó nevelés a teljes személyiség kibontakoztatását szolgálja.

– A tehetséges tanulók képességeit tudatosan fejlesztjük, biztosítjuk a folyamatos felkészülést a szaktárgyi versenyekre.

– Az eredményes oktató-nevelőmunka érdekében a pedagógusaink folyamatosan továbbképzik magukat.

– Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében *bevezetjük a Komplex Alapprogramot*, így a hátrányok kompenzálásával lehetőséget nyújtunk a képességek szerinti továbbtanulásra.

– A rend, a nyugalom, a biztonság, a család és a közösségek alapvető értékei, a szolidaritás, a tolerancia, a tudás, a türelem és a környezettudatos szemlélet közvetítése.

1.1.3. Eszközök, és eljárások

– Következetes tanári magatartással és követelményrendszerrel dolgozunk tanítványaink nevelése és formálása érdekében.

– Folyamatos és kitartó munkára, tanulásra készítjük diákjainkat.

– Rendszeres értékeléssel és osztályozással adunk visszajelzéseket tanulmányaikról.

– Az eredményekről az értékelés megszületését követően tájékoztatjuk a tanulót és a szülőt.

– A szülők, tanulók egyaránt igénylik a megfelelő partneri kapcsolatot. Rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal.

– Nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, versenyeken. Minden diákot egyéniségként kezelünk, és megkeresük fejlesztésének, nevelésének optimális lehetőségét.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és szükségletekre épül. Ezért pedagógiai feladatainkat az alábbiakban határoztuk meg: a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

E két feladat azt a célt szolgálja, hogy tanulóink:

- a különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A feladatokat a nevelés szokásos színtereire értelmezzük:

- tanórai nevelés,
- tanórán kívüli nevelés,
- iskolán kívüli nevelés.

1.2.1. Pedagógiai feladatok

- Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok:
 - A megismerési vágy fejlesztése, a tanulás motiváltságának megteremtése, megszerettetése.
 - Tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása.
 - A játékszeretet, alkotásvágy és a kreativitás fejlesztése.
 - A kognitív képességek fejlesztése.
 - Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak megismerése.
 - Önművelődés igényének kialakítása, erősítése.
 - Felkészítés az élethosszig való tanulásra.
 - Rendszeres könyvtárhasználatra nevelés.
- A nevelés területén elvégzendő feladatok:
 - Az iskolai szokásrend kialakítása, betartatása, erkölcsi, etikai normák.
 - A pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.
 - A pozitív egyéni értékrend és a képességrendszer kiépülésének, a kreativitás növelésének segítése.
 - Tanulóink megértsék a szabálytudat, a feladattudat, a döntési szabadság és a felelősség szerepét.
 - Olyan iskolai értékrend kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak.
 - Pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben a pedagógusok és a tanulók is biztonságban, jól érzik magukat.
 - Identitástudat, magyarságtudat erősítése, megőrzése.
 - Problémaérzékenység fejlesztése.
- Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:
 - Egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, az osztályterem rendben tartási igénye, a közlekedés mintái, készségei, környezettudatos magatartás kialakítása.

- Az egészséges életmód ismérveinek megismertetése, az alapvető szokások szakszerűen gyakorlása, folyamatosan észlelt minták elsajátítása.

- A nevelőmunka során a tanulói önértékelés váljon rendszeressé.
- A tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése.
- Az önfejlesztő képesség alapozása, a tehetség felismerése.
- A természetet tisztelő, természet iránti felelős életmód formálása.

– Információs és kommunikációs kultúra:

- Megismerési képességek fejlesztése.
- Az anyanyelv igényes és tudatos használata.
- Információs világháló lehetőségeinek használata.
- A média szelektív használata.

A tudatos tervezést megelőzi az osztályok megismerése felmérések alapján:

– egyes tanulók esetében

a) családi, szociális helyzet

b) egészségi állapot

c) mentálhigiénés állapot

d) teljesítmény szintje és elérési módja

e) morális gondolkodás, erkölcsi tudatszint

f) szociális képesség

g) személyes attitűdök, motiváltság

h) önismereti képesség

i) konfliktustűrési és -kezelési képesség

a felmérést végzi

osztályfőnök, tanító, gyermekvédelmi felelős

iskolai védőnő, iskolaorvos

osztályfőnök, tanító, az iskola által igénybe vett szakszolgálat

szaktanár, tanító

osztályfőnök, szaktanár, egyéb foglalkozást vezető nevelő

osztályfőnök, tanító

osztályfőnök, tanító

osztályfőnök, tanító, az iskola által igénybe vett szakszolgálat

osztályfőnök, tanító, szaktanár, egyéb foglalkozást vezető nevelő

– tanulócsoporthoz esetében

a) összetétele: szociális helyzet, életkor, nem, egészségi állapot, képességek

b) pedagógiai értékelés alapján történő rétegződés

c) informális kapcsolatrendszer

d) nevelési problémák, konfliktushelyzetek megoldási vizsgálata

e) diákönkormányzat, DSK

osztályfőnök, tanító, iskolaorvos, védőnő

osztályfőnök, tanító, szaktanár, egyéb foglalkozást vezető nevelő

osztályfőnök, tanító, egyéb foglalkozást vezető nevelő, gyermek és ifjúságvédelmi felelős

osztályfőnök, szaktanár, munkaközösség-vezető

alsós és felsős DÖK-vezető, diák sportkör vezető

f) az osztályról (csoportról) kialakult vélemények összessége	osztályfőnök, tanító, egyéb foglalkozást vezető nevelő, szaktanárok
g) az iskolán belüli és kívüli tevékenységrendszert jellemzői	osztályfőnök, tanító, szülő, szaktanár

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota. Az egészségnevelés célja az egészség megőrzése. Az egészségnevelés a születéstől a halálig tartó komplex feladat, mely az egészséges életmód kialakítását célozza meg.

Egészségfejlesztés: az összes nem terápiás egészségnevelő módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.

1.3.1. Általános helyzetleírás

Intézményünk 1978-ban testnevelés tagozatos iskolaként kezdte a működését. Iskolánk kétszintes épülete csendes helyen, egy kisebb forgalmú mellékutcában, zöldövezeti környezetben helyezkedik el. Udvarunk egy része betonos, ahol fák biztosítják a tisztább levegőt és árnyékot, másik részén pedig füvesített területet alakítottunk ki.

Az udvaron sportpálya található, ami a diákok egészséges életmódra nevelését szolgálja. Nagy figyelmet fordítunk az épület állagának megővésére, a környezet szépítésére, tisztán tartására.

A légzőszervrendszeri megbetegedések megelőzésére, a már meglévő problémák csökkentésére alakítottuk ki a sósobát, amelyet tanulóink rendszeresen használnak.

A berendezések (székek, padok) cseréje folyamatosan történik, figyelembe véve a tanulók életkori sajátosságait és az egészségügyi előírásokat.

Az iskola belső terének hangulata barátságos, a folyosókat, az aulát a tanulók munkái, faliújságok, tablók, aktuális kiállítások teszik otthonossá.

Viszonylag jól felszerelt, melegítőkonyhas ebédlővel rendelkezünk. Intézményünkben az egészséges életmódra nevelést szolgálja a tornaterem és a tornaszoba is. Az iskola többféle sportolási lehetőséget (kézilabda, labdarúgás, úszás, kötélugrás, társastánc, néptánc) kínál a tanulóinak. Közülük a legnagyobb sikert a kézilabda aratja.

Iskolánk 2011-ben elnyerte az ÖKO-iskola, majd 2016-ban az örökös ÖKO-iskola címet, a 2012/13-as tanévben pedig Vöröskeresztes Bázisiskolává vált. Egészségnevelő programok, elsősegélynyújtó tanfolyamok, vetélkedők, előadások színesítik az iskola életét.

Iskolánk 2020-ban komoly felújításon esett át. Nyílászárók cseréjére, a fűtés korszerűsítésére, külső szigetelésre, színezésre, napelemek elhelyezésére került sor.

1.3.2. A tanulók egészségi állapota

Az iskolavédő és az iskolaorvos tanulóink körében rendszeresen szűrővizsgálatot végez.

A tanulók egészségvédelmének érdekében az iskolavédő egészségnevelő foglalkozásokat tart az iskolában, igény szerint, a pedagógusokkal egyeztetett témakörökben.

A gyerekek minden évben fogászati szűrővizsgálaton vesznek részt. Mivel iskolánkban

fogorvosi rendelő működik, így helyben van lehetőségük a tanulóknak a rendszeres ellenőrzésre, megelőző kezelésekre.

1.3.3. Erőforrások

Belső erőforrások

A program felelőse	Feladatok	A megvalósítás módszerei
Intézményvezető	A program céljainak megvalósítása. A felelősök munkájának koordinálása, a feladatok megvalósulásának ellenőrzése, értékelése.	A program felelősei rendszeres időközönként beszámolnak feladataik megvalósulásáról.
Biológia szakos pedagógusok	Az egészséges életmódra nevelés megvalósítása egészségtan modul kertében. Egészségtudatos magatartás kialakítása.	A tantárgyi órákon alkalmazott módszertani eszközökkel.
Iskolaorvos, védőnő	Prevenció, egészségügyi ellátás, szakorvoshoz irányítás.	Felvilágosító előadások, egészségügyi szűrés.
Iskolai fogorvos	Prevenció, egészségügyi ellátás, szakorvoshoz irányítás.	Felvilágosító előadások, egészségügyi szűrés.
Külső előadó	Drogprevenció.	Felvilágosító előadások, kérdőívek, csoportos foglalkozások.
Testnevelők, gyógytestnevelő	Prevenció, pszichés gátlás feloldása, alapkondíció és mozgásműveltség fejlesztése, rendszeres mozgásigény felkeltése, helyes testtartás kialakítása, testi munkához, terheléshez szoktatás.	Személyes példamutatás. Tanórákon, tömegsport foglalkozásokon, gyógytestnevelési órákon, edzéseken alkalmazott változatos módszerekkel.
Pedagógusok	Egészségtudatos magatartás fejlesztése.	Felvilágosító előadások, szabadidős programok.
DÖK-vezetők	Egészségtudatos magatartás fejlesztése.	Szabadidős programok, versenyek, vetélkedők.
Gyermek-és ifjúságvédelmi felelős	A tanulók pszichés és testi egészségét veszélyeztető tényezők kiszűrése. A felmerült problémák jelzése a gyermekvédelmi szakszolgálatnak.	Csoportos megbeszélés (osztályfőnök, szülő, tanuló).
Pedagógusok	Egészségtudatos magatartás fejlesztése.	Példamutatás saját életvitelében, tananyaghoz kapcsolódó témák megbeszélése.
Osztályfőnökök	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő nevelési tartalmak feldolgozásával.	Beszélgetés, kiselőadás stb.

Külső erőforrások

- Szülők,
- iskola-egészségügyi szolgálat,
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Rehabilitációs Bizottság,
- Nevelési Tanácsadó,
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat,
- SZTE Egészségtudományi és Szociális Kar,
- rendvédelmi szervek.

Anyagi erőforrások

- Pályázatok,
- alapítvány.

Tárgyi erőforrások

- Szaktantermek,
- ismerethordozók (kép- és hanganyag, folyóiratok, szakkönyvek, Internet, multimédiás anyagok),
- audiovizuális eszközök,
- modellek, tablók,
- elsősegélykészletek.

1.3.4. Az egészségfejlesztés színterei

- Tantárgyakba beépítve,
- osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás,
- sportnap,
- etika/hit- és erkölcstan,
- osztályfőnöki órákon egészségvédelmi témák,
- sportfoglalkozások,
- egészségmegőrző és szabadidős programok alsó és felső tagozaton,
- diákönkormányzati nap,
- szülői értekezletek,
- családi nap,
- foglalkozások és tájékoztatók külső szakemberek bevonásával.

1.3.5. Iskolánk egészségfejlesztési célja

Az intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszereszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

1.3.6. Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

- Az egészséges táplálkozásra való figyelem felkeltése,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,

- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné.

1.3.7. Egészséges táplálkozás

Cél: a tanulók ismerjék fel a kiegyensúlyozott és változatos táplálkozás alapvető jelentőségét, az étrend meghatározó szerepét az egészség megőrzésében.

Iskolai étkeztetés: ebédlőnk 108 férőhelyes, ahol a tanulók több csoportban tudnak tíz-óraizni, illetve ebédelni.

Iskolai büfé: az iskola-egészségügyi szolgálat állásfoglalása alapján a kínálat megfelel az egészséges táplálkozás követelményeinek. Nem árusít olyan terméket, amely alkalmas lehet a tanuló figyelmének, magatartásának olyan mértékű befolyásolására, hogy azzal megzavarja az intézmény rendjét, illetve a nevelő-oktató munka hatékonyságát.

Az egészséges táplálkozás megszervezése tanórák és szabadidős foglalkozások keretében

Feladat	Szinterek, formák	A szervezés felelőse	Résztevő évfolyamok
Egészséges táplálkozási szokások ismertetése	Biológia óra, egészségtan modul, etika/hit- és erkölcsstan, szabadidős foglalkozások, osztályfőnöki óra, előadások, vetélkedő	Szaktanárok, tanítók, védőnő Osztályfőnökök, védőnő-hallgatók, reál mk. vez.	1–8. oszt.
Emésztőszervrendszer és a fogak egészsége	Biológia óra, szabadidős foglalkozások, vetélkedők, előadások	Szaktanárok, tanítók, védőnő-hallgatók, reál mk. vez., fogorvos	1–8. oszt.
Egészséges étel- lek, ételbemutatók	Szabadidős foglalkozások, életvitel és gyakorlat óra	Szaktanárok, tanítók	1–4. oszt. 5–8. oszt.
Konyhatechnikai és főzési gyakorlatok	Technika, életvitel és gyakorlat óra	Szaktanárok	5–8. oszt.

1.3.8. Testi és lelki egészség fejlesztése

Célja:

- segítse elő a tanulók kiegyensúlyozott, pszichés fejlődését,
- támogassa a környezethez történő alkalmazkodásukat,
- készítse fel a tanulókat, és kínáljon számukra megoldási stratégiákat a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket,
- pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

A témákat beillesztjük az osztályfőnöki, természetismeret, biológia órák, etika/hit- és erkölcsstan, napközis és szabadidős foglalkozásokba.

A testi és lelki egészség fejlesztése iskolai és szabadidős tevékenységek keretében

Feladat	Szinterek, formák	A szervezés felelőse	Megvalósítás időpontja	Résztevő évfolyamok
Drogprevenció	Előadás, kiscsoportos foglalkozások	Mentálhigiénés szakember	Egész évben folyamatos	7–8. oszt.
Káros szenvedélyek	Biológia óra, egészségtan modul, osztályfőnöki óra, etika/hit- és erkölcsstan, vetélkedő, előadás	Szaktanárok, osztályfőnökök, védőnő-hallgatók, reál mk. vez., védőnő	Egész évben folyamatos, május	5–8. oszt. 7–8. oszt.
Káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése	Valamennyi tanóra	Szaktanárok, tanítók	Egész évben folyamatos	1–8. oszt.
Családi és szexuális életre nevelés	Biológia óra, etika/hit- és erkölcsstan, előadás, mentálhigiénés programok	Szaktanárok, osztályfőnökök, védőnő-hallgatók, meghívott előadó	Egész évben folyamatos	5–8. oszt.

1.3.9. Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Célja: a tanulók testi épségének megóvása, gondoskodás erkölcsi védelmükről az intézményben való tartózkodásuk, illetve a pedagógiai program részeként meghatározott kötelező, az intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt.

Feladat	Szinterek, formák	A szervezés felelőse	Megvalósítás időpontja	Résztevő évfolyamok
Biztonságos iskola; akció és horror filmek, agresszív játékok negatív hatása	Előadás, osztályfőnöki óra, szakórák, kapcsolattartás a szülőkkel	Rendőrség, osztályfőnökök, szaktanárok, tanítók	Egész évben folyamatos	1–8. oszt.
Önismeret, önértékelés, önbizalom	Osztályfőnöki óra, egészségtan modul, etika/hit- és erkölcsstan, sportfoglalkozások	Osztályfőnök, tanítók, szaktanárok	Egész évben folyamatos	1–8. oszt.

Feladat	Szinterek, formák	A szervezés felelőse	Megvalósítás időpontja	Résztevő évfolyamok
Az agresszió hatása a gyerekekre	Osztályfőnöki óra, előadás	Osztályfőnök, szaktanárok, tanítók, iskola-vezetés, ifjúságvédelmi felelős, gyermekvédelmi szakszolgálat	Egész évben folyamatos	1–8. oszt.
Elkövetők-áldozatok	Előadás, eset-megbeszélések	Rendőrség, szaktanárok, tanítók, iskola-vezetés, ifjúságvédelmi felelős, gyermekvédelmi szakszolgálat	Egész évben folyamatos	1–8. oszt.
Indulatok, feszültségek megfelelő kezelése	Sportfoglalkozások, tánc, beszélgetés, manuális foglalkozások, osztályfőnöki óra	Szaktanárok, tanítók, osztályfőnök, védőnő	Egész évben folyamatos	1–8. oszt.

1.3.10. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Célja: a tanulóknak kialakítani a biztonságos iskolai környezet megteremtésének képességét, át kell adni a baleset-megelőzési ismereteket a főbb közúti, közlekedési balesetek, a mérgezés, fulladás veszélyei, az égés, áramütés, esés témakörben. Fejleszteni kell a tanulók biztonságra törekvő viselkedését. Ismertetni, gyakoroltatni kell az alapvető elsősegélynyújtási szabályokat.

Feladat	Szinterek, formák	A szervezés felelőse	Megvalósítás időpontja	Résztevő évfolyamok
Veszélyes viselkedési módok otthon, az iskolában, a járműveken, kiránduláson	Minden tanórán, osztályfőnöki óra, egyéb foglalkozások, iskolán kívüli programokon, kirándulásokon	Szaktanárok, osztályfőnökök, tanítók, egyéb foglalkozások vezetői, szaktanárok	Tanév elején, egész évben folyamatos	1–8. oszt.
Helyes közlekedés, közlekedési ismeretek, közúti balesetek	Előadások, technika, életvitel és gyakorlat óra, családi nap	Cs. M-i. Rendőr-főkapitányság előadói, szaktanárok	Egész évben folyamatosan	1–8. oszt.

Feladat	Szinterek, formák	A szervezés felelőse	Megvalósítás időpontja	Résztevő évfolyamok
Segítségkérés, az elsősegélynyújtó felkészítése, tartalma; az elsősegélynyújtó saját védelme, biztonságos környezet kialakítása; mérgezők, idegen test szemben, fülben, testben, bőrön; égés, áramütés; sérülések ellátása; kötések; állapotok (eszmélet, eszméletlenség, halál); a fulladás veszélyei; a szabad légút biztosításának módjai; újraélesztés.	Elsősegélynyújtó szakkör és verseny, gyakorlati bemutatások, biológia óra, testnevelés óra, egészségtan modul, osztályfőnöki óra, családi nap, egyéb foglalkozások	Iskolai védőnő, védőnő-hallgatók, szaktanárok, osztályfőnökök, tanítók	Egész évben folyamatosan	1-8. oszt.
KEVE program	Tanórák, napközi	Osztályfőnökök, napközis tanárok	Egész évben folyamatosan	1-8. évfolyam felmenő rendszerben a 2019/2020-as tanévtől.

1.3.11. Személyi higiéné

Célja: a tanulóknak tudatosítani, hogy a külső megjelenésnek, a higiénének egészségügyi és társadalmi vonatkozásai vannak. Válgjon szükségletté számukra a rendszeres testápolás.

A személyi higiéné fejlesztése tanórán és szabadidős foglalkozások keretében

Feladat	Szinterek, formák	A szervezés felelőse	Megvalósítás időpontja	Résztevő évfolyamok
Test- és szépségápolás, száj- és fogápolás	Biológia óra, egészségtan modul, osztályfőnöki óra, szakkör, vetélkedők	Szaktanárok, tanítók, osztályfőnökök, szakkörvezető, alsós és reál mk. vezetők	Egész évben folyamatos, november	1-8. oszt. 1-6. oszt.
Testmozgás higiénés szabályai	Testnevelés, biológia, osztályfő-	Szaktanárok, osztályfőnö-	Egész évben folyamatos	1-8. oszt.

Feladat	Szinterek, formák	A szervezés felelőse	Megvalósítás időpontja	Résztevő évfolyamok
	női óra egészség-tan modul	kők, tanítók		
A külső megjelenés, ruházkodás	Osztályfőnöki óra, technika, életvitel és gyakorlat óra, egészség-tan modul	Osztályfőnökök, tanítók, szaktanárok	Egész évben folyamatos	1–8. oszt.

1.3.12. Környezeti nevelés

Helyzetelemzés

Az iskola épülete Szeged (Újszeged) csendes helyén, egy kisebb forgalmú mellékutcában, zöldövezeti környezetben helyezkedik el. Az iskola előtt tiszta, rendezett parkosított rész található, nagy fákkal, cserjékkel.

Udvarunk egy része betonos sportpálya, melyet fák vesznek körül biztosítva a tiszta levegőt és az árnyékot. Másik részét zöld, gyepes terület foglalja el, amely kiváló helyszínt biztosít tanulóink szabadban töltött foglalkozásaihoz. Az udvart virágládákba ültetett örökzöldek teszik esztétikussá.

Az aula „éke”, iskolánk büszkesége a nagy télikert, melynek csodálatos növényeiben gyönyörködhetnek a gyerekek és a felnőttek egyaránt. Az épület belső képét cserepes zöld növényekkel tesszük esztétikussá.

Iskolánk 2011 óta viseli az ÖKO-iskola, 2016-tól az örökös ÖKO-iskola címet.

Múltunk, jelenünk

Intézményünk oktató-nevelő munkájában központi helyet tölt be a környezettudatos magatartás kialakítása, a környezetvédelem fontosságának tudatosítása.

Munkánk során az ismeretátadás mellett fontosnak és hangsúlyosnak tartjuk:

- a tanulók és a szülők szemléletformálását,
- a pedagógusok mintaadását,
- közvetlen környezetünk természeti értékeinek megismertetését,
- pedagógiai munkánk során felhasználjuk iskolánk jó természeti adottságait (Tiszapart, Liget, Fűvészkert közelsége).

Az iskola „zöld” arculata

Az intézményünk külső-belső környezete, az aula, a folyosók, az udvar az elmúlt évek során jelentő fejlődésen ment keresztül. Mindenütt zöld növények, virágládákba ültetett örökzöldek, télikert teszi otthonossá, esztétikussá környezetünket. Padokat helyeztünk a folyosókra, illetve az udvarra.

- Évente két alkalommal, ősszel és tavasszal papírgyűjtést szervezünk.
- Az iskola bejáratánál elhelyezett használatlan-gyűjtőt évek óta rendszeresen megtöltik diákjaink.

- Kerékpártároló áll rendelkezésünkre.
- Zöld könyvtár.
- Jeles napok megünneplése.
- Környezetismereti vetélkedők szervezése.
- Tankerületi Föld Napi akadályverseny szervezése.
- „Zöld hírek” faliújságon, iskolaújságban, iskolai honlapon.

A környezeti nevelés színterei, módszerei

Tanórai oktatásszervezésben

A helyi tanterv, illetve a tanmenetek tartalmazzák minden tantárgy esetében a környezeti nevelés megvalósításának formáit és módszereit. A szakórákon minden lehetőséget megragadunk a környezeti nevelésre, és folyamatosan megjelenítjük a környezeti problémákat.

– Helyi természeti értékek bemutatása különböző irodalmi alkotásokban (mese, monda, vers, próza).

- A természet és az ember egymásrautaltságának vizsgálata.
- Ismeretterjesztő szövegekből vett tanulás.
- Vita, véleményalkotás, érvelés.
- Szituációs játékok.
- A helyi történelmi értékek, hagyományok megismerése.
- Táblázat, grafikon készítése, elemzése.
- Konkrét, a hétköznapi életből vett példák elemzése, megoldása, következtetések levonása.
- Az élővilág sokszínűségének megismerése.
- Környezeti megfigyelések, vizsgálatok.
- Környezet állapota iránti érzékenység.
- Ökológiai szemlélet.
- Az élő szervezetre káros fizikai hatások megismerése.
- Fizikai törvényszerűségek vizsgálata.
- Alternatív energiahordozók.
- A természet sokszínűségének ábrázolása.
- Komposztálás jelentősége, haszna.
- Konyhakert.
- Madáretetők készítése.
- Természetes anyagok felhasználása.
- Újrahasznosítás.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Tudatos fogyasztói magatartás.
- Fenntartható fejlődés összefüggései, követelményei.

Tanórán kívüli keretben

- Környezetvédelmi szakkör.
- Városi Autómentes Világnap programjai.

– A tanév során a tanulók osztálykiránduláson vesznek részt, melyet előzetes gyűjtőmunka előz meg, ahol a diákok felkészülnek az adott táj földrajzi adottságaiból, növény- és állatvilágából.

– Tankerületi Föld Napja vetélkedőt szervezünk.

– Az Állatok Világnapja tiszteletére iskolai vetélkedőt szervezünk.

– A decemberi karácsonyi vásáron természetes anyagokból készült ajándékokat is árúsítanak a gyerekek.

– A Fűvészkert, a Tisza-part és a Liget közelségét kihasználva gyakran tartunk gyermekeink számára szabadtéri foglalkozásokat, vetélkedőket, akadályversenyeket.

– Évek óta részt vesznek tanulóink a „Víz Világnapja” városi vetélkedőn.

– Múzeumi órákon, könyvtárfoglalkozásokon színesítjük a tanulók környezettudatos szemléletét.

– Törekszünk arra, hogy a környező óvodák gyerekei ne csak a nyílt napokon látogassanak el intézményünkbe, hanem sport – és környezetvédelmi vetélkedőkön többször fogadjuk őket a tanév során.

– Alsó tagozaton minden évben más-más jeles napot dolgozunk fel projektmódszerrel, amelyen minden alsós tanuló részt vesz.

– Az iskola és környékének „zöldítése” folyamatosan.

– Vadasparki órák az alsó tagozatosoknak.

– Téma napok szervezése.

Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Belső erőforrások

– Iskolavezetőség: támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Aktívan részt vesz az egyes programokban.

– Pedagógusok: az iskola minden tanára, tanítója környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű a tanulók számára, segítséget nyújt a programok szervezésében, lebonyolításában és dekorációk készítésében. Az egyes tantárgyakhoz kidolgozza a környezeti tartalmakat. Éves tervet készítenek, melyben meghatározzák a tanév fő környezeti tartalmait. Versenyek lebonyolítását segítik. Iskolai hírlevél szerkesztése.

– Osztályfőnökök: évfolyamokra lebontva foglalkoznak az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.

– Diákönkormányzat, DSK: napi kapcsolatot tartanak a diákok és a pedagógusok között.

– Iskolaorvos, védőnő: előadásokat tartanak az egészséges életmód témakörében. Részt vesznek az egészségvédelemmel kapcsolatos vetélkedők lebonyolításában.

- Könyvtáros: az iskolai „zöld könyvtár” létlehozása, a könyvtári állomány bővítése.
- Technikai dolgozók: részt vesznek az iskola „zöldítési” programjaiban, támogatják a szelektív hulladékgyűjtést.

– Diákok: az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmesse társait a kulturált magatartásra, valamint vegyen részt a hulladékgyűjtésekben, parkosításban. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

Külső erőforrások

- Városrészünk önkormányzati képviselője: folyamatos tárgyi és anyagi támogatásának igénybevétele.
- Szegedi Vadaspark: zoopedagógiai órák szervezése.
- Kiskunsági Nemzeti Park: rendhagyó környezetismereti órák, kirándulások, madárfigyelések.
- Móra Ferenc Múzeum: kiállítások, múzeumi órák.

Jövőkép, célok

- A környezettudatos magatartás, életvitel,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás, életvitel,
- a környezet értékei iránti felelős magatartás, annak megőrzésének akarata és igénye,
- a természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség megőrzése,
- tudományosan megalapozott globális összefüggések megértése,
- az egészséges életmód igénye és az ehhez vezető technikák, módszerek elsajátítása.

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén megjelenik!	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is konkrétan megjelöljük a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket.	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: <ul style="list-style-type: none"> – átdolgozott tanmenetek; – több környezeti nevelési tartalom a tanórákon; – változatosabb tanítási, tanulásegítési környezeti nevelési módszerek.
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői legyenek.	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Egyre több szülő, tanár vesz részt a programokon. Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
Meghitt, tiszta iskola-belső	Festések, felújítások. Dekorációk készítése a tantermekbe és a folyosókra.	Iskolánk otthonos, barátságos.
Az iskola tisztaságának megőrzése, a szemét szelektív gyűjtése, mennyiségének csökkentése.	„Zöld őrjárat” szervezése Szelektív hulladékgyűjtés – tárolásának és elszállításának megszervezése. A tudatos vásárlói szokások kialakítása.	A tanulók és az iskola dolgozói szelektíven kezelik a hulladékot. Csökken az elszállított szemét és a csomagolási hulladék mennyisége.
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres, alkalmankénti ellenőrzések.	Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyfogyasztása.
Váljanak a tanulók környezetük védelmezőivé!	Faültetés, téli madáretetés. Az iskola udvarán és környékén lévő fák, virágok gondozása.	A tanuló kötődik környezetéhez, és ezen keresztül átérzi környezetünk megővésének fontosságát.
Fejlesztjük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét megalapozva az élethosszig tartó tanulást!	Szakkönyvek, folyóiratok, digitális anyagok beszerzése. Internet-hozzáférés biztosítása. Az iskolarádióban és a hírlevélben	Egyre több gyerek végez aktív kutatómunkát könyvtárban, interneten, cikket ír, használni tudja a szakirodalmat.

Tanulásszervezési keretek

A környezeti nevelés során választható módszerek

- Kooperatív technikák,
- páros munka,
- kiscsoportos munka,
- erdei iskola, tanulmányi kirándulás (pályázati keretből),
- zoopedagógia,
- rendhagyó órák,
- terepgyakorlatok,
- múzeumi órák,
- könyvtári órák,
- projekt,
- témanap,
- akciók.

Az iskola működéséből, elhelyezkedéséből adódó feladatok

Az iskola működéséből, elhelyezkedéséből adódó jellemzők	Célok	Tevékenység, feladat (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Szemét, mint probléma	Tiszta, egészséges környezet	<ul style="list-style-type: none"> – több szemétgyűjtő kihelyezése, – szelektív hulladékgyűjtés (papír, szárazralem, műanyag palack), – tájékoztató előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	<ul style="list-style-type: none"> – festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, – gyakori szellőztetés, – lábtörlők alkalmazása
Világítás	A természetes fény preferálása	energiatakarékos izzók
Vízfelhasználás	A vízfogyasztás csökkentése	víztakarékos öblítés, csapok karbantartása
Iskolaudvar	Pihenés, sportolás, felüdülés helye	<ul style="list-style-type: none"> – növények gondozása, pótlása, – madáretetők, madárodúk kihelyezése, gondozása

A kommunikáció formái

- Iskolarádió, hírlevél.
- Értekezletek, megbeszélések.
- DÖK megbeszélések, rendezvények.
- Kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel.
- Tematikus kiállítások.
- Faliújságon közölt információk.
- Plakát, tábló készítése és bemutatása.
- Környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból, internetről.
- Környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása.
- Környezetvédelemről szóló rádió-és televíziós hírek feldolgozása, értékelése.
- A közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése.

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösség leghatékonyabban a közösen átélt tevékenységeken keresztül fejleszhető. A közösség hatása annál jelentősebb, minél gazdagabb lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek a sokszínű tevékenységre, a társas együttműködésre, élményszerzésre. Az iskolai élet során számos lehetőséget biztosítunk a közös tevékenységekre.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat az alábbi tevékenységhez kapcsolódóan határozzuk meg:

- tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) és tanórán kívüli foglalkozások,
- diák-önkormányzati munka,
- iskolai rendezvények: ünnepélyek, megemlékezések, iskolai hagyományok ápolása, szabadidős tevékenységek.

Az egyes területek céljai, feladatai, abban megegyeznek, hogy tevékenyen hozzájárulnak

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- a véleményalkotó, véleménynyilvánító képességek fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák, etikai értékrend elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakításához, a harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztéséhez.

1.4.1. A tanórai és tanórán kívüli közösségfejlesztés

Legfontosabb célunk olyan valódi közösséget formálni, amely a közös cél érdekében hajlandó közös értékrend elfogadására és az iskola szervezeti keretein belül ennek megfelelően viselkedik, munkálkodik.

Szaktárgyi órákon az egyes tanárok feladata

- Segíteni a tanulók kezdeményezéseit.
- A tanórákon alkalmazott változatos munkaformákkal erősíteni az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.
- Arra irányítani a tanulót, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában.
- Segíteni, hogy a tanulók közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát közösen értékelni.

Az osztályfőnökök feladata

- A gyermekek segítése, ellenőrzése, képviselése,
- a harmonikus társas kapcsolatok létrejöttéhez szükséges tulajdonságok, képességek kialakítása és fejlesztése a tanulóban (kedvesség, figyelmesség, udvariasság, tisztelet, méltányosság, tapintat, tolerancia, empátia, segítőkészség, humor, stb.),
- az osztályfőnök segíti a tanulók önismeretének kialakulását, adottságaik megismerését, értékeik megtalálását, az együttműködési formák és normák kialakítását,
- tanév közben gondoskodik közösségi programokról, közösségi vállalásokról és feladatokról.

Osztályfőnöki órák

Az osztályfőnöki nevelőmunka elsődleges szerepet tölt be a közösségi nevelésben. Az osztályfőnöki órák tananyaga útmutatást ad a kulturált magatartás és életmód kialakításához, a tanulók közösségi és közéleti tevékenységének szervezéséhez, a szociális képességek fejlesztéséhez. Az osztályfőnök osztálya közösségi életének tudatos tervezésével és szervezésével

biztosíthatja a folyamatosságot, azaz a már elért eredmények továbbfejlesztését és a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építést.

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

- A tanulókat együttműködésre, egymás segítésére, önellenőrzésre nevelni.
- A tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítani, hogy a különböző munkaformák megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez tartozás érzését.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő tevékenysége

A diákönkormányzat iskolánkban a tanulók közösségi életre nevelésének és a közösség érdekében vállalt munkára, képviseleti szerepre történő nevelésnek a szervezeti kerete. A diákönkormányzat szervezésénél a következő alapelveket érvényesítjük:

– Az iskola diáktanácsának minden tanuló tagja lehet, aki kedvet, lehetőséget érez a közös munkához.

– A diáktanácsnak olyan tanuló lehet tagja, aki az osztályközösségtől választás útján felhatalmazást kap, s önként vállalja a megbízatást.

– A diákönkormányzat működéséhez az iskola intézményvezetője biztosítja a feltételeket.

– A diákszervezet aktív szervezője, segítője a kulturális, sport, szabadidős és az iskolai hagyományok szerinti programoknak.

– A diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus az iskolaközösség szintjén, az osztályfőnökök az osztályközösségekben támogatják a diákszervezet tevékenységét.

Célunk olyan iskolai közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire. Az alsóbb és felsőbb évfolyamok életkori sajátosságainak megfelelően kialakított programok, rendezvények terepei a nagyobb közösségek kialakításának, az iskolai identitás-tudat formálásának.

Az iskola legfontosabb döntései közül azokban, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik, a döntési folyamatban *lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére.*

A döntést megelőző informálás lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése a DÖK pedagógus vezetőjének feladata.

A diákok többségét érintő információk közlésére a következő fórumokat működteti a DÖK: a *diákgyűlést*, mely kéthavonta egyszer és a *diákközgyűlést*, melyet a tanév végén hívunk össze. A diákgyűlés összehívását az iskolai DÖK pedagógus vezetője, a diákközgyűlést az iskola intézményvezetője és a DÖK pedagógus vezetője közösen kezdeményezheti. Az évi rendes közgyűlésen a DÖK és az iskola képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszakról, különös tekintettel a gyermeki jogok és követelmények helyzetéről, illetve a házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól. A tanulók az iskola életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek az iskola és a DÖK vezetéséhez.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A DÖK javaslatait, véleményét a nevelőtestületi értekezleten a diákönkormányzatot segítő, az intézmény vezetője által megbízott tanár képviseli.

A DÖK *programjait* havi bontásban tervezi és bonyolítja le.

Az iskolai rendezvények, szabadidős programok

Az iskolai rendezvények közösségformáló hatását a tanulók aktív részvételével kívánjuk elérni. A közösségfejlesztő tevékenységek koordinálói: osztályfőnökök, diákönkormányzatot segítő pedagógusok, munkaközösség-vezetők, szaktanárok, napközis nevelők.

Ünnepélyek, megemlékezések

- tanévnyitó ünnepély,
- október 6-a, az aradi vértanúk emléknapja,
- október 23-a, az 1956. évi forradalom és szabadságharc kezdetének, valamint a Magyar Köztársaság 1989. évi kikiáltásának napja,
- a magyar kultúra napja (jan. 22)
- a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (febr. 25.),
- március 15-e, az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc kezdetének, a modern parlamentáris Magyarország megszületésének napja,
- a holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr. 16.),
- június 4-e, a nemzeti összetartozás napja,
- ballagás,
- tanévzáró ünnepély.

Hagyományos iskolai rendezvények

- jeles napok,
- Mikulás-napi programok,
- karácsonyi műsor,
- sulidiszkó,
- Alapítványi est (Szülők-nevelők Bálja),
- farsang,
- osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás,
- műveltségi és tanulmányi vetélkedők,
- tankerületi versenyek szervezése és lebonyolítása,
- DÖK nap,
- családi nap,
- papírgyűjtés,
- Vörösmarty-hét,
- tehetségnap.

Szabadidős programok

- színház- és mozilátogatás,
- múzeum- és tárlatlátogatás,
- játékos vetélkedők, sportversenyek, sportprogramok, könyvtári foglalkozások.

1.5. A pedagógusok és az osztályfőnökök helyi, intézményi feladatai

1.5.1. A pedagógusok feladatai

- Önállóan végzi munkáját az iskolai közösségek kialakításában.
- Részt vesz az ünnepélyeken, megemlékezéseken.
- Ápolja az iskolai hagyományokat.
- Munkaköri kötelességeit az intézményvezető utasításai szerint végzi a következő dokumentumok alapján:
 - Pedagógiai program – ami a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezethető be
 - Szervezeti és működési szabályzat,
 - Az iskola munkaterve,
 - Nevelőtestületi határozatok.
- Gondoskodik önképzésről és továbbképzésről, részt vesz a 7 évenkénti kötelező továbbképzéseken.
- Munkáját korszerűen végzi. Éves tanmenetét, szeptember 25-ig átadja a munkaközösség-vezetőnek érvényesítésre.
- Munkájában használhatja a központi tanmenetet is a szükséges kiegészítésekkel, korrekciókkal.
- Amennyiben a tanterv nem változik, a tanmenetek több éven keresztül használhatók.
- Az írásbeli dolgozatokat, felmérőket, feladatlapokat legkésőbb 2 héten belül kijavítja
- A témazáró dolgozatok írását előre közli.
- Minden hónapban megfelelő számú érdemjegyet ad.
- Részt vesz az éves munkatervében meghatározott módon a fogadóórákon.
- A tanulók magatartásáról, tanulmányi munkájáról – szükség szerint – tájékoztatja az osztályfőnököt és a szülőket.
- Segíti a gyermek, tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, a hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkóztatását.
- Részt vesz a gyermek és ifjúságvédelmi feladat ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények felismerésében, feltárásában.
- A tanóra kezdése előtt 10 perccel köteles megjelenni a foglalkozási helyen.
- Pontosan ellátja az ügyeletesi feladatokat, a helyettesítést, a tanórán kívüli teendőit, a vállalt tisztségével kapcsolatos teendőit, a munkakörével járó adminisztrációs feladatait.
- Ha a munkáját betegség vagy más akadályoztatás esetén nem tudja megkezdni, az iskola intézményvezetőjét időben értesíti, s távolmaradása idejére a tanmenetét, és a tanítási óra anyagát a helyettesítés érdekében rendelkezésre bocsátja. Az intézményvezető-helyettes gondoskodik az eseti helyettesítésről.
- Közreműködik pályázatok írásában, megvalósításában.

1.5.2. Osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi és végzi. Osztályfőnöki tanmenetet készít, amelyet szeptember 25-ig átad a munkaközösség vezetőjének.

– Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése. Ennek érdekében együttműködik az osztályban tanító pedagógusokkal. Észrevételeit és az esetleges problémákat az érintett nevelőkkel megbeszéli személyesen vagy szaktanári konzultáció keretében.

– Feltárja és jelzi a vezetőségnek a tanulókat veszélyeztető okokat.

– Az osztályban tanító pedagógusokkal megvitatja az addig tapasztaltakat és a következő időszak teendőit.

– Az osztályozó értekezleten ismerteti a tanulócsoport neveltségi szintjét, tanulmányi munkáját, magatartását.

– Gondot fordít a lemaradók felzárkóztatására (korrepetálásra irányítja őket), s a tehetséges tanulók szakkörökre, egyéb foglalkozásokra irányítására.

– A továbbtanulásra jelentkező nyolcadikos tanulók pályára irányítását a szülőkkel együttműködve, felelősséggel végzi.

– Engedélyt ad tanulóinak a tanév során három napig terjedő távolmaradásra.

– Az éves munkatervben meghatározott módon egyéni fogadóórát tart.

– Az elektronikus ellenőrző útján tájékoztatja a szülőket, ellenőrzi, hogy a szülők tudomásul vették-e a beírt értesítéseket, nevelői észrevételeket.

– Az iskola éves munkatervében meghatározott időpontban szülői értekezletet tart, ahol:

- Beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről.

- Ismerteti a soron következő feladatokat.

- Szükség szerint napirendre tűz egy-egy nevelési témát is, amely illeszkedik az adott osztály korosztályához, speciális problémájához.

- A szülők közösségének tagjaival együtt irányítja osztálya szülői közösségét.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők, a sajátos nevelési igényű tanulók segítése, a képességkibontakoztató, integrációs felkészítés

Intézményünkben a pedagógiai tevékenységhez az alábbi lehetőségek adóttak:

– szakkör,

– házi tanulmányi versenyek,

– felkészítés városi és egyéb versenyre,

– felzárkóztatás,

– korrepetálás,

– csoportbontás,

– fejlesztő foglalkozások,

– differenciálás,

– középiskolára felkészítő foglalkozás,

– alapítványi támogatás igénylése a nevezési díj térítésére.

– Intézményünk ellátja az utazó gyógypedagógusok segítségével azokat az SNI tanulókat, akik részére a szakértői bizottság ez irányú szakvéleményt készít. Az iskola biztosítja a helyiséget és gondoskodik arról, hogy a tanuló órarendjéhez igazodva a számára meghatározott órakeret rendelkezésre álljon. A szakszolgálat a gyermek szakirányú fejlesztését végzi.

– Intézményünk gondoskodik azoknak a tanulóknak az ellátásáról, akik a Nevelési Tanácsadó szakvéleménye alapján a BTM-N diagnózist kaptak.

Intézményi feladatok a tanulók ellátásában

– A tanulók fejlesztése az utazó gyógypedagógiai hálózat szakemberének segítségével történik.

– A BTM-N-nel küzdő gyermekek/tanulók fejlesztő foglalkoztatása, ez a probléma függvényében egyéni vagy kiscsoportos.

– A foglalkozásokon a következő főbb területek fejlesztése történik: mozgásfejlesztés, testséma, téri tájékozódás-fejlesztés, percepció-fejlesztés, beszédfejlesztés, grafomotoros fejlesztés, számfogalom fejlesztése.

Fejlesztő pedagógusi feladatok a tanulók ellátásában

– A tanév tizedik hetének végéig minden tanulóról egyénre szabott fejlesztési tervet készít és azokat a tanév folyamán elvégzi.

– Gondoskodik, hogy a szakvéleményben meghatározott óraszámok a tanuló órarendjéhez igazodjanak. A gyermek a foglalkozásokra eljusson, azon részt vegyen.

– A tanuló foglalkozás alatti munkájáról feljegyzést készít.

– Folyamatosan konzultál a tanuló osztályfőnökével, a szaktanárokkal és a szülői házzal, szükség esetén az iskolai védőnővel, az ifjúságvédelmi szakemberekkel.

– A tanuló munkáját félévkor, év végén szövegesen értékeli.

– Figyelemmel kíséri a kontrollvizsgálatok időpontját, gondoskodik arról, hogy a tanuló időben a vizsgálaton részt vegyen.

– Szülővel egyeztetve a szakvélemény alapján kezdeményezheti a tanuló tantárgyi értékelésének mentességének lehetőségét.

– Fejlesztő munka dokumentációja: egyéni fejlesztési napló (szakvélemény másolata, egyénre elkészített terv, haladási napló), jelenléti ív (tanulói az üzenő füzetben, tanári példány a nevelőnél), értékelő lap a tanuló szöveges értékeléséhez, kontroll-igénylő ívek, első vizsgálatához szükséges nyomtatvány a pedagógia jellemzés elkészítéséhez.

– Titoktartási kötelezettség (szakmai protokoll, szakmai etikai kódex elveinek betartása).

Az iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató vagy integrációs *felkészítést szervez*, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

A felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – biztosítja az iskola:

– a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

– a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,

– a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik.

A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

A képességkibontakoztató felkészítésben az a tanuló vesz részt, aki halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül.

Az iskola intézményvezetője felveheti a képességkibontakoztató felkészítésbe azt a tanulót is, aki nem halmozottan hátrányos helyzetű, feltéve, hogy a tanuló hátrányos helyzetűnek minősül. Az így felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett, felkészítésben részt vevő tanulók létszámának harminc százalékát, tört létszám esetén felfelé kerekítve.

A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanuló felkészítése *egyéni fejlesztési terv alapján* történik – haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az egyéni fejlesztésben részt vevő *pedagógusok legalább háromhavonta* értékelik. Az értékelésre meg kell hívni a tanulót, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülőjét, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság és a nevelési tanácsadó képviselőjét is.

1.6.2. A tehetség képességkibontakoztatását segítő tevékenység

Intézményünk 2012 óta regisztrált Tehetségpont. A tehetséges diákok képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a tanárok egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak.

Az emelt szintű oktatásban részesülő tanulók az emelt szintű oktatás folyamán, a felkészítő foglalkozások keretein belül nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére.

Céljai:

- minden diákunk tehetségének felismerése, feltérképezése és felkarolása,
- tervezett, egyénre szabott tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a tehetséges hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, tervezett tehetséggondozása,
- az általános iskolai ismeretek újszerű szintézisének biztosítása.

Feladatai:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, verseny-előkészítő foglalkozások,
- hátrányos helyzetű diákok számára szervezett felzárkóztató foglalkozások,
- szakköri foglalkozások tartása.

Motiváció, versenyek

A pedagógiai értékelés első visszajelentési körében a tanulókról, illetőleg a tanulás eredményeiről a tanuló felé áramlanak az információk. Az információk általában egy személy révén – a pedagógus révén – válnak *minősítő információvá*. A tanulók motiválásának egyik fontos eszköze az egyéni foglalkozás és a versenyztetés. Különböző szintű és rangú versenyeket

szervezünk, így elérhető, hogy a tanulók jelentős része valamely területen pozitív sikerélményhez jut:

– A legszélesebb tanulói réteget az iskolai szintű tanulmányi és sport versenyek érintik. Ezek a versenyek kiváló lehetőséget teremtenek arra, hogy a tanulók el tudják helyezni önmagukat egy nagyobb tanulói közösségben. Fontos feladatuk a tanulói ismeretek bővítése, a motivációs bázis erősítése.

– A legrangosabb versenyek a felmenő rendszerben szervezett tanulmányi és sportversenyek, illetve egyéb országos szervezésű versenyek. Ezek a versenyek nemcsak a tanuló, hanem az iskola presztízsét is növelik.

– A versenyekre való felkészüléshez az iskola az SZMSZ-ben rögzített módon kedvezményeket nyújt. A kiemelkedő eredményt elért tanulókat az iskola vezetése elismerésben, jutalomban részesíti.

1.6.3. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység szorosan összefügg az iskola általános pedagógiai tevékenységével.

A pedagógiai tevékenység során mindenki részére biztosítani kell a fejlődéshez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a gyermek képességeit, tehetségét kibontakoztassa, és szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak. A gyermekvédelem célja a halmozottan hátrányos, hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók körülményeinek felmérése, a problémák feltárása, s a lehetőség szerinti orvoslása; továbbá a hátrányos, illetve veszélyeztető helyzetet előidéző hatások felkutatása, s a lehetőség szerinti megszüntetése.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- csoportbontások,
- fejlesztő pedagógus által tartott foglalkozások,
- tehetséggondozás,
- pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- iskolai étkezési lehetőségek,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, programok),
- lehetőség szerint a gyermekek szociális helyzetének javítása,
- együttműködés a szülőkkel,
- tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat az az osztályfőnökök közreműködésével a nevelőtestület végzi. A nevelők és tanulók, nevelők és szülők személyes kapcsolatainak az egyik fő célja a gyermekvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése megszüntetése.

Az osztályfőnök feladatai

- A tanulók és körülményeik megismerésére való tudatos törekvés,
- veszélyeztetettség felismerésekor a tanulóval közvetlen kapcsolatban álló tanárok és gyermekvédelmi felelős tájékoztatása,
- a tanuló tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzése,
- a tanulók hiányzásainak folyamatos ellenőrzése,
- a tanuló magatartásának folyamatos ellenőrzése,
- a szociális támogatások véleményezése, kezdeményezése,
- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel és a nevelőkkel.

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az iskola legfontosabb döntései közül azokban, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik, a döntési folyamatban lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére.

A döntést megelőző informálás lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése a diákönkormányzat pedagógus vezetőjének feladata.

A diákok többségét érintő információk közlésére a következő fórumokat működteti a diákönkormányzat:

– A diákgyűlést, mely kéthavonta egyszer és a diákközgyűlést, melyet a tanév végén hívunk össze. A diákgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat pedagógus vezetője, a diákközgyűlést az iskola intézményvezetője és a diákönkormányzat pedagógus vezetője közösen kezdeményezheti.

– Az évi rendes közgyűlésen a diákönkormányzat és az iskola képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszakról, különös tekintettel a gyermeki jogok és követelmények helyzetéről, illetve a házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól. A tanulók az iskola életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek az iskola és a diákönkormányzat vezetéséhez. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákönkormányzat javaslatait, véleményét a nevelőtestületi értekezleten a diákönkormányzatot segítő, az intézmény vezetője által megbízott tanár képviseli.

A diákönkormányzat programjait havi bontásban tervezi és bonyolítja le.

1.7.1. A döntési folyamatokban való tanulói részvételi jogok

Az iskolai diákönkormányzat *véleményét ki kell kérni:*

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítésénél,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésénél, megszervezésénél,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásakor,
- a könyvtár, sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- a hitoktatás rendjének megállapításakor,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

Azokban az ügyekben, amelyekben a DÖK véleményének kikérése kötelező, a DÖK képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és a meghívót, az előterjesztést – ha a jogszabály másként nem rendelkezik – a tárgyalás hatánapját legalább 15 nappal megelőzően meg kell küldeni a DÖK részére.

A tanulóval szemben indított *fegyelmi eljárást* megelőző egyeztető eljáráson a DÖK és a szülői szervezet képviselői is részt vesznek. A konkrét megvalósítás érdekében vegyes, a DÖK és a szülői szervezet delegált tagjaiból bizottságot hoz létre. Delegált személy az lehet, akit a DÖK és a szülői szervezet erre felkér. Ez a bizottság az egyeztető eljárás háttérét biztosítja, de nem feltétlen vesz részt a konfliktuskezelő folyamatokban. A bizottság meghatározza – a felek egyetértésével – az egyeztetés módszerét és gondoskodik az egyeztetésben résztvevők felkéréséről, az eljárás technikai feltételeiről, az eljárás dokumentációjáról és a megállapodás írásba foglalásáról.

1.8. A szülő, tanuló, a pedagógus és az intézmény partnereinek együttműködési, kapcsolattartási formái

A kapcsolattartás formáit iskolai szervezeti és működési szabályzatában, az éves munkatervben rögzítjük.

1.8.1. A szülők és a nevelők kapcsolatának helyi rendje, azok elvei

- Évente 3 iskolai és egy pályaválasztási szülői értekezlet.
- Fogadóóra.
- Iskolaszék és a Szülők Közösségének működése, Intézményi Tanács.
- Feltételezett veszélyeztetettség esetén családlátogatás.
- Egyéni elbeszélgetés.
- Nyílt órák/nyílt nap szervezése.
- Iskolai ünnepek, rendezvények.

1.8.2. Egyéb kapcsolatok

Az iskola a közvetlen környezetében jelentős szerepet játszik. Szülői és szakmai igények alapján sportegyesületek szervezett foglalkozásainak ad helyet.

A különböző sportágak utánpótlását biztosítja intézményünk, ezért városi megítélése pozitív, eredményeinket elismerik. Munkánkról, eredményeinkről szóló információinkat eljuttatjuk a média (írott és elektronikus) információs csatornáira. Az országon belüli és kívüli kapcsolatainkat folyamatosan bővítjük. Határon túli kapcsolatot ápolunk hagyományosan a hajdújárás Petőfi Sándor Általános Iskolával.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formáit a következő dokumentumok tartalmazzák: az intézményi szervezeti és működési szabályzaton túl a szülők közösségének szervezeti és működési szabályzata.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

A tanulmányok alatti vizsgák részletes szabályait a Szervezeti és működési szabályzat 5.7. *A vizsgák rendje* című fejezete tartalmazza.

1.10. A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó-, különbözeti-, javító- és pótló vizsgák) követelményei

A vizsgák során a számonkérésre a tantárgyak sajátosságait figyelembe véve írásban és/vagy szóban és/vagy gyakorlati vizsga keretében kerül sor.

Alsó tagozat (1–4. évfolyam)

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv és irodalom	X	(X)	
Matematika	X	(X)	
Etika		X	
Környezetismeret	X	(X)	
Ének-zene			X
Vizuális kultúra			X
Életvitel és gyakorlat			X
Testnevelés és sport			X
Angol nyelv (1–2. évfolyam)		X	
Angol nyelv (3–4. évfolyam)	X	(X)	
Német nyelv (1–2. évfolyam)		X	
Német nyelv (3–4. évfolyam)	X	(X)	

Felső tagozat (5–8. évfolyam)

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Matematika	X	(X)	
Természetismeret	X	(X)	
Technika, életvitel és gyakorlat		X	
Biológia	X	(X)	
Földrajz	X	(X)	
Fizika	X	(X)	
Kémia	X	(X)	
Informatika			X
Magyar nyelv	X	(X)	
Irodalom	X	(X)	
Történelem	X	(X)	
Angol nyelv	X	(X)	
Német nyelv	X	(X)	
Etika		X	
Vizuális kultúra	X	(X)	
Testnevelés			X
Ének-zene			X

(X) elégtelen írásbeli vizsga esetén

1.11. A felvétel, az iskolaváltás és a tanuló átvételének, felmentésének szabályai

1.11.1. A felvétel szabályai

– Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra a kormányhivatal által meghatározott időszakban kell beíratni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

– Az iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található.

– Amennyiben lehetőség nyílik körzeten kívül lakó tanulók felvételére, azok különleges helyzetét kell mérlegelni az alábbiak szerint:

Különleges helyzetnek minősül, ha

– a tanuló szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy

– testvére az adott intézmény tanulója, vagy

– munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Ha az iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni.

A nevelési-oktatási intézmény a gyermekkel, a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel.

1.11.2. Az átvétel szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre.

A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást.

Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket. A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az intézményvezető lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára.

Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamisméltással, eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

Az iskolába átvett tanulók osztályba vagy csoportba való sorolásáról az intézményvezető dönt.

1.11.3. Felmentés rendszeres iskolába járás alól

A szülő a tanuló részére a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarendet kérelmezhet. *Az egyéni munkarenddel rendelkezőt – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.* Azonban valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem. Ezen időszak alatt

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;

- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;

- a tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;

- a tanuló az intézményvezető előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;

- a tanuló kérelemre, az intézményvezető engedélyével felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásokra;

- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;

- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az intézményvezető döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

1.11.4. Felmentés testnevelésből

- Orvosi javaslatra egészségügyi okból a tanuló teljes vagy részleges felmentést kaphat a testnevelés órákon való munka alól.

- Ha a tanuló egészségi állapota indokolja, akkor gyógytestnevelésre köteles járni, s az ott szerzett érdemjegy a tantárgyi minősítése.

- Rövidtávú felmentéshez szükséges igazolások formája:

- 1 hétre vonatkozó felmentés esetén orvosi igazolás szükséges,
- szülői felmentés a tanévben 5 alkalommal lehetséges.

- A rendszeres edzés látogatásáról év elején és félévkor is kérünk igazolást a tanulóktól.

1.12. A tanulók távolmaradásának, mulasztásának, késésének igazolására vonatkozó rendelkezések a hatályos jogszabályok szerint

– A mulasztásra és igazolásra vonatkozó szabályokat minden osztályfőnök az első szülői értekezleten ismerteti a szülőkkel.

– A tanuló tanítási óráról (tanórán kívüli foglalkozásról) való késését és hiányzását a Kréta naplóba a foglalkozást tartó pedagógus jegyzi be.

– A tanuló mulasztása csak akkor tekinthető igazoltnak, ha

- a szülő írásbeli kérelmére a tanuló mulasztása megkezdése előtt engedélyt kapott (5 napig az osztályfőnöktől, 5 napot meghaladó esetben az intézményvezetőtől),

- a tanuló beteg volt (melyről orvosi igazolást hoz), hatósági eljárás, hivatalos elfoglaltság vagy egyéb alapos ok miatt igazoltan nem tudott eleget tenni kötelezettségének, – a tanuló szülője ilyen esetben is köteles bejelenteni a mulasztás okát az osztályfőnöknek,

- ha iskolai ügy miatt hiányzik, tanulmányi- vagy sportversenyre kikérték, s arra az intézményvezető, az osztályfőnök egyetértésével engedélyt adott.

– Ha a tanuló nem kapott előzetes engedélyt a távolmaradásra, mulasztását az iskolába jövetelének első napján, de legkésőbb 3 munkanapon belül igazolnia kell az osztályfőnöknek, azt követően mulasztását igazolatlanoknak kell minősíteni.

– A szülő nagyon indokolt esetben, egy tanévben összesen öt napot – nem alkalmat – igazolhat.

– Testnevelés óra alóli felmentés:

- 1 hétre vonatkozóan orvosi igazolás szükséges,

- szülői felmentés a tanévben 3 alkalommal lehetséges,

- a rendszeres edzés látogatására vonatkozóan év elején és félévkor is szükséges a tanulónak igazolást hozni.

– Amennyiben a tanuló az iskolában tartózkodik, az órarend szerinti foglalkozásról való önkényes távolmaradás fegyelmi vétség, mely minden esetben írásbeli büntetést von maga után.

– Az órákról való késés időtartama összeadódik. A rendszeresen késő tanuló szüleit az osztályfőnök írásban értesíti.

– Ha a tanuló mulasztása egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan tanítási órák együttesen meghaladják a 250 órát és egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át és az osztályfőnök eleget tett értesítési kötelezettségének, félévkor és a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

– Az iskola intézményvezetője a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

1.12.1. Igazolatlan mulasztások szabályozása

– Az első igazolatlan mulasztás után az osztályfőnök írásban felszólítja a szülőt a tan-kötelességi törvény végrehajtására.

– Tíz óra igazolatlan hiányzás után az iskola értesíti a szülőt, a kormányhivatalt és a gyermekjóléti szolgálatot.

– Harminc óra igazolatlan hiányzás esetén az iskola értesíti az általános szabálysértési hatóságot és a gyermekjóléti szolgálatot.

– Ötven igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozás után a hatóság határozatban elrendeli a gyermek védelembe vételét, az eseti gondnok kirendelését, továbbá a teljes összegű iskoláztatási támogatás felfüggesztését. Ez utóbbit az önkormányzat részére a kincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára utalják.

2. Helyi tanterv

2.1. A választott kerettanterv megnevezése 2013-tól

– 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről,

– 1. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez,

– 2. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez.

Alsó tagozat (1–4. évfolyam)

Magyar nyelv és irodalom	kerettanterv
Idegen nyelv: angol/német	kerettanterv
Matematika	kerettanterv
Etika/Hit- és erkölcsstan	kerettanterv
Környezetismeret	kerettanterv
Ének-zene	kerettanterv „A” változat
Vizuális kultúra	kerettanterv
Életvitel és gyakorlat	kerettanterv
Testnevelés és sport	kerettanterv

Felső tagozat (5–8. évfolyam)

Matematika	kerettanterv
Természetismeret	kerettanterv
Technika, életvitel és gyakorlat	kerettanterv
Biológia	kerettanterv „A” változat
Földrajz	kerettanterv
Fizika	kerettanterv „A” változat
Kémia	kerettanterv „B” változat
Informatika	kerettanterv
Magyar nyelv	kerettanterv „A” változat
Irodalom	kerettanterv „A” változat
Történelem	kerettanterv
Angol nyelv	kerettanterv
Német nyelv	kerettanterv
Etika	kerettanterv
Vizuális kultúra	kerettanterv
Hon-és népismeret	kerettanterv
Testnevelés és sport	kerettanterv
Ének-zene	kerettanterv

2.1.1. Kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai

Kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai a 2020/2021-es tanévtől kifutó rendszerben

Tantárgy	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b	5.a	5.b	6.a	6.b	7.a	7.b	8.a	8.b
Magyar nyelv és irodalom	7+0,5	7+0,5	6+1,5	6+1,5	6+1,5	6+1	4+1	4	4+1	4	3+1,5	3+0,5	4+1	4
Idegen nyelvek	0+1	0+1	0+1	0+1	2	2+1	3	5	3	5	3	6-1	3	6-1
Matematika	4+0,5	4+0,5	4+0,5	4+0,5	4+1,5	4+1	4+1	4	3+2	3+1	3+1,5	3+0,5	3+2	3+1
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek							2	2	2	2	2	2	2	2
Természetismeret							2	2	2	2				
Fizika											2-0,5	2-0,5	1+0,5	1+0,5
Kémia											1+0,5	1+0,5	2-0,5	2-0,5
Biológia-egészségtan											2-0,5	2-0,5	1+0,5	1+0,5
Földünk és környezetünk														
Földrajz											1+0,5	1+0,5	2-0,5	2-0,5
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1								
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és tánc/hon-és népismeret							1	1						
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz, vizuális kultúra és honismeret														
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1								
Technika, életvitel és gyakorlat							1	1	1	1	1	1		
Informatika									1	1	1	1	1	1
Számítástechnika														
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki							1	1	1	1	1	1	1	1
Ember és társadalom (etika)														
Mozgókép és média														
<i>Rendelkezésre álló órakeret</i>	<i>25</i>	<i>25</i>	<i>25</i>	<i>25</i>	<i>27</i>	<i>27</i>	<i>28</i>	<i>28</i>	<i>28</i>	<i>28</i>	<i>31</i>	<i>31</i>	<i>31</i>	<i>31</i>

2.2. A választott kerettanterv megnevezése 2020-tól

A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben az 5/2020.(I.31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet módosításáról szóló rendelet alapján.

Alsó tagozat (1–4. évfolyam)

Magyar nyelv és irodalom	kerettanterv
Idegen nyelv: angol/német	kerettanterv
Matematika	kerettanterv
Etika/Hit- és erkölcsstan	kerettanterv
Környezetismeret	kerettanterv
Ének-zene	kerettanterv
Vizuális kultúra	kerettanterv
Technika és tervezés	kerettanterv
Digitális kultúra	kerettanterv
Testnevelés	kerettanterv

Felső tagozat (5–8. évfolyam)

Matematika	kerettanterv
Természettudomány	kerettanterv
Technika és tervezés	kerettanterv „A” modul
Biológia	kerettanterv
Földrajz	kerettanterv
Fizika	kerettanterv
Kémia	kerettanterv
Digitális kultúra	kerettanterv
Magyar nyelv	kerettanterv
Irodalom	kerettanterv
Történelem	kerettanterv
Állampolgári ismeretek	kerettanterv
Angol nyelv	kerettanterv
Német nyelv	kerettanterv
Etika/ Hit- és erkölcsstan	kerettanterv
Vizuális kultúra	kerettanterv
Hon-és népismeret	kerettanterv
Testnevelés	kerettanterv
Ének-zene	kerettanterv
Dráma és színház	kerettanterv

2.2.1. Kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai

Óratervi háló

Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5 1	5 1	4	4	3 1	3
Matematika	4 1	4 1	4	4	4	4	3	3

Történelem								2		2			2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	1								
Természettudomány								2		2			0		0	
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv		1		1		1	2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház																1
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki								1		1		1		1		
Választható óra, emelt angol										1		1		1		1
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	0	26	1	28	1	28	1
Összesített óraszám	24		24		24		25		27		27		29		29	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

2.3. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvrendelést a hatályos jogszabályoknak megfelelő hivatalos tankönyvlistán keresztül bonyolítjuk le, és az ott közzétett tankönyvekből választunk.

Olyan tankönyvet választunk, mely tematikája, tartalma, az ismeretanyag mennyisége megfelel a NAT előírásainak, a kerettantervek adott évfolyamra vonatkozó követelményeinek, valamint az előírt óraszámoknak, és a kompetencia alapú oktatásnak.

A tankönyvrendelésnél az iskolába belépő új osztályok tanulóinak várható, becsült létszámát is figyelembe kell venni. A tankönyvrendelést oly módon kell elkészíteni, hogy – a tankönyvtámogatás, a tankönyvkölcsönzés, a tankönyv napközis, és tanulószobai elhelyezése – az iskola minden tanulója részére biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét.

A tankönyvrendelés végleges elkészítése előtt az iskolának lehetővé kell tenni, hogy azt a szülők megismerjék.

A tankönyvrendelés elkészítésénél a szülői szervezet – különösen a tankönyvek grammban kifejezett tömegére tekintettel – véleménynyilvánítási joggal rendelkezik.

A szülő nyilatkozhat arról, hogy gyermeke részére az összes tankönyvet meg kívánja-e vásárolni.

Az állam által biztosított térítésmentes tankönyveket – a munkafüzetek kivételével – az intézményvezető az iskola könyvtári állományába veszi és a tanuló részére a tanév feladataihoz rendelkezésre bocsátja.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása

A nevelés-oktatás alapvető feladata a kompetencia fejlesztés, bővítés, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra a tanítási órán és azon kívül.

Mintákat adunk a tantárgyak specialitásához kapcsolódóan az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait a tanórán, valamint kiscsoportos és egyéni fejlesztés keretében.

Az életkori sajátosságokra alapozva a mozgásigény kielégítése a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével. A mozgáson keresztül a figyelem fejlesztése a koncentráció kiemelt alapozásával.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tantárgyhoz kapcsolódó több érzékszervet érintő ismeretszerzési módok minél szélesebb körű tapasztalati megalapozása.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat a tantárgyi sajátosságok figyelembe vételével.

2.4.1. Fejlesztési területek – nevelési célok

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatokat a tantestület tagjai a tantárgyuknak megfelelő tanmenetükben, éves foglalkozási tervükben jelzik.

Az erkölcsi nevelés

Célunk tanulóink erkölcsi gondolkodásának folyamatos fejlesztése. Alsó tagozaton, a gyerek életkori sajátosságait figyelembe véve a kötelességtudat és önfegyelm kialakítása. Felső tagozaton tudja teljesíteni az elvállalt kötelességeket és belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja, a szabályokat pedig minden körülmények között be kell tartani. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismerje lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben vegyen részt szűkebb közösségekben nemzeti hagyományaink ápolásában, megismerjen ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Ismerje meg saját népe és kultúrája legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit. Ismerje lakókörnyezetére jellemző sajátosságokat, a hungarikum fogalmát, nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Ala-

kuljon ki benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye, egy kép az európai kultúra értékeiről.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskola tanulói váljanak nyitottá a társadalmi jelenségek iránt. Ismerjék a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítsák tevékenységüket, törekedjenek a konfliktusok feloldására, alkalmazzák a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Ismerkedjenek meg az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őket megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Vegyenek részt olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

Tanulóink cselekedeteik, reakcióik, viselkedéseik alapján véleményt tudjanak alkotni önmagukról, ismerjék a stressz és stresszkezelés lényegét. Alakuljon ki bennük a személyiségüknek megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében. Több szempontból is lássanak rá egy vitás helyzetre, konfliktusra, képesek legyenek érvelve vitatkozni.

A családi életre nevelés

Alsó tagozatos tanulók ismerjék meg és meg is tudják fogalmazni a családban betöltött szerepeket, feladatokat, és végezzék el a rájuk háruló feladatokat.

Felső tagozatos tanulók legyenek tisztában a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival, és azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és egyben felelősség is. Ismerjék és meg tudják fogalmazni a családban betöltött szerepeket, feladatokat, találják meg és végezzék el a rájuk háruló feladatokat. Ismerjék fel a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tudjanak kérni. Tudjanak a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismerjék a művi terhesség-megszakítás lelki és fizikai veszélyeit.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tisztában legyen azzal, hogy tudatosan kell figyelni testi egészségére. Az egészséges táplálkozásról megfelelő ismeretei legyenek, fő szabályait ismerje és betartsa. Ismerje a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat.

Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt.

A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekezzen olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Ismerje a felelősségteljes magatartás normáit társai felé és önmagával szemben is. Bizonyos helyzetekben kérésre képes legyen felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért). Ismerje fel, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot

szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttélésről, amelynek során ismerje fel a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét a mindennapokban.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Legyen tisztában a tanuló a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokásokkal. Értse, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerülje ezeket. Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Ismerje az anyag- és energiatakarékos életvitelt és ezek gyakorlati technikáit. Értse a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló felső tagozatban legyen képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és ismerje fel érdeklődési körét, motivációját, hogy saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő ismeretekkel rendelkezzen a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismerje az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tudjon célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Legyen önkritikája, képes legyen különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Értse a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló felső tagozatra történelmi ismeretei alapján ismerje fel a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismerje az unió közös fizetési eszközét. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes legyen összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és ismerjen fel néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tudjon keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd váljon képessé elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Legyen tisztában a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább legyen tisztában a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezzen. Figyeljen arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat.

A tanulás tanítása

Célunk, hogy a tanuló ismerjen olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését. Tudjon a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban és a világhálón. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezzen ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson.

Az 51/2020-as EMMI rendelettel összhangban nagy hangsúlyt fektetünk:

- a tanulási környezet kialakítására,
- az egyénre szabott tanulási lehetőségek kiválasztására,
- a képesség- kibontakoztatás támogatására.

2.4.2. Az intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Az iskola éves munkatervében határozzuk meg azokat a témaegységeket, megemlékezéseket, programokat, amiket a tanév során projekt módszerrel: a tanulók érdeklődésére építve, a probléma megoldását az összefüggések feltárása, keresése alapján kialakítva, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére építve dolgozunk fel.

Komplex Alaprogram

Intézményünkben a 2020–2021-es tanévtől bevezetésre kerül a Komplex Alaprogram.

A Komplex Alaprogram jelszava: *Tanulni élmény!*, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

A Komplex Alaprogram személyiségfejlesztő tevékenységek összessége, egyben az esélyek növelése érdekében komplex pedagógiai módszerek rendszerszemléletű együttélését foglalja magában.

Az Alaprogram:

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket (differenciált tanulásszervezés heterogén tanulócsoportban – DFHT);
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot (KIP);különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alaprogram a „hagyományos” iskolaszervezési móddal szemben iskolai időben megvalósuló, konstruktív tevékenységeket kínál a tanulók részére. A Komplex Alaprogram igazodik a köznevelési törvényben foglaltakhoz, valamint a Nemzeti alaptantervben foglalt műveltségterületekhez. A tanulók nevelését-oktatását egész nap biztosító program központi elemei elsősorban az együttműködésen alapuló, a tanulók által végzett közös munka és a személyre szabott, a képességekhez mért differenciált egyéni feladatok.

Alapvető célok, feladatok

A program alapelvei:

- adaptivitás: egyéni tanulási utak, differenciálás, előzetes ismeretekre épít,

- komplexitás: a kognitív, affektív, szociális tanulás egyaránt fontos; komplex, koherens rendszer, a közösség minden tagjára épít,
- közösségiség: együttműködés, közösségbe ágyazott egyéni tanulási utak, reflektivitás,
- tanulástámogatás: új ismeretek értelmezése a meglévő tudásba ágyazottan, digitális, és iskolán kívüli tanulás is, differenciálás, életszerűség, alternatív megoldások, ön- és társértékelés,
- méltányosság: az esélyegyenlőség megteremtése,
- konstruktív, problémamegoldó, életszerű tanulás, szerves része a kreativitás, kísérletezés, felfedezés, játék.

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenció célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményező-készség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

Fejlesztési feladatok:

- Fejlesztjük az egész életen át tartó tanulásához szükséges motívumokat (önfejlesztő elvárások) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).
- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár-diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollal beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot.
- Tudatosan nevelünk „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.

– Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

További feladatok: a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele. A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely *életszerű helyzetek* teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére. Növeljük a tanulók *aktív részvételét* igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia, stb.). Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított *fejlesztő terheléssel*. Alkalmazzuk a *DFHT módszert*. Különböző *kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák* elsajátíttatása. Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez. *A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.* A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket. *Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés:* érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

Tanulásszervezés

- a rend és fegyelem fenntartása,
- tanuló szabadságának biztosítása,
- tanulói viselkedés szabályozása,
- pozitív tanulási légkör biztosítása,
- csoportfolyamatok elősegítése.

Módszerek

A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

A DFHT koncepciója, módszerei:

- Koncepció: a tanórák 20%-ban kötött módszerek.
- Egyénre szabott differenciálás
 - egyedül végzett munka
 - rétegmunka
 - teljesen egyénre szabott munka

- részben egyénre szabott munka
- Párban folyó munka
 - páros munka
 - tanuló párok
- Csoportban végzett munka
 - kooperatív munka,
 - kooperatív tanulás,
 - kollaboratív munka
 - Komplex Instrukciós Program

A tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés,
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer,
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek: páros munka, csoportmunka, játék, szerepjáték, szituációs játékok (drámapedagógia), vita, kutató-felfedező módszer, kooperatív technikák, kollaboráció, projekt módszer.

A Komplex Alaprogram sajátosságai

Minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában.

Alprogramok:

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

- a) testnevelés órán,
- b) mozgásos tanulás osztálytermi környezetben,
- c) szabadidős mozgástevékenységekben,

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben. Cél az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert alakít ki, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértelje fel. Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást. Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása. A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek.

3. művészetalapú alprogram (MA)

Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek révén hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára. Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén. A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

4. A logikai alapú alprogram (LA)

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IKT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszik.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Komplex óra

A program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A tananyag és annak elsajátításához szükséges készségek átívelnek a tantárgyak keretein.

A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyek a tudástartalom körülbelül 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. A komplex órákon a tanulók közös, kiscsoportokban végzett munkája kiemelt jelentőségű. A tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható. Az éves óraszám 10-30%-a.

Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalom-

mal javasolt 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

„Te órád”

„Te órád” – diák által szabadon választható, a tanuló érdeklődéséhez és az iskolánk lehetőségéhez igazított foglalkozás. Ez lehet disputa, játék, egyéni differenciálás, felzárkóztatás és tehetséggondozás is, és akár egyéni, akár kiscsoportos, akár osztály, korcsoport vagy érdeklődési kör szerint stb. szervezett is. A diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen az önértékelés és a társak értékelése. Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az intézményvezető és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

Jelölések a naplóban (digitális naplóvezetés)

A digitális naplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

- DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra,
- TA – testnevelés-alapú alprogram,
- ÉA – életgyakorlat-alapú alprogram,
- DA – digitális alapú alprogram,
- MA – művészetalapú alprogram,

- TÓ – „Te órád”,
- RÁ – ráhangolódás.

Időkeret

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két mar-kánsan elkülönülő egységre oszlik:

- délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

A kötelező tanítási órák 20%-ában kívánatos a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differentiált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, kollaboráció, KIP, a drámajáték és a projektmunka).

A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”-on, a kereszttan-tervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.

- a délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során

A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak.

Komplex Alapprogram bevezetésével a 2020/2021-es tanévtől legalább heti 3 alkalom-mal alprogrami foglalkozások megtartására kerül sor a délutáni időszámban. További legalább heti 1 alkalommal „Te órád”-on vehetnek részt a diákok.

Boldogságóra program

A Jobb Veled a Világ Alapítvány nyílt pályázatot hirdetett oktatási intézmények számára Boldog Iskola, Boldog Óvoda és Örökös Boldog Iskola, Örökös Boldog Óvoda cím elnyerésére és megtartására, iskolánk a 2018/2019-es tanévben nyerte el a Boldog Iskola címet.

A pályázat célja, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez, általános iskolás korosztály számára kidolgozott Boldogságóra programmal.

A Boldogságórákat Magyarországon 2014 szeptemberében indította el a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében Bagdi Bella, az alapítvány elnöke. A Boldogságóra program fővédnöke *Prof. Dr. Bagdy Emőke*.

A pszichológiai kutatások szerint a boldogság 50%-ban múlik az örökölt génektől, 10% az életkörülmények, és a maradék 40% az akaraton, a hozzáálláson múlik. Tehát a boldogsághoz vezető életszemlélet tanulható!

A Boldogságórákon a tanulók játékosan ismerik meg a boldogság fő összetevőit. Magyarországon a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében a Boldogság Intézet szakmai csapata egy teljes programot kidolgozott ki a diákok boldogságra való tanítására. Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így amellet, hogy kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, jobb tanulmányi eredményük is lesz , és szélesebb látókörre tesznek szert. A Boldogságórákhoz a tanítóknak rendelkezésükre áll egy pedagógusok és pszichológusok közös munkája által kidolgozott Boldogságóra kézikönyvek és munkafüzetek.

Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal. A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Önbecsülés növelése
4. Társas kapcsolatok
5. Boldogító jócselekedetek
6. Célok kitűzése és elérése
7. Megküzdési stratégiák
8. Apró örömök élvezete
9. Megbocsátás
10. Testmozgás

A programban résztvevő alsós osztályok, ezeket a témaköröket dolgozzák fel, minden témát egy hónapon keresztül projektszerűen, amelyek életvitel és gyakorlat, ének-zene, vizuális kultúra és etika hit és erkölctan tantárgyakhoz illeszthető kiegészítő tananyagként.

2.5. A mindennapos testnevelés szervezése

2.5.1. Testnevelés órán, sportköri és napközis foglalkozások keretében

Célja:

- a mindenoldalúan fejlett személyiség kialakítása,
- a képességtermelés, ismeretek nyújtása,
- tapasztalatok szerzése,
- elősegíteni a szervezet harmonikus fejlődését,
- biztosítani az egészség megtartását,
- a mozgás megkedveltetése, a mozgás iránti motiváció növelése.

Eszközei: testgyakorlatok, napfény, levegő, víz.

Formái: tanítási időn belül, tanítási időn kívül.

Feladatai:

- mozgás-, játék- és sportműveltség fejlesztése,
- mozgásigény, a sport iránti igény felkeltése, kielégítése,
- ismertek adása (sportági mozgásműveltség),
- mozgásinger adása a szervezet egészséges fejlődéséhez,
- a fizikai aktivitás megalapozása.

2.5.2. A testnevelés alkalmazott módszerei

A testnevelés oktatása során alkalmazott módszereket a tanulók életkori sajátosságaihoz igazítjuk. Az ismeretközlés módszerei: magyarázat, beszélgetés, bemutatás és bemutattatás. A gyakorlat végrehajtásában alkalmazott módszerek: gyakoroltatás, ellenőrzés, értékelés.

A testgyakorlati ágak anyagának oktatásában lineáris (egyfolytában haladó), másrészt koncentrikus (körben bővülő) anyagrendezést és ismeretközlési menetet alkalmazunk.

Ellenőrzés: a gyakorlás során folyamatos ellenőrzés, a végrehajtás során a tanítási észrevételek (dicséret, hibák felfedése, kijavítása) a fejlődés ösztönzése. A helyes készség kialakítása érdekében a mozgások állandó finomítása, folyamatos hibajavítás.

Minden év május 20-ig az iskola felméri a következő tanévi diáksportköri foglalkozásokra való igényt a tanulók körében.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanítási óra. Intézményünk helyi tanterve nem tartalmaz szabadon választható tantárgyat, tanítási órát.

Szabadon választható foglalkozások: a tanévre meghirdetett szakkörök, előkészítők, diáksportköri foglalkozások, napközis foglalkozás, tanulószoba, egyéb foglalkozások.

2.6.1. Kötelezően választandó órák

Idegen nyelv

Idegen nyelvből: angol/német nyelv választása alapóraszámban a belépő új tantárgy esetében. Idegen nyelvi alap/emelt órászám a csoportba sorolás alapján.

A következő tanévi helyi tanterv alapján kell az intézményben megszervezni a tanulók, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoport-

tok tanítási óráit. A tanítási órák megszervezhetőek különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.

Etika/Hit- és erkölcsstan

Minden év május 20-ig az iskola felméri a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, hogy a tanuló melyik egyház által szervezett hit- és erkölcsstan órán, vagy az iskolában kötelező etika órán kíván-e részt venni.

2.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

Az iskolánkban folyó nevelés a teljes személyiség kibontakoztatását szolgálja.

Intézményünk célja, hogy minden iskolánkba járó diák értelmi, érzelmi, erkölcsi és testi fejlődése során saját lehetőségeinek maximumáig jusson el.

Az értékelés alapjául az érvényben levő Nemzeti Alaptanterv, illetve az adott Kerettantervben, valamint a rá épülő Helyi Tantervben megfogalmazott fejlesztési célok és feladatok szolgálnak.

2.7.1. A számonkérés elvei/alapelvek

- Értékelő, minősítő, tájékoztató funkció rendszeres, folyamatos érvényesítése.
- Visszacsatolás a tanítási, tanulásszervezési módszerekről.
- Hatékonyság, eredményesség növelése.
- Az eredmények és a tantervi követelmények összehasonlítása.
- Az esetleges problémák okainak feltárása.
- Szükség esetén korrekció a pedagógiai célok megvalósítása érdekében.
- Reális, objektív visszajelzés a tanulóknak, a tanároknak, és a szülők számára.
- A különös bánásmódot igénylő tanulók esetében (SNI, BTM-N) a szakértői véleményben szereplő javaslatok figyelembe vétele.
- Hatékonyságnövelés a különleges bánásmód megvalósításánál.
- Az érdemjeggyel való értékelés tükrözi a tanulók valós teljesítményét, tudását.
- A szóveges értékelés személyre szabott, differenciált előre mutató.

2.7.2. Az iskolai beszámoltatás, mérés alkalmazott formái

A tanulói beszámoltatás funkcióját tekintve (év eleji) diagnosztikus (helyzetfeltáró), formatív (fejlesztő-formáló) és szummatív (lezáró-minősítő) módokat alkalmazunk.

- Szóbeli:
 - felelet
 - kiselőadás
 - memoriter
 - projekt
 - házi feladat
- Írásbeli:
 - röpdolgozat
 - teszt
 - írásbeli felelet
 - témazáró dolgozat

- házi feladat
- Gyakorlati:
 - munkadarab
 - művészeti alkotás
 - gyűjtőmunka
 - kutató munka, kísérlet
 - sportteljesítmény
 - tanulmányi versenyek/ vetélkedő

2.7.3. Mérések

A tudásszint mérése

- 1. évfolyam
 - DIFER mérés
- 3. évfolyam
 - magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret szintfelmérő
- 6.évfolyam
 - Országos Kompetencia mérés
 - Országos Idegen nyelvi mérés
 - Országos Idegen nyelvi méréshez kapcsolódó szóbeli mérés
 - Év végi vizsgák
 - Csoportbontás kialakításához szintfelmérés (magyar nyelv és irodalom, matematika)
- 8.évfolyam
 - Országos Kompetencia mérés
 - Országos Idegen nyelvi mérés
 - Országos Idegen nyelvi méréshez kapcsolódó szóbeli mérés
 - Év végi vizsgák (matematika, fizika)
 - Felvételi eredmények sikeressége
 - Középiskolák visszajelzései

2.7.4. A beszámoltatás és ellenőrzés, értékelés követelményei, formái

A szóbeli beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

FORMA	KÖVETELMÉNYEK
Szóbeli felelet	A tanév során folyamatosan egy- két tanítási óra tananyagának számonkérése, önálló összefüggő felelet, vagy feltett, irányított kérdésekre adott válaszok alapján. Előre bejelentése nem kötelező. Szóbeli felelet formájában teljes témakör számonkérése is lehetséges, de ezt a tanulók számára előre be kell jelenteni egy héttel korábban.
Órai munka	A tanítási órán való aktivitás értékelése. Előre bejelentése nem kötelező.

FORMA	KÖVETELMÉNYEK
Kiselőadás	A tanuló önálló munkája. Előre megbeszélt téma, témakör kidolgozása, bemutatása. Értékelése a szaktanár által előre meghatározott módon.

Az írásbeli beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

FORMA	KÖVETELMÉNYEK
Tanév eleji felmérő dolgozat	Az előző tanév anyagát felölelő írásbeli számonkérés. Év eleji ismétlés előzi meg. A dolgozat íratása előtt egy héttel be kell jelenteni.
Röpdolgozat, írásbeli felelet	Egy-két óra tananyagát felölelő rövid írásbeli számonkérés. Érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét. Előre bejelentése nem kötelező. A röpdolgozatra a tanuló az SZMSZ-nek megfelelően egy osztályzatot kap.
Témaközi, szakasz záró írásbeli dolgozat	Egy témakörön belül kisebb anyagrészt felölelő írásbeli (max.30 perces) számonkérés. A dolgozat íratása előtti órán be kell jelenteni.
Írásbeli témazáró dolgozat	Egy vagy több átfogó témakört felölelő írásbeli számonkérés, feladatok, vagy önálló szövegalkotás formájában. – Időtartama egy tanítási óra (45 perc). A dolgozat megírását a szaktanár szempontok meghatározásával / összefoglaló órán készíti elő. (Csoportbontás esetén egységes témazáró dolgozatokat kell íratni a nivócsoportokkal.) – Bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell, hogy megtörténjen. A témazáró dolgozatra a tanuló az SZMSZ-nek megfelelően egy 200%-os értékű osztályzatot k egy 100%-os értékű, piros színnel dokumentált jegyet kap.
Tudásszintmérő feladatlap	Korábban tanult, gyakorolt tananyag, írásbeli számonkérése. A dolgozat megírását a szaktanár szempontok meghatározásával készíti elő. A dolgozat íratása előtt egy héttel be kell jelenteni.
Házi dolgozat	A szaktanár által meghatározott témában otthon elkészítendő feladat. Értékelése a szaktanár által előre meghatározott módon.
Füzetvezetés	A tanulók által a tanítási órákon, illetve otthoni munka során vezetett füzet értékelése. Gyakoriságát a szaktanár határozza meg, de legalább félévente egy alkalommal értékeli.
Projekt munkák	Különböző témájú projektek készítése, bemutatása, melynek célja a tantárgyak közötti kapcsolatok megismerése.
Tanév végi felmérő dolgozat	Az adott tanév tananyagát felölelő írásbeli számonkérés. Év végi ismétlés előzi meg. A dolgozat íratása előtt egy héttel be kell jelenteni.

2.7.5. Az írásbeli beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének eszközei, korlátai

– Eszközök:

- Nyomtatásban kiadott központi feladatlapok,
- Tankönyvkiadók, mérési központok által javasolt, adaptált feladatsorok,
- Helyileg összeállított feladatlapok, tesztek (papír alapon v. Digitálisan).

– Korlátok:

- A témazáró dolgozat megíratását összefoglaló óra kell, hogy megelőzze
- Egy napon maximum kettő témazáró dolgozat íratható ugyanazzal a tanulóval, tanulócsoporttal.
- A tanév eleji-, tanév végi felmérő dolgozatot, témazáró dolgozatot, tudásszintmérő feladatlapot a dolgozat íratása előtt egy héttel be kell jelenteni.
- A jegy beírásának dátuma a dolgozat kiosztásának vagy a dolgozatírás, felelés napja, illetve a házi dolgozat, projekt leadásának a napja.
- *Az iskolában íratott bármely típusú dolgozatot két héten belül ki kell javítani, a ki-javított dolgozatot a tanulóknak be kell mutatni.*

2.7.6. A tanuló tanulmányi munkájának értékelése

Az értékelés alapjául az érvényben levő Nemzeti alaptanterv, illetve az adott kerettantervben, valamint a rá épülő helyi tantervben megfogalmazott fejlesztési célok és feladatok szolgálnak. Ezek értelmében a pedagógus folyamatosan végez az osztályában személyre irányuló értékelést, illetve visszatérően az osztályt érintő, teljes körű értékelést is.

– A tanulmányi munka értékelése a tantárgyankénti követelményrendszer alapján történik.

- Az iskolai értékelés mindenkor figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait.
- Az értékelés kiterjed az iskolai élet minden területére:

- tanulmányi munka
- közösségi munka
- tanórai, tanórán kívüli magatartás
- szorgalom
- feladatvállalás
- szakköri munka

2.7.7. Az iskola értékelési módjai

Szöveges értékelés

- 1. osztályban félévkor és év végén.
- 2. osztályban félévkor.
- A szakértői bizottság javaslata alapján a tantárgy érdemjeggyel történő értékelése – minősítése alól mentesített tanulók esetében.

– A szöveges minősítés formái:

- kiválóan teljesített,
- jól teljesített,
- megfelelően teljesített,
- felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés alkalmazása során a tanulók %-ban kifejezett értékelést kapnak tantárgyanként a havonta nyújtott teljesítményeikre, kivétel a készségtárgyak, amelyek értékelése havonta a szöveges minősítés formai kifejezéseivel történik.

Félévkor és év végén a szöveges értékelés tantárgyanként a mondatbank alapján történik, illetve a szöveges minősítés formai kifejezéseivel.

Hagyományos, ötfokozatú számskálával történő értékelés

Az ötfokozatú számskálával történő értékelést a hatályos jogszabályban meghatározott módon alkalmazzuk. (Nkt.54.§)

Második évfolyamon a második félévben és a tanév végén. 3–8. évfolyamon a tanulók teljesítményét, tanulmányi előmenetelét a tanítási év folyamán érdemjeggyel értékeljük, félévkor és tanév végén osztályzattal minősítjük. A félévi és év végi osztályzat a tanuló érdemjegyei alapján kerül meghatározásra.

A félévi és év végi osztályzat szorgalmi feladattal nem javítható, csak a féléves illetve éves tananyagból való beszámolóval lehet javítani. A félévi és év végi osztályzásnál a 49 szadot még a gyengébb osztályzatra kell lezárni, 5 tized esetén pedig már fölfelé kerekítünk.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

– Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

– A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

– A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

– A tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Az értékelés szempontjai

Osztályzat/ érdemjegy	Követelmények
5 (jeles)	Számonkérés során a tantervi követelményeknek (helyi tanterv) teljes mértékben eleget tesz. A tananyagot érti, tudja, alkalmazza. Képes önálló feladatmegoldásra. Szaktantárgyak nyelvezetét pontosan használja. Az összefüggéseket meglátja. Szóbeli felelet során önállóan megfogalmazza mondanivalóját.
4 (jó)	Számonkérés során a tantervi követelményeknek (helyi tanterv) kevés hibával eleget tesz. A tananyagot tudja, minimális tanári segítséggel alkalmazza. Szaktantárgyak nyelvezetét használja. Az összefüggéseket tanári segítséggel érti. Szóbeli felelet során kevés tanári segítségre szorul.
3 (közepes)	A tananyagot pontatlanul, hiányosan tudja. A szaktantárgyak nyelvezetét hiányosan felszínesen használja. Az összefüggéseket tanári segítséggel is csak részben, hiányosan látja.

Osztályzat/ érdemjegy	Követelmények
	Szóbeli felelete során gyakran tanári segítségre szorul. Többnyire nevelői segítséggel képes tudását alkalmazni.
2 (elégséges)	A tananyag minimum szintjét tudja. A szaktantárgyak nyelvezetét rendkívül hiányosan használja. Az összefüggéseket tanári segítséggel sem érti minden esetben. Szóbeli felelete során állandó segítségre szorul. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
1 (elégtelen)	A tananyag minimum szintjét sem tudja. A szaktantárgyak nyelvezetét nem használja. Az összefüggéseket tanári segítséggel sem érti. Szóbeli feleletre tanári segítséggel sem képes. Nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Írásbeli munkák esetén a százalékok jegyben történő megjelenése

Alsó tagozaton, humán tantárgyak és az idegen nyelv esetén				
90%–100%	75%–89%	60%–74%	40%–59%	0%–39%
Reál tantárgyak esetén				
91%–100%	76%–90%	56%–75%	36%–55%	0%–35%

Súlyozás

Írásbeli témazáró dolgozat	100%
Írásbeli röpdolgozat	100%
Szóbeli felelet	100%
Beszámoló	100%
Gyakorlati feladat	100%
Házi feladat	50%
Házi dolgozat	100%
Projektmunka	100%
Órai munka	50 %
Másik intézményből hozott értékelés	100%
írásbeli felelt	100%
Írásbeli ellenőrzés	100%
Kisötös	100%
Versenyt	100%
Digitális tananyag	100%

Egyéb értékelési formák

A Pedagógiai Programban említett értékelési formák mellett a pedagógusok más módokon, és más eszközökkel is értékelhetik a tanulókat:

- piros pont,
- egyéb jelek, szimbólumok,
- szorgalmi feladatok jutalmazása.

2.7.8. Követelményeink az iskolai értékeléssel szemben

- Figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait.
- Objektív és tárgyilagos.
- Folyamatos.
- Osztályra és személyre irányuló.
- Ösztönző hatású.
- Informatív tanulónak, szülőnek, pedagógusnak egyaránt.
- Érthető, áttekinthető, egyértelmű.

2.7.9. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás és szorgalom érdemjegyeinek havonkénti eldöntése az osztályfőnök kompetenciája a havi szaktanári érdemjegy javaslatok figyelembevételével.

Az osztályfőnök az érdemjegyek megállapításakor figyelembe veszi a szaktanárok javaslatait, az elektronikus naplóba bejegyzett dicséreteket, elmarasztalásokat, eredményeket, tendenciákat.

Félévkor és év végén osztályozó konferencia fogadja el az értékelést.

Az év végi minősítés az egész tanévre szól.

A magatartás minősítésének szempontjai

	5 (példás)	4 (jó)	3 (változó)	2 (rossz)
Fegyelmezettsége, önfegyelme	nagyfokú, példamutató, másokra pozitívan ható	megfelelő, néha zavarja társait	kifogásolható, ingadozó	erősen kifogásolható, fegyelmezetlen, másokat zavaró
Viselkedéskultúrája	tisztelettudó, kötelességtudó	magatartása általában jó, néha kifogásolható	udvariatlan, időnként tiszteletlen	goromba, tiszteletlen, durva, nem kötelességtudó
Közösséghez való viszonyulása, hatása a közösségre	mindig pozitív, kezdeményező, ösztönző, betartja az elemi együttélési normákat, aktívan részt vesz az iskolai életben, hetesi kötelességét betartja	pozitív, jóindulatú, a közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményező	közömbös, de nem ártó szándékú	érdektelen, hátráltató, szemben áll a közösséggel, szándékosan ártó, társainak rossz példát mutat
Munkához való hozzáállása, aktivitása	kitartó, pontos, aktív	megfelelő, rendszeres	vonakodó, változó, rendszeretlen	megbízhatatlan, gyenge

	5 (példás)	4 (jó)	3 (változó)	2 (rossz)
Felelősségérzete	ügyel környezetének rendjére, tisztaságára, az iskola felszerelésére	általában ügyel környezetének rendjére, tisztaságára, az iskola felszerelésére	ingadozó, közbömbös	tetteiért felelőséget nem vállaló
Házirend betartása	mindig betartja	általában betartja	gyakran nem tartja be	rendszeresen és sokat vét ellene
Fegyelmi intézkedések	nincs írásbeli figyelmeztetése, nincs igazolatlan órája	szaktanári figyelmeztetése van, legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetése van (a félévben), nincs igazolatlan órája	legfeljebb osztályfőnöki intése van, maximum 10 igazolatlan órája van	igazgatói figyelmeztetése vagy súlyosabb büntetése van, 10-nél több igazolatlan órája van, fegyelmi eljárás indul ellene

A szorgalom minősítésének szempontjai

	5 (példás)	4 (jó)	3 (változó)	2 (hanyag)
Tanulmányi munkája	kifogástalan, egyenletes, törekvő, képességeinek megfelelő, korábbi eredményét javítja	rendszeres, órakon figyel, törekszik képességeinek megfelelő teljesítményre	ingadozó, rendszertelen, képességeihez mérve elmaradó	hanyag, képességeihez mérten messze alul teljesít, elégtelen érdemjegyet kap valamely tantárgy(ak) félévi, év végi értékelésekor
Önállósága	önálló	önálló, de ösztönözni kell	önállótlán, tanári utasításra van szüksége, utasításra kezd munkához	önállótlán, elutasító
Tanórán kívüli munkája	érdeklődő, önkéntes, aktív	csak a kötelező feladatokat, tananyagot teljesíti, utasításra elvégzi	ritkán végez, passzív	egyáltalán nincs
Kötelességtudat	kifogástalan, versenyeken	megfelelő, ösztönzésre részt	munkavégzése gyakran felszólí-	nem megfelelő, érdektelen, fel-

	5 (példás)	4 (jó)	3 (változó)	2 (hanyag)
	vesz részt	vesz versenyeken	tásra szorul	adatait nem végzi el
Tanuláshoz szükséges felszerelése	hiánytalan	általában hiánytalan	hiányos	gyakran hiányos, állapota kifogásolható

2.7.10. A jutalmazás és a fegyelmezés iskolai elvei

A jutalmazás és a fegyelmező intézkedésekről értesíteni kell a szülőt.

A jutalmazás elvei

– A jutalmazás alapja:

- kiemelkedő tanulmányi- és sporteredmény,
- szorgalom, közösségi munka,
- művészet és egyéb területeken elért teljesítmény,
- közösségért végzett önkéntes tevékenység,
- példamutató magatartás.

– A dicséret formái:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

– Aki öt osztályfőnöki dicséretben részesült, igazgatói dicséretet kaphat.

– Jutalmazásban részesítjük a tanulók közösségét, illetve a tanulót, ha:

- huzamosabb ideig pontosan, hibamentesen teljesítették kötelességeiket,
- átlagon felüli teljesítményt nyújtottak tanulmányi, sport vagy az iskola életével

összefüggő egyéb területeken.

– A kiemelkedő osztályközösséget és kimagasló tanulmányi eredményt elért osztályokat szintén jutalmazzuk.

Egyéni jutalmazási módok

Jutalmazás formái	
Szaktanári dicséret	<ul style="list-style-type: none"> – szaktanár döntése alapján – kiemelkedő tanulmányi munkáért – példás magatartásért – szorgalomért – versenyeredményekért – szaktanár bejegyzzi az elektronikus naplóba
Napközis nevelői dicséret	<ul style="list-style-type: none"> – kiemelkedő közösségi és tanulmányi munkájáért – szorgalomért – szereplésekért – napközis nevelő bejegyzzi az elektronikus naplóba
Osztályfőnöki dicséret	<ul style="list-style-type: none"> – osztályfőnök döntése vagy más pedagógus javaslata alapján

Jutalmazás formái	
	<ul style="list-style-type: none"> - 3 szaktanári dicséret - kiemelkedő közösségi munkáért - tanulmányi- és sportversenyeken való szereplésért - osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba
Nevelőtestületi dicséret	<ul style="list-style-type: none"> - osztályfőnök terjeszti elő - nevelőtestület jóváhagyásával - huzamosabb ideig folytatott eredményes jó tanulmányi munkáért - kiemelkedő közösségi munkáért - kiemelkedő versenyeredményekért - osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba
Igazgatói dicséret	<ul style="list-style-type: none"> - legmagasabb fokozatú jutalmazás - diákönkormányzat, osztályfőnök, más pedagógus javaslatára - 5 osztályfőnöki dicséret - kiemelkedő munkáért - versenyeken való kiemelkedő szereplésért - iskola hírnevét növelő teljesítményért - osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba

A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

A fegyelmező intézkedéseket a fokozatosság elve szerint alkalmazzuk.

Fegyelmező intézkedések formái, kirovási sorrendje

Fegyelmezés formái	
Szaktanári figyelmeztetés (3 alkalommal adható)	<ul style="list-style-type: none"> - tanórán fegyelmeztelen magatartás - a szaktanárral szembeni tiszteletlen viselkedés - Házi rend megszegése - felszerelés többszöri hiánya - házi feladat többszöri hiánya - szaktanár bejegyzzi az elektronikus naplóba
Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés (a szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetést az osztályfőnöknek dokumentálnia kell, visszakereshető módon nyilvántartandó)	<ul style="list-style-type: none"> - már kapott 3 szaktanári figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni - Házi rend enyhébb megszegése - Tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségek megszegése - osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba
Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés	<ul style="list-style-type: none"> - már kapott osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni - Házi rend enyhébb megszegése - Tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségek megszegése - osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba

Fegyelmezés formái	
Osztályfőnöki intés	<ul style="list-style-type: none"> – már kapott osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni – Házi rend többszöri megszegése – Tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségek megszegése – osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba
Osztályfőnöki megrovás	<ul style="list-style-type: none"> – már kapott osztályfőnöki intést, és újabb büntetést kell kiszabni, – Házi rend többszöri súlyos megszegése – Tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségek megszegése – osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba
Igazgatói figyelmeztetés	<ul style="list-style-type: none"> – már kapott osztályfőnöki megrovást, és újabb büntetést kell kiszabni – Házi rend többszöri súlyos megszegése – Tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségek megszegése – osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba
Igazgatói intésben	<ul style="list-style-type: none"> – már kapott igazgatói figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni – Házi rend többszöri súlyos megszegése – Tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségek megszegése – osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba
Igazgatói megrovás	<ul style="list-style-type: none"> – már kapott igazgatói intést, és újabb büntetést kell kiszabni – Házi rend többszöri súlyos megszegése – Tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségek megszegése – osztályfőnök bejegyzzi az elektronikus naplóba

Szükség esetén: szaktanári konzultáció.

Rendkívüli esetben: fegyelmi tárgyalás, fegyelmi eljárás.

2.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az idegen nyelvet a 4. évfolyamtól kezdődően, a matematika tantárgyat az 5. évfolyamtól, a magyar nyelv és irodalom tantárgyat 7. évfolyamtól névcsoportos bontásban tanítjuk a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben azért, hogy a tanulók pályaorientációját minél jobban segíthessük, támogassuk. (2013-as NAT szerint haladó évfolyamok esetében idegen nyelvet 4. évfolyamtól, magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakat 7. és a 8. évfolyamon névcsoportos bontásban tanítjuk.)

A 2021/2022-es tanévtől 5., 6., 7. évfolyamon a vizuális kultúra és technika és tervezés tantárgyakat kéthetente 2-2 órában tömbösítve tanítjuk a hatékonyabb óravezetés megvaló-

sulása végett. A fizika és kémia tantárgyat 7. évfolyam második félévétől nívócsoportos bontásban tanítjuk.

A 4. évfolyam végén a tanulók matematikából és szövegértésből felmérést írnak, és az elért eredmény alapján határozzuk meg idegen nyelvből a nívócsoportokat. Ezzel erősítjük a tanuláshoz kapcsolódó tanulói motivációt. (2013-as NAT szerint haladó évfolyamok esetében 3. évfolyam végén dől el a nívócsoport.)

Matematika, illetve magyar nyelv és irodalom tantárgyak esetén a szaktanárok az előző tanév végén végzett szintfelmérés eredménye és az előző tanévben nyújtott teljesítmény alapján döntenek a nívócsoportba történő besorolásról.

A nyújtott teljesítmény alapján a csoportok – tanári egyeztetéssel, az intézményvezető engedélyével – témazáró dolgozat után átjárhatók.

2.9. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése a NETFIT alapján történik.

2.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

- Minden ember joga és vágya, hogy egészséges, boldog életet éljen.
- Az iskola a környezet és az egészség kapcsolatának jelentőségét teljes tevékenységrendszerében kiemelten kezeli.
- A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.
- Az egészségfejlesztés beilleszthető az intézményben megvalósuló prevenciók programjába.
- Az iskola az egészséges tanulási környezetet, mint a környezeti és egészségnevelés egyik alapfeltételét példaként kínálja és működteti.
- Az iskola pedagógiai programjába az egészségfejlesztési és környezeti nevelési programot támogató tartalmi elemeket épít be.
- Az intézmény dolgozóinak példamutatása, a környezet esztétikuma, tisztasága, az iskola környezetbarát működése a legfőbb nevelőerő.
- Az egészségnevelés elválaszthatatlan a természet- és környezetvédelemtől.
- Az egészség- és környezetnevelő program sikeres megvalósításának nélkülözhetetlen eleme a széles körű partnerkapcsolatok kialakítása.
- Az egészség- és környezeti nevelés középpontjában a tanulók szemléletének formálása, az egészséges életvitel és a környezettudatos magatartás szokásrendszerének kialakítása áll.

– A tanulók nevelésén keresztül a családok szemléletét is formáljuk.

A környezeti nevelés elvei közül az alábbiakat kiemelten kezeljük:

- a fenntartható fejlődés,
- a kölcsönös függőség ok-okozati összefüggései,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,

- demokrácia,
- biológia és társadalmi sokféleség,
- az élet tisztelete, védelmének igénye,
- a felelősség elve,
- az egészség és a környezet összefüggései,
- az ember része a bioszférának.

2.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az *alapelvek az intézmény önmeghatározásának legfontosabb értékei*, amelyek áthatják a teljes nevelési rendszer, a pedagógiai koncepció és a nevelő-oktató munka folyamatának az egészét. Ezek:

- gyermekközpontúság,
- demokratizmus és felelősségvállalás,
- autonómia,
- esélyegyenlőség, az esélyegyenlőtlenségek mérséklése.

A választott alapelveket egy koherens, egymásra épülő rendszerként fogjuk fel:

– A *gyerekközpontúság* alatt a nyugodt tanulási feltételeket teremtő kellemes iskolai környezetet, a jó közérzetet és a szeretetteljes légkört, a gyermekek mindenek felett álló érdekének figyelembe vételét értjük.

– A *demokratizmus* arra utal, hogy az iskola a tanulói és a tanárai számára széleskörű jogokat biztosít a mindennapi intézményi élet szervezésében.

– Az *autonómia* az önmegvalósítás, a személyiség kibontakoztatásának a lehetőségére, a szakmai önállóságra utal.

– Az *esélyegyenlőség* pedig egyrészt azt jelenti, hogy ha az előző három alapelv valamelyikének az érvényesítésében a tanulók akadályba ütköznek, az iskola – tőle telhetően – minden segítséget megad ezek elhárítására, másrészt az egyenlő bánásmód alkalmazását, a gyermekekre és hozzátartozóira vonatkozó hátrányos megkülönböztetés kizárását.

2.11.1. Kiemelt értékek

- Kulturált és környezettudatos magatartás,
- testileg, szellemileg, erkölcsileg egészséges életvitel,
- társadalmi beilleszkedés segítése,
- hátrányok csökkentése.

2.12. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározása

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük.

A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fél oldalt meghaladó ide-

gen nyelvi fordítási feladat. Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk, mint két tanítási óra között eltelt időtartam.

A hétvégi időszakra is jelölünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapiakon is szokásos mértéket.

Szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg. A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- Általános elv, hogy a házi feladat rendszeres munkavégzésre nevel, az iskolában elsajátított tudás kiegészítésére és a megszerzett készségek, képességek gyakoroltatására szolgál.

- Egy-egy tantárgyból jellemzően annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot jelölünk ki, amennyi – átlagos diákjaink képességét és munkabírását, koncentráció képességét figyelembe véve – nem haladja meg a 30 perces munkaidő-igényt.

- A hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat, stb.) legalább egy héttel a kijelölt elkészítési időpont előtt kijelöljük.

- A tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot.

- Minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell.

- A házi feladat elkészítése (mennyiségre, minőségre) a tanuló szorgalmába és tanulmányi munkájába is beszámít.

- A házi feladat értékelése a szaktanár kompetenciája, de év elején ismertetnie kell a tanulókkal a tanév során alkalmazott értékelését a házi feladatra vonatkozóan.

Célok:

- Tanulói képességfejlesztés.
- Kötelességtudat fejlesztése.
- Folyamatos gyakorlás.
- Ismeretek elmélyítése, a tanult anyag begyakorlása.
- Önállóságra nevelés.
- Önellenőrzés kialakítása.
- Helyes időbeosztás segítése.

2.13. Követelmények és a magasabb évfolyamra lépés feltételei

2.13.1. Alsó tagozat

1. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- Tudja a tanuló a tanult nyelvi formákat helyesen alkalmazni.
- Tudjon udvariasan köszönni, bemutatkozni, megszólítani felnőtteket, gyerekeket.
- Legyen megfelelő szókinccse, tudjon egy képről szavakat gyűjteni, velük rövid mondatokat alkotni.
- Tudja a beszédet mondatokra, szavakra, szótagokra és hangokra tagolni, legyen képes a beszéd tartalmának megértésére.
- Legyen biztos betűismerete.

- Tudjon betűket minden nehézség nélkül összekapcsolni, szavakat, szókapcsolatokat megfelelő ütemben olvasni.
- Legyen képes előzetes felkészülés után három-négy mondatos szöveget hangosan olvasni.
- Legyen képes egy olvasott szöveg megértésének bizonyítására feladatvégzéssel (szóban, rajzzal, illetve írásban).
- Biztonságosan tájékozódjon a vonalrendszerben, tudja szabályosan alakítani és kapcsolni a kis- és nagybetűket, írásjeleket.
- Írásképe legyen rendezett, tiszta, olvasható.
- Legyen képes kevés hibával másolni írott és nyomtatott szövegről.
- Legyen képes kevés hibával rövid mondatokat leírni látó-halló tollbamondással.
- Legyen képes az írástechnikai hibáinak kijavítására.

Matematika

- Számok írása, olvasása, számlálás 20-ig.
- Darabszám, sorszám es merőszám ismerete.
- Növekvő es csökkenő sor alkotása 20-as számkörben.
- Számok összeg es különbség alakja 20-as számkörben.
- Összeadás és kivonás értelmezése többféle módon.
- Pótlás 20-as számkörben.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása próbálgatással, következtetéssel.
- Sorozatképzés tárgyakból, alakzatokból, számokból.
- Számsorozat folytatása megadott összefüggés alapján.
- Egyszerű összefüggések felismerése.
- Egyenes rajzolása vonalzóval.
- Alakzatokra vonatkozó megfigyelések megfogalmazása.
- Alakzatok másolása, összehasonlítása.
- Síkidom es test különbségének felismerése.
- Síkidomok előállítás hajtogatással, nyírással, rajzolással.
- Összehasonlítás méret szerint (pl. rövidebb-hosszabb, alacsonyabb-magasabb. stb.).
- Mérészközök ismerete, használata.

Környezetismeret

- Helyesen tájékozódik az iskola épületében, ismerje az iskola helyiségeit, tudja elmondani saját lakcímét.
- Tájékozódik jól saját testén.
- Tudja az irányokat helyesen használni a gyakorlatban.
- Napok, napszakok, hónapok, évszakok megnevezése, sorrendezése időrend alapján, tudja megnevezni az időjárás elemeit.
- Az osztályterem bútorzata es tárgyainak megnevezése.
- Természetes és mesterséges anyagok megnevezése, megkülönböztetése a környezet tárgyaiban.
- Az időjárás évszakonkénti megfigyelése.
- A réteges öltözködés szerepének megértése.
- Konkrét estekben tudja az élt az étellelentől megkülönböztetni.

- Tudja megnevezni az emberi test főbb részeit.
- Ismerje fel a megfigyelt lágú- és fás szárú virágos növény fő részeit.
- Évszakokhoz kötődő étrendek összeállítása.

Etika/Hit- és erkölcsstan

- A tanuló életkorának megfelelő reális keppel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét fegyelembé véve kommunikálni környezeté tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érti a hagyományok közösségmegtartó erejét.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közöség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot. Ismeretei vannak a világnézet, világkép alapvető összefüggéseiről.

Ének-zene

A tanuló legyen képes:

- 20 népdalt és gyermekdalt emlékezetből előadni a tanult játékokkal együtt c'-d" hangterjedelemben.
- csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelni,
- az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után megtanulni,
- részt venni a generatív játékokban és feladatokban,
- éneklés közben az egyenletes lüktetés és tempó megtartására, érzékelni a tempóváltást,
- a 2/4-es metrumot helyesen hangsúlyozni,
- a megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan megszólaltatni csoportosan és egyénileg is,
- a tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat tanári segítséggel szolmizálva elénekelni,
- csendben, társaival együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szerezni,
- ismereteket szerezni a hangszerekről,
- a fejlődésre hangszínhallásában és formaérzékelésében,
- zeneművek meghallgatására.

Vizuális kultúra

- Ismerje és alkalmazza a forma és színritmusokat.

- Ismerje a hideg és meleg színeket.
- Tudjon elképzelés alapján vagy egy átélt élményt vizuálisan is megjeleníteni.
- Ismerje fel a vizuális jeleket a nemzeti és egyházi ünnepkörhöz kapcsolódóan.
- Tudjon szimmetria felhasználásával képet megalkotni.
- Legyen képes a látott médiaélményeket befogadni és feldolgozni.
- Legyen képes egyszerű báb tervezésére.

Életvitel és gyakorlat

- Tudjon hosszúságot, nagyságot viszonyítani, összehasonlítani.
- Alkosson képlékeny anyagból egyszerű formákat.
- Tudjon papírt alakítani az eddig tanult módokon.
- Ismerje fel és nevezze meg a környezetében előforduló anyagfajtákat.
- Legyen képes a legegyszerűbb eszközök helyes és balesetmentes használatára.
- Legyen képes az úttesten biztonságosan átkelni irányítással és a nélkül.
- Ismerje az alapvető egészségügyi követelményeket, és azokat alkalmazza is a mindennapi életben.
- Ismerje a célszerű takarékoság néhány szabályát. Ismerj
- Ismerje és alkalmazza a kulturált étkezés alapvető szabályait.

Testnevelés és sport

- Előkészítő és preventív mozgásformák.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A testrészek megnevezése.
- A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.
- A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.
- Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben, a medence középhelyzete beállítása.
- Az iskolatáska gerinckímélő hordása.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése.. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.
- Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.
- Manipulatív természetes mozgásformák
- A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete.
- Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.
- A sporteszközök szabadidős használata igényné és örömforrássá válása.

- Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban
- Feszés tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.
- Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.
- A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.
- Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban
- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.
- Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.
- Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban
- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.
- Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban.
- A játékeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.
- A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.
- Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban
- Az alapvető eséstechnikák felismerése, balesetmentes végrehajtása.
- A tompítás mozdulatának végrehajtása esés közben.
- A mozgásának és akaratának gátlása, késleltetése.
- Törekvés arra, hogy a támadó- és védőmozgások az ellenfél mozgásaihoz igazodjanak.
- Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben
- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.
- A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.
- A sporteszközök kreatív felhasználása a játéktevékenység során.
- Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.
- Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban
- Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása, természetessé válása.
- Tudatos levegővétel.
- Kellő vízbiztonság, hason és háton siklás és lebegés.
- Bátor vízbeugrás.

- Egy úszásnemben 25 méter leúszása biztonságosan.
- A tanult úszásnem fogalmi készletének ismerete.

Angol nyelv

Kommunikációs szándékok, téma és szókincs: KER (Közös Európai Referenciakeret) szintben nem megadható.

A tanuló

- megérti az egyszerű tanári utasításokat,
- képes a rövid kérdés- és válaszadásra,
- tud a napszak szerint köszönni /elköszönni,
- tud bemutatkozni valamint másokat bemutatni,
- tud 10-ig számolni,
- képes tulajdont kifejezni,
- tud kérést megfogalmazni,
- képes hétköznapi témákhoz kapcsolódó szavakat: család, tárgyak, állatok, színek, tulajdonságok nevét kifejezni (a ház részei, tantermi eszközök, ruhadarabok stb.),
- ismeri az angolszász ünnepkörök nevét,
- legyen képes cselekvéseket felismerni, képességeket kifejezni minta alapján,
- ismer néhány életkorának megfelelő verset, mondókát, dalt.

Német nyelv

KER szintben nem megadható.

– A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, egyszerűen, röviden válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.

– Elmond néhány verset, mondókát.(Guten Tag sagen alle Kinder... Ich bin Peter..Nikolaus, stb.)

- Egyszerű utasítások megértése.
- Egyszerű szavak kiejtése.
- Játékok.
- Színek.
- Iskola.
- Testrészek.
- Állatok.
- Számok 10-ig.

2. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése
 - Összefüggő mondatok alkotása képek, képsorok alapján, adott vagy választott témáról nevelői segítséggel, kérdések alapján.
 - Mondatok, szövegek olvasásakor, memoriterek elmondásakor a hanglejtés, a hangsúly helyes alkalmazása.
- Olvasás, az írott szöveg megértése

- Bizonyítsa a szövegértést egyszerűbb feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával. Tartalommondás, események összefoglalása, időbeli sorba rendezése, egyszerű értékelése az életkornak megfelelő szinten.

- A tanuló ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvassa fel.

- Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése

- Képes egyszerű irodalmi szövegek felismerésére műfaji jellemzőinek alapján (pl. mese, költemény, mondóka, találós kérdés);

- A tanuló 2-3 memoritert tudjon elmondani fejből, szöveghűen.

- Írás-írás-használat

- Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor.

- Az írás-használat normáinak megtartása.

- Írásterjedelme 7-8 sor. Percenként 12-18 betű.

- Két-három összefüggő mondat leírása másolással, tollbamondás után vagy emlékezetből.

- Önállóan alkotott három mondat írása.

- Hibáit tanítói segítséggel javítja.

- Nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek

- A mondat, a szó, a hang, a betű felismerése és megnevezése.

- Az ábécé hangjainak felsorolása. A hangok csoportosítása fajtájuk és időtartamuk szerint.

- A szótagolás szabályszerűségeinek felismerése.

- Az elválasztás szabályai egyszerűbb esetekben.

- A beszélői szándék felismerése a kijelentő és a kérdő mondatokban. Megnevezésük. A kijelentő és a kérdő mondat jelölése.

- A mondatkezdő nagybetű és a megfelelő mondatvégi írásjel jelölése, alkalmazása írásbeli feladatokban.

- A betűrend használata gyakorlati feladatokban, kezdőbetű esetén.

- A j és ly használata az ismert szókincs körében, minimum 20 szóban.

Matematika

- Gondolkodási és megismerési módszerek

- Legyenek képesek a tanulók megnevezett tulajdonságok szerint tárgyakat szétválogatni.

- Legyenek képesek halmazokat elemek száma szerint összehasonlítani.

- Legyenek képesek állítások igazságtartalmának eldöntésére.

- Számтан, algebra

- Ismerje, és önállóan olvassa, írja a számok jelét 100-ig.

- Tudjon számokat 0-100ig nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni. Tudja használni az összehasonlítás kifejezésére a <, >, = jeleket.

- Találja meg a számok helyét, egyesével beosztott számegyenesen 100-ig.

- Tudja 100-ig fejből, hogy egy adott szám páros-e vagy páratlan.

- Jusson el készségi szintre a 100-as számkörben kétjegyű számok összeadásában, kivonásában.
- Tudja a kisegyszeregy kéttényezős szorzási eseteit és a nekik megfelelő osztási eseteket.
 - Összefüggések, függvények, sorozatok
 - Tudjon adott szabályú sorozatot folytatni, kiegészíteni.
 - Geometria, mérés
 - Értse és használja helyesen a következő szavakat: háromszög, négyszög, egyenes, görbe, test, síkidom.
 - Tudja eldönteni egy négyszögről, hogy négyzet-e, vagy téglalap.
 - Valószínűség, statisztika
 - Értse a biztos, lehetetlen, lehetséges szakszavak jelentését.
 - Tudjon tárgyakat, képeket, betűket többféleképpen sorba rendezni (nem kell az összes esetet megtalálnia), illetve színezéssel eseteket megtalálni.

Etika/Hit- és erkölcsstan

- A tanuló ismeri képről a bemutatott népi hagyományokat, az ország és a magyarság tanult szimbólumait.
- Részt vesz az ünnepek érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben (népi hagyományok eljátszása, ünnepi díszítések készítése).
- A tanuló megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában.
- Ismeri és iparkodik betartani az illemszabályokat.

Környezetismeret

- Tanult foglalkozások (6) megnevezése.
- Tudja az emberi test fő testrészeit, érzékszerveit megnevezni és azok funkcióit is ismeri: szem-látás, fül-hallás, orr-szaglás, bőr-tapintás, nyelv-ízlelés.
- Az egészséges életmód alapvető elemeinek ismerete és alkalmazása. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás és mozgás, a táplálkozás fontos az egészség védelmében.
- A fa, a bokor, a virágos növény részeinek ismerete.
- Az erdő szintjeinek ismerete, s azokhoz 1-1 növény és állat kapcsolása képek- szókártyák elrendezése, csoportosítása alapján.
- A tanult gyümölcsök, zöldségek, állatok felismerése képről.
- Az állat-törzsek főbb jellemzőinek ismerete (madár, emlős) s a tanult állatok besorolása ezekbe.
- Alapvető tájékozódás az iskolában és környékén. A fő égtájak megnevezése.
- Az évszakai és napszakai változások felismerése és kapcsolása életmódbeli szokásokhoz. Az évszakai, hónapok felsorolása.
- Az időjárás elemeinek ismerete, az ezzel kapcsolatos piktogramok értelmezése. A víz halmazállapotainak, felhasználásának ismerete.
- Közlekedési alapismeretek megszerzése a biztonságos közlekedés legfőbb szabályainak ismerete. A közlekedési eszközök csoportjainak ismerete. Egyszerű megfigyelések végzése a természetben, egyszerű vizsgálatok és kísérletek (oldás, olvasztás-fagyasztás) kivitelezése tanítói vagy társ segítségével.

Ének-zene

A tanuló legyen képes:

- 40 népdalt és gyermekdalt emlékezetből előadni a tanult játékokkal együtt c'-d" hangterjedelemben,
- csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelni,
- az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után megtanulni,
- részt venni a generatív játékokban és feladatokban,
- Éneklés közben az egyenletes lüktetés és tempó megtartására, érzékelni a tempóváltozást,
- a 2/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozni,
- a tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerni kottaképről (kézjel, betűkotta),
- a megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan megszólaltatni csoportosan és egyénileg is,
- a tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva elénekelni,
- csendben, társaival együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szerezni,
- ismereteket szerezni a hangszerekről,
- a fejlődésre hangszínhallásában és formaérzékelésében zeneművek meghallgatására.

Vizuális kultúra

A tanuló legyen képes:

- az életkorának megfelelő, felismerhető ábrázolás készítésére,
- a képzelőerő, belső képalkotás fejlődésére,
- az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználatra, a környezettudatosság szempontjainak figyelembevételével,
- a felszerelését önállóan rendben tartani,
- a közvetlen környezet megfigyelésére és értelmezésére,
- a képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozására,
- téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerésére,
- alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerésére és használatára,
- a szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerésére,
- hagyományos kézműves technikával készült tárgyak megkülönböztetésére,
- látványok, műalkotások néhány perces szemlélésére,
- a médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítására, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerésére),
- a személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése,
- az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlására és az abban rejlő veszélyek felismerésére,
- az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerésére, és azok kifejezésére.

Életvitel és gyakorlat

A tanuló legyen képes

- természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolására,
- tapasztalatokkal rendelkezni az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról,
- a család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértésére,
- a háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulására, egészséges veszélyérzet kialakítására,
- alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismeretére,
- megismerni az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés jellemzőit,
- a hétköznapi életben használatos anyagok felismerésére, tulajdonságaik megállapítására érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatainak megfogalmazására,
- az életkori szintnek megfelelő probléma felismerésre, és problémamegoldásra,
- az anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezésére, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismeretére,
- a célszerű takarékoság lehetőségeinek ismeretére,
- a képlékeny anyagok, papír, faanyagok, szálak, szövetek, textilek magabiztos alakítására,
- építeni mintakövetéssel és önállóan,
- az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használatára,
- a munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartására,
- az elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazására,
- aktívan részt venni a különböző tevékenységekben önállóan valamint társaival együttműködve is,
- a közlekedési veszélyforrásokat tudatosítani,
- az úttesten való átkelés szabályait tudatos alkalmazni,
- a kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak betartására,
- az alkalmakhoz illő kulturált viselkedésre és öltözködésre (iskolai rendezvényeken, jeles napokon).

Testnevelés és sport

- Előkészítő és preventív mozgásformák.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A testrészek megnevezése.
- A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.
- A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.
- Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben, a medence központi helyzetbe beállítása.
- Az iskolatáska gerinckímélő hordása.

- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.
- Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékeladat alkalmazása.
- Manipulatív természetes mozgásformák.
- A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete.
- Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.
- A sporteszközök szabadidős használata igényné és örömforrássá válása.
- Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban.
- Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2–4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.
- Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.
- A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.
- Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.
- Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.
- Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban.
- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.
- Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban.
- A játékeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.
- A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.
- Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben.
- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.

- A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.
- A sporteszközök kreatív felhasználása a játéktevékenység során.
- Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.
- Úszás és úszó jellegű feladatok.
- Választott úszásnemben készség szintű, egy másikban 150 méteren vízbiztos, folyamatos úszás.
- Intenzív úszásra törekvés rövidtávon.
- Fejesugrás és folyamatos taposás a mély vízben.
- Az úszással összefüggő balesetvédelmi utasítások, valamint az uszoda, fürdő viselkedési szabályainak betartása.
- Ismeretek az úszástudás, a vízbiztonság szerepéről az egészség megőrzésében és az életvédelemben.
- Külső visszajelzés információinak elfogadása és hasznosítása a különböző úszásnemek gyakorlásánál.
- A tanult két úszásnemben mennyiségi és minőségi teljesítményjavulás felmutatása.
- Mellúszás az egyén adottságainak és képességeinek megfelelően.
- A vízben mozgás prevenció előnyeiről, a fizikai háttérrel ismeretek.
- Felelősségérzet, segítőkészség kinyilvánítása a vizes feladatokban.

Angol nyelv

Kommunikációs szándékok, téma és szókincs KER (Közös Európai Referenciakeret) szintben nem megadható.

A tanuló

- megérti az egyszerű tanári utasításokat,
- képes a rövid kérdés- és válaszadásra,
- tud a napszak szerint köszönni /elköszönni,
- tud bemutatkozni valamint másokat bemutatni,
- tud 20-ig számolni,
- biztosan tudja az angol ábécét,
- tud kérést megfogalmazni,
- képes hétköznapi témákhoz kapcsolódó szavakat: család, tárgyak, állatok, színek, tulajdonságok nevét kifejezni, elolvasni és lemásolni (a ház részei, tantermi eszközök, ruhadarabok, ételek, italok stb.),
- ismeri az angolszász ünnepkörök nevét,
- legyen képes cselekvéseket felismerni, képességeket kifejezni minta alapján,
- tud néhány életkorának megfelelő verset, mondókát, dalt,
- használni a birtokos jelzőket E/1. és E/2. személyekben (a könyvem, a könyved).

Német nyelv

KER szintben nem megadható.

- A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.
- Elmond néhány verset, mondókát.

- Ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.
- Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol.
- Német hang és betűkészlet megismerése.
- Én és a családom.
- Tulajdonságok.
- Családtagok hétköznapi tevékenységei.
- Családtagok bemutatása.
- Évszakok és ruhadarabok. Iskolám.
- Osztálytermünk.

3. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- Kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés:
 - A tanult udvarias nyelvi fordulatok/ köszönés, jókívánság/ használata a mindennapi beszédhelyzetekben.
 - Beszédében törekedjen a beszélő szándék érzékeltetésére helyes hangleadéssel.
 - Rendelkezzen az életkornak megfelelő szókinccsel.
- Olvasás, szövegértés:
 - Legyen képes fél oldal terjedelmű, szépirodalmi és ismeretterjesztő olvasmány megértésére.
 - Memoriter:
 - Vörösmarty Mihály: Szózat című versének két versszaka.
 - Szabadon választott versek, közmondások./2-3/
 - Szabadon választott meserészlet, szövegrészlet:/2-3/
 - Tudjon felolvasni feldolgozott és begyakorolt szöveget egyéni tempóban.
 - Legyen képes olvasástechnikai hibáit felszólításra javítani.
 - Legyen képes fél oldal terjedelmű, szépirodalmi és ismeretterjesztő olvasmány megértésére.
 - Bizonyítsa egyszerű feladatok megoldásával, kérdések megválaszolásával a megértést.
 - Íráskészség:
 - Legyen képes a kiejtésük szerint írandó szavakat nagy biztonsággal helyesen leírni.
 - A j hang jelölése újabb 20-25 szóban kevés hibával.
 - Tudjon 5-6 mondatos elbeszélő fogalmazást írni ismert témáról, közös megbeszélés alapján.
 - Írása legyen rendezett, tiszta, jól olvasható, egyéni tempójú.
 - Írásmunkáit tanítói segítséggel tudja ellenőrizni és javítani.
 - Legyen képes kevés hibával másolni.
 - Tollbamondás során írja nagy biztonsággal a szókészlet szavait begyakorolt esetekben.
 - Tudja tagolni a szöveget mondatokra, a mondatokat szavakra.

• Készségszinten tudja: a mondatkezdés és mondatzárás helyes jelölését, az egyszerű szavak elválasztását.

Matematika

A tanuló

- ismerje fel, nevezze meg a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait.
- legyen képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
- tudja értelmezni a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben.
- tudjon 1000-es számkörben számokat írni, olvasni.
- ismerje fel és értelmezze a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát 1000-es számkörben.
- helyesen értelmezze a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével.
- egyen képes 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére szöveggel, rajzzal, színezéssel, tudjon természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 1000-es számkörben.
- legyen képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységekben.
- alkalmazza a matematikakülönböző területein az ésszerű becslést és a kerekítést,
- legyen képes számolni fejben, százas számkörben, ismerje a szorzótáblát 100-as számkörben,
- az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát.
- legyen képes a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének, alkalmazására, ismerje és alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét.
- tudjon írásban háromjegyű számokat összeadni, kivonni, szorozni egyjegyű számmal
- legyen képes a műveletek ellenőrzésére,
- tudjon szöveges feladatokat megoldani (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés), ismerje a többszörös, osztó, maradék fogalmát.
- ismerje a szabvány mértékegységeket: *km, cl, hl, g, t, másodperc*, legyen képes átváltások elvégzésére szomszédos mértékegységek között.
- tudjon egyszerű módszerekkel felismerni és létrehozni háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget.
- értse meg a test és a síkidom közötti különbséget, ismerje fel a kockát, téglatestet.
- legyen képes hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítására. Tudja megmérni a négyzet és a téglalap területét, legyen képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel.

Etika/Hit-és erkölcsstan

- A segítségnyújtást igénylő helyzetek felismerése. Közös erővel történő segítségnyújtás felismerése, és megvalósítása.
- Életkori sajátosságainak megfelelő módon legyen reális képe saját külső, és belső tulajdonságairól.
- Tudjon odafigyelni másokra, és tudjon alkalmazkodni társaihoz.
- Törekedjen a másokkal való tartós kapcsolat kialakítására.
- Ismerjen konfliktusok feloldására szolgáló eljárásokat.

- Az együttműködés fogalmának értelmezése. A közösen végzett munka örömeinek megélése.
- Másokért végzett önzetlen munka, segítség fontosságának megértése.
- Ismerje, és érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához.
- Értse, hogy az emberek és kultúráik sokfélék, törekedjen azok elfogadására.
- Értse, hogy a Föld mindenki közös otthona, melyért felelősséggel tartozunk. Ismerje fel, hogy ő is felelős környezete megóvásában.
- Törekedjen rá, hogy a jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi szempontból is értékelje
- Ismerjék és tudják a szabályok betartásának fontosságát. Legyenek, tisztában a szabályok be nem tartásának következményeivel.

Környezetismeret

A tanuló

- ismerje fel az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére.
- tudjon az életkorának megfelelően, a helyzethez illően felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben.
- legyen képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére.
- legyen képes adott szempont szerinti megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérletek tanulmányozására.
- ismerje a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában.
- legyen képes az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatására, az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint.
- legyen képes egy természetes életközösséget bemutatni.
- tudja a fő világtájak megnevezni, elhelyezni a térképen.
- legyen képes az égtájak azonosítására a közvetlen környezetben.
- tudja Magyarország domborzati térképén az alapvető térképjelek megnevezni, a szomszédos országokat felsorolni.
- ismerje fel a nagy tájegységeket Magyarország térképén.

Ének-zene

- Magyar népdalok megtanulása a már korábban elsajátított dalkészlet figyelembevételével.
- Műzenei példák többféle zenei stílusból válogatva (dalok és könnyen énekelhető témák hangszeres művekből a zenehallgatási anyagból.
- A tanulók 20 dalt (15 népzenei és 5 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből c- c” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni.
- Népi gyermekjátékok: lakodalom, leánykérés, kézfogó, magyar népdalok: változatos

téma és hangulat szerint válogatva, dalos kalendárium: betlehemes, farsang, Gergely-járás, stb.

- Tempó, ritmus, metrum.
- Énekléssel megismert ritmusképletekhez kapcsolódó egy- és felelgetős ritmus gyakorlat változatosabb mozgásokkal (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), ritmusnevekkel vagy más szótagokkal csoportosan és párban.
- Dallam, ritmuskíséret komponálása, ritmus osztinató, dudabasszus.
- Zenei formaalkotás egyszerű szerkezettel.
- Kérdés-felelet játékok dallami kiegészítés.
- Egyszerűbb, saját költésű, vagy népdalszerű dallam improvizációja.
- Belső hallás és zenei memória fejlesztés.
- Ritmikai elemek: szinkópa.
- Zenei példák hallgatása és zenei tartalmak megfogalmazása az énekes, generatív tevékenységeihez és a befogadói kompetenciák fejlesztéséhez kapcsolódva.
- Természet ábrázolása a klasszikus zeneirodalomban.
- Különböző zenei karakterek, ellentétpárok.
- Kapcsolódás a zeneelméleti ismeretekhez (pl. metrum, ritmus), zenei szemelvények az azonosság, különbözőség, hasonlóság és a variáció megtapasztalásához.
- Zenés mese, gyermekopera.
- A cselekmény és a zenei folyamatok összevetése.
- A szereplők karakterének azonosítása, kifejezőeszközök felismerésével.

Vizuális kultúra

A tanuló

- képes legyen a vizuális nyelvi elemek és minőségek, méretviszonyok, arányok felismerésére és használatára. Kifejező alkotások ismérveinek felismerésére. Nézőpontok felismerésére és nézőpontválasztás használatára. Alkotó műfajok, technikák felismerésére, műveletek sorrendjének követésére. Anyagismeretre.
- képes legyen síkbeli és térbeli minőségek, méretviszonyok, irányultság felismerésére és használatára. Színek érzelmkifejező, hangulati és díszítő hatásainak felismerésére.
- képes legyen látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- képes legyen a legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használatára, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- képes legyen az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazására, rövid, egyszerű történet megformálására.
- ismerje a fő és mellékszíneket.
- tudja, mi a kontraszt.
- tudja megfelelően alkalmazni a temperát és a vízfestéket.
- tudjon egyszerű eseményeket, élményeket vizuálisan megjeleníteni.
- ismerje lakóhelyének néhány jellegzetes műalkotását.
- tudjon alkalmazni néhány kézműves technikát.

Életvitel és gyakorlat

A tanuló

– képes legyen közvetlen tapasztalatok megfogalmazására a családról, a családi tagok feladatvállalásáról. Egészséges munkamegosztás, elemi munkaszokások ismerete, annak gyakorlása. Generációs kapcsolatok a családban.

– ismerje a családtagok feladatait, tevékenységi szerepüket. A közvetlen környezet jellemzőit, természeti és mesterséges anyagokat.

– képes legyen háztartási praktikák elsajátítására és begyakorlására.

– képes legyen használati utasítások értő olvasására, betartására.

– képes legyen a hétköznapijainkban használatos anyagok felismerésére, tulajdonságaik megállapítására érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazására.

– képes legyen egyszerű tárgyak elkészítésére mintakövetéssel.

– képes legyen munkaeszközök célszerű megválasztására és szakszerű, balesetmentes használatára.

– képes legyen a gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintű alkalmazására.

– képes legyen a kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítására.

– képes legyen aktív részvételre, önállóságra és együttműködésre a tevékenységek során.

– képes legyen elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazására.

– felismerje az anyagok tulajdonságai és felhasználásuk közötti kapcsolatot.

– tudja megkülönböztetni a természetes és mesterséges anyagok tulajdonságait.

– tudjon készíteni egyszerű makettet.

– tudja megfelelően használni a munkaeszközöket.

– ismerje fel az alapvető háztartási eszközöket.

– baleset esetén tudja, mit kell tenni.

Testnevelés és sport

– Előkészítő és preventív mozgásformák.

– Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.

– Önálló pulzusmérés.

– A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.

– A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légző gyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.

– A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.

– Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.

– A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.

– A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.

– Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

– Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák.

– Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energia befektetéssel, eszközzel, társakkal.
- A bonyolultabb játékeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.
- A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése, valamint azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete.
- Manipulatív természetes mozgásformák.
- A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.
- A pontosság, célszerűség és biztonság igényé válása.
- A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.
- Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban.
- Részben önállóan tervezett 3-4 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.
- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
- Gurulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A tempóváltozások érzékelése és követése.
- A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.
- Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A 3 lépéses dobóritmus ismerete.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.
- A Kölyökatlétika eszköz- és versenyrendszerének ismerete.
- A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.
- Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban.
- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.
- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.
- Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.
- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.
- A sportszerű viselkedés értéké válása.
- Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban
- Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban.
- Előre, oldalra és hátra esés, tompítással.
- A tolások, húzások, emelések és hordások erőkifejtésének optimalizálódása.
- A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása.
- A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.

- Az saját agresszió kezelése.
- Az önvédelmi feladatok céljának megértése.
- Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben
- Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.
- A szabadterén, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

Angol nyelv

Kommunikációs szándékok, téma és szókincs KER (Közös Európai Referenciakeret) szintben nem megadható.

A tanuló

- megérti az egyszerű tanári utasításokat, felszólításokat.
- képes a rövid kérdés- és válaszadásra.
- tud a napszak szerint köszönni /elköszönni.
- tud bemutatkozni valamint másokat bemutatni.
- tud 20-ig számolni.
- biztosan tudja az angol ábécét olvasni és leírni is.
- tud kérést megfogalmazni, információt kérni és adni.
- képes hétköznapi témákhoz kapcsolódó szavakat: család, tárgyak, állatok, színek, tulajdonságok nevét kifejezni, elolvasni és lemásolni (a ház részei, tantermi eszközök, ruhadarabok, élelmiszerek, játékok, időjárás stb.).
- ismeri az angolszász ünnepekörök nevét.
- legyen képes cselekvéseket felismerni, képességeket kifejezni (tud, nem tud..).
- tud néhány életkorának megfelelő verset, mondókát, dalt.
- használni a birtokos jelzőket E/1. és E/2. személyekben (a könyvem, a könyved).
- tudja jellemezni az arc részeit jelzők használatával (színek, kicsi-nagy, hosszú-rövid).
- ismerje fel érzékszerveinket és a hozzájuk kapcsolódó érzékeléseket.
- alkotni önálló mondatokat képekről.
- képes társával egyszerű rövid párbeszédet folytatni a megadott témában minta alapján.

Német nyelv

KER szintben nem megadható.

- A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.
- Elmond néhány verset, mondókát és néhány összefüggő mondatot önmagáról, minta alapján egyszerű párbeszédet folytat társaival.
- Ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.
- Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján.
- Én és a családom.

- Személyes bemutatkozás.
- Családtagok.
- Iskolám, osztálytermem.
- Tantárgyaim.
- Otthonom (Zu Hause).
- Igeragozás minden személyben és számban, alapvető tőhangzóváltós igék ragozása.
- Határozott és határozatlan névelő: der, die das/ ein/eine/ kein/keine használata.
- A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre.
- Elmond néhány verset, mondókát.
- Ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.
- Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján egyszerű, rövid szövegeket alkot.

4.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat.
- Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.
- Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.
- Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban képes tudatos figyelemmel irányítani.
- A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével eligazodik.
- Használja az ismert kézikönyveket.
- A memoriterek szöveghűen mondja el.
- Írása jól olvasható. Írástempója lendületes Füzetvezetése rendezett.
- A tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával kb. egy oldal terjedelmű elbeszélő fogalmazást készít.
- A fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket használ.
- Adott vagy választott témáról 8-10 mondatos leírást készít a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.
- A tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelzi.
- Figyel a bemutatás sorrendjére és a nyelvi eszközök használatára.
- A tanító útmutatásai alapján kijavítja fogalmazási és helyesírási hibáit.
- Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályo-

kat. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.

– Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlet. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

Matematika

- Gondolkodási és megismerési módszerek
 - Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
 - Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése.
 - Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
 - A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben.
 - Az összes eset megtalálása (próbálgatással).
- Számtan, algebra
 - Számok írása, olvasása (10 000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben.
 - Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
 - Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
 - Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben.
 - Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben.
 - A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
 - Fejben számolás száz-as számkörben.
 - A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.
 - Fejben számolás 10 000-ig nullákra végződő egyszerű esetekben.
 - Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása. Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
 - Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás egy- és kétjegyű, osztás egyjegyű számmal írásban.
 - Műveletek ellenőrzése.
 - Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.
 - Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete. Összefüggések, függvények, sorozatok
 - Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
 - Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
 - A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.
- Geometria
 - Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
 - A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között.
 - Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).

- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Gömb felismerése.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Négyzet, téglalap kerülete.
- Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.
- Valószínűség, statisztika
 - Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése.
 - Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.
 - Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése. Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.

Etika/Hit- és erkölcsstan

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

Környezetismeret

A tanuló

- ismerje és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére;
- az életkorának megfelelően, a helyzethez illően felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben;
- képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére;

- képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására;
- képes a fenntartható életmód jelentőségének magyarázatára konkrét példán keresztül;
- ismeri a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében;
- képes az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatására, az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint;
- képes egy természetes életközösséget bemutatni;
- képes egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezésére, ismeri az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartást;
- képes Magyarország elhelyezésére a földrajzi térben, ismeri néhány fő kulturális és természeti értékét.
- Kertben és mezőn:
 - A kertben előforduló fontosabb gyümölcsfák és zöldségfélék ismerete, részeik.
 - A szervek, mint a növény egymástól jól elkülönülő testrészei.
 - A virágos növények szervei: gyökérzet, szár, lomblevél, virág, termés.
 - A virág és a termés részei, a részek elhelyezkedése, szerepük.
 - A virágos növények életciklusa, az életszakaszok helyes sorrendje.
 - A csírázás folyamatának lényege, feltételei.
 - A zöldségfélék közös jellemzői, fogyasztható szerveiknek a tulajdonságai.
 - A komposztálás folyamata, a folyamatban közreműködő élőlények, a komposzt szerepe.
 - Komposztálható és a nem komposztálható anyagok.
 - A gyakoribb zöldségfélék és gyümölcsök felismerése.
 - Felhasználásuk, tartósításuk módjai.
 - Az élőlények egymásra utaltsága az életközösségben.
 - A májusi cserebogár és a kis rókalepke ismertető jegyei, testfelépítésük, táplálkozásuk, szaporodásuk
 - A kalapos gombák testfelépítése, (gombafonalak, tönk, kalap), táplálkozása, szaporodása, a gombatest kialakulása.
 - A fekete rigó és a seregély: küllemük, mozgásuk, táplálkozásuk és a velük kapcsolatos testrészek jellegzetességei.
 - Szaporodásuk, utódgondozásuk, téli életmódjuk.
 - A mező életközösségei: a rét, a legelő, a szántó föld.
 - A búzaszem feldolgozásának és a kenyér készítésének a munkafázisai, hasonlóságok, különbségek.
 - A kenyérral kapcsolatos szokások, hagyományok, a kenyér ünnepe.
 - A mezei élőlények egymásra utaltsága.
 - A mezei pocok, az őz és a róka előfordulása, küllemi tulajdonságaik, alkalmazkodásuk élőhelyükhöz. Életmódjuk. Mozgásuk, táplálkozásuk szaporodásuk.
 - Az életmóddal kapcsolatos testrészek sajátosságai.
 - Az emlősök jellemzői.
 - Az állatok házasítása, és annak következményei.

- Háziállat, haszonállat, társállat fogalma, viszonyuk.
 - A házikacsa, a házityúk, a kutya és a macska külleme, életmódja, jellegzetes testrészeik. Hasonlóságaik, különbségeik.
 - Az állatok mozgása, táplálkozása, szaporodása, utódgondozása.
 - Szerepük az emberek életében.
 - A felelős állattartás fontosabb szabályai.
- Tájékozódás a tágabb környezetünkben:
- A térképek szerepe. A térkép vázlat és a térkép ábrázolási módja és jelrendszere. A fővilágtájak helye a térképen. A méretarány, vonalas mérték, jelmagyarázat szerepe. Egyszerű útvonalrajzon való eligazodás.
 - Domborzat fogalma. A földfelszín formakincsei: síkság, dombság, hegység, völgy, medence. Fogalmuk, ábrázolásuk a térképen. Összefüggés felismerése a magasság és a térkép színhasználata között.
 - A vizek jelölése a térképen. A felszín feletti vizek. Állóvíz, folyóvíz, forrás, torkolat. A folyók nagyságuk alapján: patak, folyó, folyam. Legnagyobb folyóink: Duna, Tisza. Legnagyobb tavaink: Balaton, Fertő-tó, Velencei-tó, Tisza-tó.
 - Magyarország helye a Földön, Európában, Közép-Európában, a Kárpát-medencében. Országhatár jelölése, a szomszédos országaink. Megyék. Hazánk lakosságának összetétele, kisebbségek, magyarok lakta területek határainkon túl.
 - Hazánk nagytájai: Alföld, Kisalföld, Északi-középhegység, Dunántúli-középhegység, Nyugat-magyarországi peremvidék, Dunántúli domb-, és hegyvidék. Tájaink elhelyezkedése, időjárása és gazdasági szerepe.
 - Település, nagyváros, város, falu, tanya fogalma. Külváros, kertváros, belváros. Vonzáskörzet.
 - A települések infrastruktúra rendszere. Települések nagysága, funkciói, szolgáltatásai.
 - Közlekedési eszközök. Tömegközlekedés.
 - Vízi, légi és szárazföldi közlekedési eszközök. Az egyes közlekedési eszközök előnyei és hátrányai.
 - A kerékpáros közlekedés, tömegközlekedés szabályai.
 - Kulturált viselkedés tömegközlekedési járműveken.
 - A közlekedést segítő táblák, lámpák ismerete.
- Energiatakarékosság:
- Ismertebb energiafajták: hőenergia, elektromos- és mozgási energia.
 - A hőterjedés formái.
 - A napsugarak hő- és fényenergiájának szerepe.
 - A tüzelőanyagok elégetésekor keletkező hő- és elektromos energia hasznosítása.
 - Az energiafogyasztás csökkentésének módjai és ezek előnyei.
 - Az alapvető energiaforrások keletkezése és jelentősége az emberek életében.
 - A nem megújuló energiaforrások: szén, kőolaj, földgáz.
 - A megújuló energiaforrások szél-,
 - víz-, napenergia.
 - Az energiatakarékosság fontossága.
 - A csomagolóanyagok fajtái.

- A hulladékcsökkentés lehetőségei vásárláskor.
- A túlcsomagolt és felesleges áruk jellegzetességei, felismerésük.
- A tudatos vásárlás néhány elemének a megismerése.
- A szemét, a hulladék és a szelektálás fontosabb ismérvei.
- A hulladékok csökkentésére irányuló hulladékkezelési módszerek lényege. A hulladékkezelési eljárások fontossági sorrendje: megelőzés, újrahasználat, újrahasznosítás, égetés, lerakás.

- A szelektív hulladékgyűjtés és az újrahasznosítás kapcsolata.
- Az újrahasznosítás (újrafeldolgozás) jelentősége.
- A hulladékok anyagfajták szerinti csoportjai: műanyag, papír, üveg, fém.
- Egy-egy anyagfajta szelektíven gyűjthető és nem gyűjthető tárgyainak az ismerete.

- A kiválogatott hulladékok újrahasznosításával előállított termékek.
- Az újrahasznosítás szerepe a környezetünk védelmében.
- Az újrapapír kifejezés értelmezése.
- A papírgyártás folyamatának lépései.
- Az újrapapír előállításának feltételei, folyamata, előnyei.
- A papír néhány tulajdonságának az ismerete.

– Mozgás és viselkedés:

- Élőlények és élettelen tárgyak mozgásának különbözősége.
- A mozgással kapcsolatos néhány jellemző tisztázása: nyugalom, egyenletes mozgás, ütközés és irányváltoztatás.

- Hely-és helyzetváltoztató mozgás ismérvei.
- Az egyes állatcsoportok helyváltoztatásának típusai. A helyváltoztatás szerepe az állatok életében.

- A növények mozgása.
- Az ember mozgatórendszerének részei: csontváz, izomzat, ízületek.
- A mozgatórendszer egészséges fejlődésének feltételei.
- A rendszeres mozgás előnyös hatásai (testi és lelki).
- A mozgásszegény életmód veszélyei.
- A ló testtájainak ismerete: fej, nyak törzs végtagok.
- A ló küllemének jellemzői.
- A lovak színváltozatainak és mozgásformáinak a megismerése.
- A mozgás és az érzékszervek szerepe a lovak életében. Alkalmazkodás a környezethez.

- A lovak jelentősége az emberek életében régen és napjainkban.
- Az üzenetváltás, más néven kommunikáció fogalma.
- Az állati kommunikáció fajtái: látható jelek, szagok, hangok.
- A látható jelzése típusai: szín, fénykibocsátás, mozdulat.
- Az emberi kommunikáció nyelvi és nem nyelvi eszközei: beszéd és írás, valamint az arcjáték, kézmozdulat és a testtartás.

– Viselkedéskultúra:

- A köszönés, bemutatkozás, megszólítás illemtana.

- Legfontosabb viselkedési szabályok: otthon, vendégségben, tömegközlekedési eszközön, utcán.
- Az öltözködés alapvető szabályai.
- A szókincs és a csúnya beszéd.
- Kapcsolatok formái: családi, baráti, iskolai.
- A társas kapcsolatok alapvető szabályainak az ismerete: elfogadás – tisztelet megadása – sértegetés és megszegényítés kerülése – tévedésünk beismerése.

Ének-zene

– Magyar népdalok megtanulása a már korábban elsajátított dalkészlet figyelembevételével.

– 15 új dal elsajátítása, 5 műdal megismerése, csoportosan, egyénileg több versszakkal a-e”hangterjedelemben. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjéről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni.

– Müzenei példák többféle zenei stílusból válogatva (dalok és könnyen énekelhető témák hangszeres művekből a zenehallgatási anyagból.

– Többszólamú éneklés többféle zenei stílusból válogatva: biciniumok, kánonok, quodlibetek, dalok ritmushangszer kísérettel.

– Népi gyermekjátékok: lakodalom, leánykérés, kézfogó, magyar népdalok: változatos téma és hangulat szerint válogatva, dalos kalendárium: betlehemes, farsang, Gergely-járás, stb.

– Más népek dalainak éneklése magyar nyelven.

– A Himnusz éneklése csoportosan.

– Tempó, ritmus, metrum:

– Tempó metrum (3/4, 4/4) és ritmikai változások felismerése, reprodukciója és gyakorlása kreatív feladatokkal.

– Énekléssel megismert ritmusképletekhez kapcsolódó egy- és felelgetős többszólamú ritmus gyakorlat változatosabb mozgásokkal.

– Dallam: ritmuskíséret komponálása, ritmus osztinató, dudabasszus.

– Dinamikai változások gyakorlása kreatív gyakorlatokkal.

– Ritmuskíséret komponálása, ritmus osztinató, dallam két szólamra elosztva, tartott hangos/hangcsoportos kíséret, dudabasszus.

– Zenei formaalkotás egyszerű szerkezettel:

– Kérdés-felelet játékok dallami kiegészítés.

– Egyszerűbb, saját költésű, vagy népdalszerű dallam improvizációja.

– Belső hallás és zenei memória fejlesztése.

– Ritmikai elemek: szinkópa, egész kotta és szünete, nyújtott és éles ritmus.

– Ütemmutató, ütemfajta: $\frac{3}{4}$.

– Dallami elemek: Belépő szolmizációs hangok: alsó szó, alsó ti, fá, felső dó' és ti.

– A pentaton, pentachord, hexachord és a hétfokú hangsor dallamfordulatai.

– Hangközök: tiszta hangközök: oktáv, kvint, kvart, prím

- Zenei példák hallgatása és zenei tartalmak megfogalmazása az énekes, generatív tevékenységeihez és a befogadói kompetenciák fejlesztéséhez kapcsolódva:
 - Természet ábrázolása a klasszikus zeneirodalomban.
 - Különböző zenei karakterek, ellentétpárok.
 - Énekhang: a gyermekkórus hangszíne, nőikar és férfikar, vegyeskar.
 - Kapcsolódás a zeneelméleti ismeretekhez (pl. metrum, ritmus), zenei szemelvények az azonosság, különbözőség, hasonlóság és a variáció megtapasztalásához.
 - Zenés mese, gyermekopera, daljáték, balett.
 - A cselekmény és a zenei folyamatok összevetése.
 - A szereplők karakterének azonosítása, kifejezőeszközök felismerésével.
 - Feszültség és oldás megfigyeltetése zenei anyag felidézésével a szereplő felismertetése.

Vizuális kultúra

A tanuló legyen képes

- az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezésére. Élmény- és emlékkifejezésre, illusztráció készítésére.
- az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználatra.
- a legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használatára, a látványok, műalkotások olvasására.
- a szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálására (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).
- látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- kép- és hangrögzítő eszközök használatának, elemi technikáinak ismeretére. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazására, rövid, egyszerű történet megformálására.
 - Emberalak méretarányos ábrázolása.
 - Kreativitás előtérbe helyezése. (ház tervezése).
 - Pontos munkavégzés hajtogatásos feladatokban.
 - Időrendiség, lényegkiemelés képregény készítésénél.
 - Makett készítésénél ismerje és megfelelően alkalmazza a műszaki rajz vonaltípusait.
 - Képek csoportosítása megadott szempontok alapján.
 - Hangzó terek megépítése az adott tartalomnak megfelelő anyagok és méretválasztással hangszerkészítés (csörgődob).
 - Csomagolópapír tervezése, készítése sormintával.
 - Valós folyamat rögzítése meghatározott cél érdekében. (fázisrajz).
 - Útvonalterv készítése (lakóhelytől az iskoláig).
 - A különböző kultúrákban, korokban használt tárgyak összehasonlítása, hasonló és eltérő vonások elemzése, értelmezése. (velencei álarc díszítése).
 - Történetek valós vagy kitalált szereplőinek megformálása meghatározott célnak, megfelelő méretben és anyagból. (fakanálbáb).

- A Péter és a farkas című zenemű elképzelt helyeinek a lefestése.
- Arányok, érzékszervek elhelyezkedése. Az arc plasztikusságának kifejezése képzőművészeti. (Fej formázása, arc karakterének kialakítása.) Arc rajzolása, karikatúra készítése.
- Szórólap tervezése.
- Emberi jegyek átruházása növényekre. Formaalkotás síkban elképzelt formákkal. A megjelenítés, a kifejezés céljának megfelelő árnyalt vonal, tónus, szín, forma stb. önálló alkalmazása.
- A „növényszereplők” megtervezése, elkészítése.
- Tojásfestési technikák, motívumok.
- Kollázs technika alkalmazása tabló készítésénél.
- Visszakaparásos technika alkalmazása.
- Színismeret, színkeverési ismeretek elmélyítése.
- Ablakdísz fóliafestéssel, kép átmásolásával, kontúrozás.
- Vizes alapra festés szétfolyatással vagy száraz alapon vattával, szivaccsal.

Életvitel és gyakorlat

A tanuló legyen képes

- a mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítására és begyakorlására.
 - használati utasítások értő olvasására, betartására.
 - sikerélmények megélésére (a felfedezés és önálló próbálkozás örömeire, a motiváló hatás érvényesítésére tárgyalkotáskor).
- a hétköznapijainkban használatos anyagok felismerésére, tulajdonságaik megállapítására érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazására.
 - egyszerű tárgyak elkészítésére mintakövetéssel.
 - munkaeszközök célszerű megválasztására és szakszerű, balesetmentes használatára.
- a gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintű alkalmazására.
- a kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítására.
- aktív részvételre, önállóságra és együttműködésre a tevékenységek során.
- elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazására.
- Változó környezet, környezetünk tegnap és ma:
 - A régi idő és napjaink építési szokásainak szöveges kifejtése.
 - Az ember környezetei: -társadalmi -technikai, -természeti környezetek összefüggésének érzékeltetése.
 - A fejlődést befolyásoló tényezők felsorolása.
 - A közlekedés és a szállítás fejlődéstörténetének bemutatása.
 - Az úszó farönttől a sétahajózáshoz.
- A műszaki ábrázolás nemzetközi nyelve:
 - Szakszavak értelmezése szóbeli megfogalmazása, rajzi elemekkel és a rajzi elemek szakmai neve (papírdoboz műszaki rajzának elkészítése).
 - Különböző hajtogatások, masni kötések bemutatása. Apróbb tárgyak becsomagolása ajándékozással.

- Előrajzolás a papírlapra, majd nyírás, hajlítás és ragasztás műveleteinek önálló elvégzése.
- A tárgyak nézeti ábrázolása.
- Téli ünnepek:
 - A Karácsonyhoz kapcsolódó hagyományok bemutatása. Az ünnepi készülődés eleményeinek, érzéseinek egyéni kifejezése.
 - Ajándékok készítésére, környezetbarát csomagolási eljárások igénybevételével (ujjbábok készítése, mécses tartó készítése).
 - A lakás legfontosabb helyisége a konyha. Konyhák régen és ma:
 - Azonos és különböző jegyek felsorolása a konyhai berendezésekben és konyha-technikai munkákban.
 - A lakótér felosztásának bemutatása funkciók szerint. Példák felsorolása a lakótér gazdaságos, észszerű, egészséges felosztására.
 - Az egészséggel, a fogyasztással és a környezettel kapcsolatos társadalmi szokások.
 - Egészséges táplálkozás, egészséges ételek elkészítésének feltételei. Az egészséges ételek összetevői.
 - A természet erői. A víz haszna:
 - A tudomány eredményeinek felhasználása a természet megismerhetőségére. A természetből adódó erőhatások felhasználása a technikában. Az élővilág védelme, cselekedeteink következményeinek felmérése, környezetünk védelmének figyelembevételével.
 - A víz, mint életünk legfontosabb eleme, mint legrégebbi erőforrásunk bemutatása. A vízi közlekedés fejlődéstörténetének bemutatása. (Hídmakett összeállítása természetes anyagokból)
 - A szélenergia hasznosítása. Az emberi tevékenység szerepe a természet energiáinak felhasználásában (szélmalom elkészítése).
 - Tavaszi ünnepeink:
 - A farsang történetének bemutatása. (Udvari bolond készítése farsangra.)
 - Természetes anyagok. A szövés. (Színes falikép készítése.)
 - Nemzeti ünnepünkre (március 15-re) tabló készítése.
 - A húsvét, mint keresztény ünnep bemutatása. Hagyományok, népszokások Húsvétkor. (Húsvétra virágos tojástartó vagy koszorú készítése.)
 - Anyák napjára cukorvirág készítése.
 - Gépek környezetünkben Az egyszerű gépek:
 - - Konkrét gépek bemutatása az egyszerű szerkezettől a bonyolultabb áttételekkel működő gépekig. (Egyszerű hajtásmodellek összeállítása.)
 - Közlekedési ismeretek. Közlekedés, szállítás. Közlekedést segítő jelzőablák. Példák felsorolása környezetbarát közlekedésre. (Egyéni tervezés alapján környezetbarát közlekedési eszköz rajzolása.)
 - Közlekedés kerékpárral. Kerékpár vezetési gyakorlatok.
 - Iskolátok környékének közlekedése.
 - A biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályainak ismerete.

Testnevelés és sport

- Előkészítő és preventív mozgásformák.
- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- Önálló pulzuszámolás.
- A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.
- A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légző gyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.
- A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.
- A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.
 - Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.
 - Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák.
 - Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
 - Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energia befektetéssel, eszközzel, társakkal.
 - A bonyolultabb játékeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.
 - A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése, valamint azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete.
 - Manipulatív természetes mozgásformák.
 - A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
 - A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energia befektetéssel.
 - A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.
 - A pontosság, célszerűség és biztonság igényé válása.
 - A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.
 - Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban.
 - Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.
 - A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
 - Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
 - Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
 - A tempóváltozások érzékelése és követése.
 - A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.
 - Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban.
 - A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizitásra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
 - A 3 lépéses dobóritmus ismerete.

- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.
- A Kölyökatlétika eszköz- és versenyrendszerének ismerete.
- A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.
- Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban.
- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.
- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.
- Az emberfogásos és a területvédekezés megkülönböztetése.
- Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.
- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.
- A sportszerű viselkedés értékévé válása.
- Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban.
- Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban.
- Előre, oldalra és hátra esés, tompítással.
- A tolások, húzások, emelések és hordások erőkifejtésének optimalizálódása.
- A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása.
- A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.
- Az saját agresszió kezelése.
- Az önvédelmi feladatok céljának megértése.
- Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben.
- Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

Angol nyelv

Kommunikációs szándékok, téma és szókincs.

A tanuló

- megérti az egyszerű tanári utasításokat, felszólításokat,

- képes a rövid kérdés- és válaszadásra,
- tud a napszak szerint köszönni /elköszönni,
- tud bemutatkozni valamint másokat bemutatni,
- tud 100-ig számolni,
- biztosan tudja az angol ábécét olvasni és leírni is, a szavakat betűzni,
- tud kérést megfogalmazni, információt kérni és adni,
- tudja a hétköznapi témákhoz kapcsolódó szavakat olvasni és írni: család, tárgyak, állatok, színek, tulajdonságok, érzékszervek, testrészek, érzékelés, játékok, a ház részei, tantermi eszközök, ruhadarabok, élelmiszerek, időjárás, vásárlás,
- ismeri az angolszász ünnepekörök nevét (Karácsony, Húsvét, Hálaadás, Halloween)
- tudja a szeret/ nem szeret kifejezéseket,
- legyen képes cselekvéseket felismerni, képességeket kifejezni (tud, nem tud..)
- tudjon néhány verset, mondókát, dalt, játékot,
- a főnevek egyes és többes számát ismerje fel (szabályos és rendhagyó),
- alkotni önálló mondatokat képekről,
- képes társával egyszerű rövid párbeszédet folytatni a megadott témában minta alapján.

Német nyelv

KER szintben nem megadható.

- A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.
- Elmond néhány verset, mondókát.
- Ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.
- Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol.
- Üdvözlések, bemutatkozás (Wie heißt du? Wer bist du? Woher kommst du?).
- A hét napjai.
- Iskolai felszerelések, órarend, tantárgyak.
- Évszakok, hónapok, időjárás.
- Ünnepnepok.
- A ház helyiségei.
- Ruhadarabok.
- A ház körül élő állatok.
- Ételek, italok.

2.13.2. Felső tagozat

5. évfolyam

Természetismeret

A tanuló

- tudja az anyagok különféle halmazállapotainak (szilárd, folyékony, légnemű) jellemzőit.

- tudja , hogy az elektromos és mágneses kölcsönhatás vonzásban és taszításban nyilvánul meg.
- halmazállapot-változások (olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás).
- legyen tisztában anyagok különféle halmazállapotainak és a halmazállapot-változásainak összefüggésével a hőmérséklettel.
- tudja közvetlen környezet egyes anyagait felismerni, megnevezni, tulajdonságaik alapján csoportosítani
- tudja melyek az anyagok, testek, folyamatok mérhető tulajdonságait, legyen tisztában mérési eljárásokkal.
- tudja a keverékek jellemzőit, az alkotórészek néhány szétválasztási lehetőségét.
- ismerje a víz fizikai tulajdonságait, megjelenési formáit, jelentőségét a természetben.
- tudja levegő fizikai jellemzői, alkotó részeit, jelentőségét a természetben
- legyen tisztában a légnyomásváltozás okaival.
- tudja talaj fő alkotóelemeit (kőzettörmelék, humusz levegő, víz.), azok jelentőségét az élőlények életében.
- ismerje a talaj képződésének, szennyeződésének és pusztulásának folyamatát.
- legyen tisztában a talaj védelmének jelentőségével.
- tudja a hajtásos növények életfeltételeit, felépítését, a szervek működését.
- ismerje a gyümölcs- és zöldségfélék (őszibarack, dió, szőlő, burgonya, vöröshagyma, paprika, káposztafélék) környezeti igényeit, testfelépítését, szerveinek jellemzői, terméstípusát, élettartamát, felhasználását.
- ismerje zöldség és gyümölcsfélék táplálkozásban betöltött szerepét
- tudja melyek a gyümölcs- és zöldségfélék kártevői: burgonyabogár, káposztalepke, házatlan csigák, monília.
- ismerje a kártevők elleni védekezés lehetőségeit, A vegyszerhasználat következményeit.
- tudja a földigiliszta és az éti csiga testfelépítését, életmódját, jelentőségét.
- ismerje a háziállatok folyamatát.
- ismerje fel a tanult háziállatokat és haszonállatokat, tudja vadon élő őszüket.
- tudja a megismerési algoritmus felhasználásával jellemezni a tanult állatok testfelépítését, életmódját.
- lássa az életmód és a testfelépítés összefüggéseit, tudja ezt példákkal illusztrálni.
- ismerje a haszonállatok tenyésztésének célját, az állatok életfeltételeihez illeszkedő felelős állattartás szabályait.
- legyen tisztában az állati eredetű tápanyagok szerepével az ember táplálkozásában, valamint az állati eredetű anyagok felhasználása (toll, bőr).
- tudja a házban és a ház körül élő állatok: házi veréb, füstifecske, házi légy testfelépítését, életmódját, jelentőségét.
- tudja a tanult állatokat csoportosítani közös jellemzőik alapján.
- tudja a gerincesek, emlősök, madarak, ízeltlábúak, rovarok közös jellemzőit.
- ismerje az iránytű működési elvét, a fő-és mellékvilágtájakat.
- ismerje a térkép ábrázolásmódja és a valóság közötti kapcsolatot.
- tudja a térképi ábrázolás jellemzőit: égtájak, szín- és jelkulcs, névírás, méretarány, aránymérték.

- tudjon irányt és távolságot meghatározni a térképen.
- legyen képes a térkép jelrendszerének értelmezésére, információ gyűjtésére
- legyen képes a felszínformák – alföld, domság, hegység, völgy, medence – ábrázolásának felismerése a térképen.
- tudja megnevezni és a térképen megmutatni hazánk nagy tájait, fontosabb felszíni vi-
zeit, települései, szomszédos országait.
- tudjon tájékozódni a Föld térképén.
- tudja megnevezni és a térképen megmutatni az óceánokat és kontinenseket.
- ismerje a földrajzi fokhálózat elemeit.
- legyen képes a fokhálózat segítségével földrajzi helymeghatározásra
- tudja megnevezni a nevezetes szélességi köröket.
- tudja Európa helyzetét, határait, valamint hazánk helyét Európában.
- ismerje a világegyetem felépítését (csillagok, bolygók, holdak), az egyes részek főbb jellemzőit
- ismerje a Naprendszer felépítését
- tudja a Föld helyét a Naprendszerben és a Világegyetemben.
- tudja mi Nap jelentősége a földi életben.
- legyen tisztában Föld alakjával, szerkezetével, mozgásaival és azok következményei-
vel.
- ismerje az éghajlati övezetek elhelyezkedését és azok főbb jellemzőit.
- tudja az időjárás, éghajlat és elemeit: napsugárzás, hőmérséklet, csapadék, szél.
- tudjon különbséget tenni időjárás és éghajlat között.
- tudja megnevezni és jellemezni hazánk éghajlatát.
- legyen tisztában a következő folyamatokkal: szél keletkezése, felhő- és csapadékkép-
ződés, a víz körforgása és halmazállapot-változásai.
- tudja melyek az éghajlat-módosító tényezők: földrajzi szélesség, óceántól való távol-
ság, domborzat.
- ismerje a veszélyes időjárási jelenségeket: villámlás, szélvihar, hóvihar, hőség.
- legyen képes éghajlati diagramok, tematikus térképek értelmezésére.

Matematika

- Tudjon adott tulajdonságok alapján elemeket halmazba rendezni.
- Tudja helyesen használni az összehasonlításhoz szükséges kifejezéseket.
- Tudjon a természetes számok halmazán (milliószámkörben) összeadni, kivonni, szo-
rozni és osztani.
- Ismerje és alkalmazza a műveleti sorrendre vonatkozó szabályt.
- Értse a tört és a tizedes tört fogalmát.
- Tudjon a törtek és a tizedes törtek körében egyszerű összeadásokat, kivonásokat elvé-
gezni.
- Értse a negatív szám fogalmát.
- Tudjon egyszerű összeadást, kivonást elvégezni az egész számok körében.
- Ismerje a hosszúság, a tömeg, az idő, a terület és a térfogat mértékegységeit.
- Tudjon egyszerű szöveges feladatot megoldani következtetéssel (az adatok közti ösz-
szefüggések felírása szimbólumokkal).

- Ismerje fel a térelemeket (pont, vonal, egyenes, félegyenes, szakasz, sík, szögtartomány).
- Ismerje a távolság fogalmát; párhuzamosok és merőlegesek rajzolása két vonalzóval.
- Ismerje fel a téglalap és a négyzet alapvető tulajdonságait.
- Tudjon egyszerű kerület- és területszámítást elvégezni.
- Ismerje a téglatest felszínének és térfogatának a fogalmát.
- Tudjon elvégezni egyszerű átlagszámítási feladatot.
- Tudjon egyszerű diagramokat értelmezni, elemezni.

Történelem

- Történelmi forrástípusok, példák megnevezésével
 - Őskor
 - életmódok
 - vallásformák
 - eszközök
 - az időszámítás alapelemei (korszak, évszázad, évezred)
 - ismeretek alapján kronológiai számítások
 - topográfia
 - Az ókori civilizációk
 - Mezopotámia,
 - Egyiptom,
 - Kína,
 - India
 - Hellász története
 - vallás/istenek
 - kultúra/ünnepek
 - életmód
 - Hellász történetét befolyásoló hadi és politikai események
 - görög-perzsa háborúk
 - Nagy Sándor birodalma
 - Róma története
 - Róma alapítása
 - terjeszkedése
 - pun háborúk,
 - császárok kora
 - vallás/istenek
 - kultúra/ünnepek
 - életmód
 - kereszténység
 - A középkor
 - a frank birodalom
 - a hűbéri rendszer
 - városok és falvak
 - kereszténység és iszlám

- Honfoglalás
 - vallás, kultúra, életmód
 - vándorlás
 - honfoglalás
 - az Árpád-ház királyai és tettei
 - tatárjárás és az ország újjáépítése
- A történelem különböző típusú forrásai
- Az időszámítás alapelemei (korszak, évszázad, évezred)
- Topográfai ismeretek
- A tér- és időbeliség azonosítása témakörökhöz
- Ismeretek alapján kronológiai számítások
- Témakörökhöz köthető fogalmak
- Nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit

Magyar nyelv

- Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása
 - Különböző hallott szövegek, információk megértése, rövid összefoglaló reprodukálása.
 - Aktív részvétel különféle kommunikációs helyzetekben. Alkalmazkodás a beszédhelyzethez, a kommunikációs célhoz.
 - A közlési szándéknak megfelelő szókinccs, kiejtés (hangsúly, tempó, hangerő stb.), valamint nem nyelvi jelek alkalmazása.
 - Tanult szövegek szöveghű és kifejező tolmácsolása.
- Olvasás, az írott szöveg megértése. Olvasás, szövegértés
 - Tájékozódás, információkeresés (betűrend, tartalomjegyzék, utalók használatával) a különféle dokumentumtípusokban (könyv, folyóirat, AV és online dokumentum), korosztálynak szóló kézikönyvekben (szótár, lexikon), ismeretterjesztő forrásokban.
 - A szöveg és a kép összefüggéseinek feltárása, értelmezése.
- Írás, fogalmazás
 - Személyes élmények egyszerű megfogalmazása.
 - Szövegalkotás az internetes műfajokban: pl. e-mail.
 - Törekvés az esztétikus, olvasható kézírásra.
- Helyesírás
 - Az alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés) megismerése.
 - Törekvés a mindennapi írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra.
- A szavak szerkezete és jelentése
 - A hang, a szó és a szóelem megkülönböztetése.
 - A szótagolás és az elválasztás alkalmazása.
 - A betűrend helyes használata.
 - Helyesírási alapelvekre épülő helyesírási szabályok megismerése, tudatos használata.
 - Helyesírási alapelvek felismerése.
 - A szavak szerkezete: szó, szótó, toldalékok: képző, jel, rag.

- Hangalak és jelentés kapcsolata a szavakban – egy- és többjelentésű szavak, rokon és ellentétes jelentésű, azonos alakú és hasonló alakú szavak.
- A szavak jelentése és hangalakja közötti összefüggés megfigyelése.
- A megismert állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások alkalmazása aktív szókincsben is.

Irodalom

- Szöveg értelmes és pontos, tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban való felolvasása.
- Három mesetípus megnevezése példákkal.
- Három népdal felidézése címe vagy részlete említésével.
- Népmese és műmese közötti különbség ismerete.
- A mese jellemzőinek ismerete.
- A valóság és mese (fikció) megkülönböztetése.
- A mű szereplőinek jellemzése, kapcsolódó elméleti fogalmak (pl. verses epika; elbeszélő költemény)
- Néhány hosszabb mű cselekményének összefoglalása (János vitéz, A Pál utcai fiúk)
- A regény és az elbeszélő költemény megkülönböztetése.
- A mitológiai és bibliai történetek
- Arany János Családi kör című művének elemző bemutatása, értelmezése.
- Petőfi Sándor: Az Alföld – gyakori témák, motívumok az irodalomban.
- A mitológiai és bibliai történetek
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
- A hosszabb prózai művek jellemzőinek ismerete – szerkezete, szereplők, cselekmény, helyszínek.
- A megadott memoriterek ismerete.
- Vélemény szóbeli és írásbeli megfogalmazása az olvasott szövegek szereplőinek tetteiről, érzelmeiről, gondolatairól, a megjelenített emberi helyzetekről.

Ének-zene

- Magyar népzene: válogatás régi rétegű és új stílusú népdalokból (5 magyar népdal éneklése).
- Gregorián zenei szemelvények.
- Magyar történeti énekek: históriás énekek, 1848–49-es szabadságharc dalai.
- Nemzeti énekeink: Erkel Ferenc-Kölcsey Ferenc: Himnusz éneklése fejből.
- Zongorakíséretes dalok: bécsi klasszikus és más zenei stílusból.
- Többszólamúság: kánonok, könnyű reneszánsz zeneművek.
- A dalanyag tiszta, kifejező, éneklése, kiscsoportos és egyéni előadásmódban, törekvés a stílusos éneklésre.(5 dal választás szerint)
- A zeneirodalmi példák befogadását segítő kiegészítő ismeretek: a zenei befogadást segítő legszükségesebb elméleti ismeretek, lexikális adatok (népzenéhez kapcsolódva, pl. népszokások, néphagyomány, a szöveg jelentése; a komolyzene befogadásához kapcsolódva, pl. zenetörténeti ismeretek, zeneszerzői életrajz megfelelő részei, a megismert zeneművek műfaja és formája).
- A hangszerek megkülönböztetése és azonosítása a következő szempontok szerint: dallamhangszer, ritmushangszer, műzenei és népi hangszer (duda, tekerő, cimbalom, citera).

- Szemléltetéssel a különböző zenei formák felismerése.
- Tájékozottság a szemelvények történeti korával, a zeneszerző életével, a művek műfajával és formájával kapcsolatban.
- Zenei előadásra vonatkozó jelzések: tempójelzések és dinamikai jelek.
- Az énekes anyaghoz kapcsolódó eredeti népzenei felvételek meghallgatása, ezek művészi szintű adaptációi mai autentikus előadóktól.
- Reneszánsz kórusdalok, barokk szemelvények.
- Zeneirodalmi szemelvények a stílusérzék fejlesztéséhez – a bécsi klasszika zeneirodalmából.
- Zeneirodalmi szemelvények a zeneirodalom széles spektrumából válogatva:
 - vokális művek, hangszeres művek – szerenád, divertimento, szimfónia tétel (triós forma, rondó forma), hangszeres művek (variáció, versenymű), daljáték/operarészletek.
 - A zeneirodalom gazdagságának, műfaji sokszínűségének megismerése.
 - A művek megismerésén, elemzésén keresztül a kultúrabefogadás szándékának erősítése (pl. hangverseny-látogatás motivációs szerepének felhasználásával).
 - Az énekes anyagból 5 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre.
 - A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.
 - Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
 - A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 5 alkotás) megismerték.

Vizuális kultúra

- Valóság és képzelet:
 - A valóság, modell célirányos megfigyelése és ábrázolása síkban illetve térben.
 - Egyszerű téri helyzetek leírása, adott részlet nagyítása, illetve kompozíciós variációk létrehozása. Tömörítés, kiemelés, kompozíció, szín-, vonal-, formaritmus, méretarány fogalmának ismerete.
 - Impressziók megjelenítése síkban, térben, időben.
 - Irodalmi, zenei, filmes élmények felidézése, és a létrejött személyes tartalmak megjelenítése.
 - Színharmónia, színkontraszt, főszín, mellék/kiegészítő szín fogalmának ismerete.
- Stílus és mozgás:
 - Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése, művészettörténeti korszakok, (őskor, ókori Egyiptom, ókori görög és római) stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása.
 - Különböző mozgások megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban.
- Idő- és térbeli változások:
 - A természet, az épített környezet időbeli folyamatainak, változásainak megfigyelése, modellezése, dokumentálása.
- Jelértelmezés, jelalkotás:

- A népművészetben és az archaikus kultúrákban jelen lévő képi motívumok, jelek, jelképek, szimbólumok értelmezése és felhasználása alkotó tevékenység során.

- Kép és szöveg:

- Korábban készített saját alkotás felhasználása alkalmazott grafikai feladatként vagy képgrafikaként.

- Nem mozgóképi reklámhordozók tervezése, kivitelezése.

- Tervezett, alakított környezet:

- Egyszerű tértervezés és téralakítás meghatározott célból történeti korok legfontosabb alátámasztó-teherhordó (pl. oszlop, pillér, fal) és térlefedő (pl. gerenda, födém, boltív, boltozat, kupola) lehetőségeinek, illetve alaprajzi elrendezéseinek megfigyelésével.

- A közvetlen környezetben található tárgyak elemzése forma és rendeltetés, díszítés kapcsolatán keresztül.

- Egy választott tárgy vagy épület átalakítása, áttervezése, modellezése.

- Tárgy és hagyomány:

- Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti jellegzetességeinek, viseletének, és kézműves tevékenységének megismerése, elemzése.

- Különböző történeti korok (pl. népvándorlás kora) és kultúrák legjellemzőbb szimbolikus tárgyainak, épületeinek felismerése és elemző vizsgálata.

Hon- és népismeret

- A 19-20. század fordulóján jellemző hagyományos paraszti életmód:

- Családunk története, családfa.

- Szomszédság, rokonság.

- Nagyszüleink, dédszüleink világa falun és városban.

- Az én városom, falum: helytörténeti, természetrajzi, társadalmi szempontok megismerése a lakóhelyről.

- A paraszti ház és háztartás, a ház népe. Népi mesterségek:

- Az életmód és a háztípusok történeti változásainak megismerése.

- Paraszti házak felosztása, konyha elrendezése, eszközei, szobátípusok.

- Munkamegosztás, munkarend.

- Gyermekjátékok. Iskola régen és ma.

- A hétköznapiak rendje (táplálkozás, ruházat, életvitel):

- A gazdálkodó ember legfontosabb munkái.

- Hétköznapi és ünnepi viselet.

- Táplálkozás.

- Hagományos és népi (vallási) ünnepeink eredete és szokásrendje. Jeles napok, ünnepi szokások a paraszti élet rendjében. Társas munkák, közösségi alkalmak:

- Jeles napok, ünnepi szokások a paraszti élet rendjében.

- Karácsonyi ünnepkör.

- Farsang, farsangi szokások.

- Nagyböjt és a húsvéti ünnepkör jeles napjai és szokásai.

- Májusfaállítás, pünkösdi szokások.

- A nyári napforduló ünnepe.

- Gazdasági ünnepek, társas munkák.

- Az őszi jeles napokhoz, munkaalkalmakhoz kapcsolódó szokások.
- Az emberi élet fordulói.

– Magyarok a történelmi és a mai Magyarország területén. Néprajzi tájak, tájegységek és etnikai csoportok hon- és népismereti, néprajzi jellemzői a Kárpát-medencében és Moldvában. A hazánkban élő nemzetiségek:

- A magyar nyelvterület néprajzi tájai, tájegységei, etnikai csoportjai, a határainkon túl élő magyarok. Magyarországon élő nemzetiségek.
- A tanuló saját szülőföldjének megismerése.

Etika/ Hit-és erkölcsstan

– Test és lélek

- Fejlődés és szükségletek
 - Hogyan változtak testi, lelki, szellemi tulajdonságaim az évek során?
 - Mire van szükség ahhoz, hogy a testem jól fejlődjön?
 - Mi kell a lelkem és az értelmem fejlődéséhez?
 - Melyek az ember legfontosabb fizikai, lelki és szellemi szükségletei?
 - Miben térnek el egymástól a gyerek, a felnőtt és az idős ember szükségletei?
 - Miben különbözik egy ember az összes többi élőlénytől, és miben hasonlít rájuk?

- Egészség és betegség
 - Milyen az egészséges ember?
 - Hogyan kerülhet veszélybe és hogy védhető meg az egészség?
 - Én egészségesen élek?
 - Van olyan szokásom, amelyen jó lenne változtatnom az egészségem érdekében?
 - Miben különbözik egy beteg ember az egészségestől?
 - Hogyan és miért betegedhet meg valaki?
 - Mi változik meg ettől az életében?
 - Milyen az, amikor én beteg vagyok?
 - Mért tartozom felelősséggel saját testi épségemért?

- Fogyatékoság
 - Milyen képessége hiányozhat annak, aki valamilyen téren fogyatékos?
 - Vannak-e olyan speciális képességeik a fogyatékkal élőknek, amelyekben ügyesebbek másoknál?
 - Mi a különbség a fogyatékoság és a betegség között?
 - Hogyan alakulhat ki ilyen állapot?
 - Miben és hogyan akadályozza a fogyatékkal élő embereket állapotuk a hétköznapi tevékenységekben?
 - Hogyan lehet elhárítani vagy csökkenteni ezeket az akadályokat?
 - Hogyan lehet egy fogyatékkal élő gyereket támogatni az osztályban?
 - Mit tanulhatnak az ép gyerekek fogyatékkal élő társuktól?
 - Élhetnek-e teljes értékű életet a fogyatékos emberek?
- Ép testben ép lélek?
 - Milyen a jó és milyen a rossz lelkiállapot?

- Milyen lehet a lélek, amikor sérült vagy beteg?
- Milyen jelei vannak ennek?
- Hogyan őrizhetjük meg a lelki egészségünket? Lehet-e beteg lélek ép testben, és beteg vagy fogyatékossgal élő testben ép lélek?
- Mi minden befolyásolhatja ezt?
- Egy belső hang: a lelkiismeret
 - Mi minden hat a döntéseinkre?
 - Mi a lelkiismeret, és miből érezzük a jelenlétét?
 - Hogyan hat a tetteinkre?
 - Mi történik, amikor hallgatunk rá, és mi történik, amikor nem?
- Kapcsolat, barátság, szeretet
 - Kapcsolatai
 - Kikkel tartok szorosabb vagy lazább kapcsolatot?
 - Kihez mi fűz, és milyen mélységűek ezek az érzések?
 - Mi tesz vonzóvá és mi tesz ellenszenvessé valakit?
 - Milyen módon lehet elnyerni valakinek a rokonszenvét?
 - Milyen eszközöket nem szabad vagy nem érdemes használni ennek során?

Miért?

- Baráti kapcsolatok
 - Lehetnek-e a barátoknak titkaik egymás előtt?
 - Mit jelent az, hogy őszinték vagyunk valakihez?
 - Megengedhető-e a hazugság a barátok között?
 - Csak szavakkal lehet hazudni vagy más módon is?
 - Mit jelent a barátságban a másik tisztelete?
 - Hogyan tudják segíteni egymást a barátok?
 - Mi az, amivel fájdalmat tudnak okozni egymásnak?
 - Hogyan lehet bocsánatot kérni és megbocsátani?
 - Van-e olyan vétség, ami megbocsáthatatlan?
- A kapcsolat ápolása
 - Milyen formái vannak a szeretet kimutatásának és a figyelmességnek?
 - Milyen szerepe van a kapcsolat ápolásában a személyes találkozásoknak, a telefonnak, az internetnek és a közös programoknak?
 - Milyen problémák és milyen konfliktusok zavarhatják meg a barátságot?

Hogyan lehet feloldani ezeket?

– Kortársi csoportok

- Közösségeim
 - Milyen csoportokhoz tartozom?
 - Mi változott ezen a téren az utóbbi időben?
 - Milyen okai vannak a változásnak?
 - Melyik csoporthoz mennyire kötődöm, és miért?
- A mi csoportunk
 - Melyik csoportomban érzem a legjobban magam, és miért?
 - Mi minden kapcsolja össze a csoport tagjait?
 - Milyen közös tevékenységeink, jeleink, szokásaink és szabályaink vannak?

◦ Egyenrangú-e mindenki a csoportban, vagy van-e valamilyen különbség a tagok között?

• Mások csoportjai

◦ Milyen más csoportok vannak körülöttem, amelyekbe nem tartozom bele?

◦ Milyennek látom e csoportok tagjait? Mit tudok róluk?

◦ Valóban különböznek-e a mi csoportunk tagjaitól? Ha igen, miben?

◦ Mi az oka annak, ha valakit vagy valamilyen csoportot idegennek érzünk?

◦ Mi mindenben különbözhet tőlünk egy idegen?

◦ Válhat-e baráttá, aki korábban idegen volt? Ha igen, milyen módon? Ha nem, miért nem?

• Konfliktusok a csoportban

◦ Milyen problémák és milyen konfliktusok fordulhatnak elő a csoportokon belül?

◦ Hogyan lehet ezeket megoldani, és mi történik, ha nem sikerül?

◦ Mi történik, ha valaki véletlenül vagy szándékosan kárt okoz a csoport többi tagjának?

◦ Mit fejez ki a büntetés, milyen elfogadható és el nem fogadható módjai vannak a bűnhődésnek?

◦ Mitől függ, hogy helyre lehet-e hozni egy vétséget?

◦ Lehet-e valaki egyszerre két egymással vetélkedő csoport tagja? Ha igen, hogy oldható ez meg? Ha nem, miért nem?

Idegen nyelv

Angol nyelv – alap csoport:

– számok szóban és írásban 1-100-ig, (telefonszámok és dátumok ismerete)

– mondatokban főnevek és melléknevek használata, ellentétpárok, egyszerű jelzős szerkezetek,

– iskolában elhangzó utasítások,

– betűzés, angol ABC ismerete,

– családfa, családi kapcsolatok

– birtokos szerkezet ('s, ', of),

– elöljáró szavak használata: in, on, between, under, above, next to, in front of, to, at...

– főnevek többes száma, rendhagyó főnevek is,

– országok és nemzetiségek,

– létezést jelentő mondatok állító, kérdő és tagadó alakban is,

– bemutatkozás,

– birtokos névmások,

– vásárlás,

– have got/has got használata (kérdő és tagadó is, rövid válasszal),

– tantárgyak, napok kifejezése, idő kifejezése, óra ismerete,

– napirend ismertetése (szabadidős tevékenységek)

– Present Simple használata (do/does használata),

– segédigék használat: can, can't, must,

– There is/there are használata,

- tulajdonságok leírása, (emberek, ruházat)
- Present Continuous használata
- Szóbeli elvárások:
 - Tudjon bemutatkozni: név, család, hobbi, barátok, életkor,
 - Tudjon leírást adni saját, illetve mások külső és belső tulajdonságairól,
 - Tudja bemutatni lakókörnyezetét: lakás, ház, szoba, város
 - Tudjon beszélni az iskolai tantárgyakról, órarendről

Angol nyelv – emelt csoport:

- cselekvés, létezés, történés leírása: Present Continuous helyes használata,
- vásárlás,
- személyek leírása, tulajdonságok,
- megszólítások, üdvözlések, bemutatkozás, bemutatás,
- kétféle jelen idő helyes használata (present simple and present continuous),
- gyakoriságot kifejező határozók: never, sometimes, often, usually, always...
- határozott és határozatlan névelő használata,
- there is/there are,
- számok, sorszámnevek,
- ruházat,
- sportok,
- hónapok, jeles napok az évben,
- állatok, testrészek,
- ételek, étkezések,
- some/any, how much, how many/ little,few
- megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek
- mutató névmások: this/these, that/those,
- Past Simple használata, rendhagyó igék,
- melléknevek fokozása,
- hasonlító szerkezetek használata alap- és középfokban,
- going to szerkezete és használata
- Szóbeli elvárások:
 - Tudjon bemutatkozni,
 - Tudja elmesélni egy napjának beosztását,
 - Tudjon különbséget tenni az adott pillanatban végzett cselekvések és a rendszeres cselekvések között,
 - Legyen képes többféle vásárlási szituáció bemutatására,
 - Tudjon történetet múlt időben elmesélni (pl. nyári élmény)
 - Tudjon Tv műsor fajtákat bemutatni.

Német nyelv:

- Hallott szöveg értése
 - A tanuló rövid, egyszerű tanári utasításokat megért, arra cselekvéssel válaszol.
 - Ismert témákról szóló rövid kérdéseket és néhány rövid mondatból álló szövegeket megért.

- Ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatását képes követni, felismeri a tanult nyelvi elemeket a szövegben.

- Szóbeli interakció

- Képes rövid válaszokkal cselekvéssel reagálni ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra.

- Képes kommunikálni begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és átadása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).

- Képes önállóan előadni egy mondókát, verset vagy dalt.

- Összefüggő beszéd

- A tanuló legyen képes egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazni, összefüggő leírást adni saját magáról és a környezetében előforduló tárgyakról.

- Használjon néhány egyszerű nyelvtani szerkezetet és mondatfajtaát.

- Olvasott szöveg értése

- Felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert neveket, szavakat és mondatokat.

- Megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét

- Képes kiszűrni egyszerű, autentikus szövegekből néhány alapvető információt.

- Íráskészség

- Tudjon szavakat és rövid szövegeket lemásolni, illetve hallás után leírni.

- Képes legyen egyszerű, autentikus kérdőíveket, adatlapokat kitölteni.

Testnevelés és sport

- Természetes és nem természetes mozgásformák

- A gyakorláshoz szükséges alkatok öntevékeny gyors kialakítása.

- Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

- A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.

- 8–10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása.

- A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.

- A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése. A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.

- Relaxációs módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása.

- A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

- Sportjátékok

- A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékban.

- Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

- A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

- Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

- Részvétel a kedvelt sportjátékban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

- Atlétika jellegű feladatok

- A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása.
- A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.
- A vágta és a tartós futás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.

- Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.

- A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása.
- A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.

- Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.
- Szervezési feladatok vállalása a tanórai versenyek lebonyolításában.

- Torna jellegű feladatok

- A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

- A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.

- A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.

- Talaj-, illetve gerendagyakorlat önálló összeállítása.

- Az aerobik alaplépések összekapcsolása egyszerű kartartásokkal és kargyakorlatokkal.

- Az alaplépésekből 2–4 ütemű gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.

- A ritmikus sportgimnasztika egyszerű tartásos és mozgásos gyakorlatelemeinek bemutatása.

- A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása.

- A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.

- A balesetvédelmi utasítások betartása.
- Segítségnyújtás a társaknak.

- Alternatív környezetben űzhető sportok

- A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.

- A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

- A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodóképessége közötti összefüggés ismerete.

- A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.

- A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

- Önvédelmi és küzdőfeladatok

- Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, külö-

nös tekintettel a tompítási technikákra, Grundbirkózásban az alaphelyzetek, a kitolás és a kihúzás végrehajtása.

- A dzsúdó elemi guruló és esésgyakorlatainak bemutatása.
- Néhány önvédelmi fogás készség szintű ismerete.
- A test-test elleni küzdelmet vállalása.
- Belátása annak, hogy a küzdősportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.
- Mások teljesítményének elismerése.
- A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.
- A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

Technika, életvitel és gyakorlat

A tanuló:

- legyen képes tapasztalatok megfogalmazására az épített környezet elmeiről, állapotáról,
- lássa az ember környezet-átalakító tevékenységének meghatározó szerepét, felelősségét,
- legyen tisztában a helyes életvezetéssel: a testi-lelki épség, a káros szenvedélyektől mentes, egészséges életvitel szükségességével,
- ismerje meg a háztartási munka célszerű szervezését,
- szerezzon gazdasági ismereteket a tudatos fogyasztói magatartás megalapozásához,
- gyakorolja a mindennapi életben az egészséges táplálkozás szokásrendszerét,
- tudjon egyszerű ételkészítési eljárásokat, munkatevékenységeket végezni a biztonsági szabályok betartásával eszközök balesetmentes és szakszerű használatával,
- alkalmazza helyesen ételkészítés és tárgyalkotás során a technológiákat,
- tudjon alkalmazni elemi műszaki rajzi ismereteket a tervezés során,
- legyen képes a tárgyi környezetben végzett tevékenységeket biztonságossá környezettudatossá, takarékosná, célszerűvé tenni,
- ismerje meg a szakmák, foglalkozások jellemzőit,
- tudja a gyalogos, kerékpáros és tömegközlekedés KRESZ szerinti szabályait biztonságosan alkalmazni.

6. évfolyam

Természetismeret

A tanuló

- ismerje a felszíni és a felszín alatti vizek jellemzőit, gazdasági jelentőségét
- tudja az árvizek és belvizek kialakulásának okait és következményeit, az ellene való védekezés formáit
- tudja a tavak kialakulásának formáit és pusztulásának szakaszait.
- ismerje hazánk legjelentősebb álló- és , folyóvizeit.
- ismerje a folyók, tavak jelentőségét, a vízszennyezés okait, következményeit, megelőzésének lehetőségeit, a víztisztítási eljárásokat
- tudja a felszín-éghajlat- folyók jellemzői közötti összefüggést

- tudja a torkolattípusokat és azok jellemezőit.
- ismerje természetben előforduló kölcsönhatásokat és a közöttük lévő kapcsolatot.
- ismerje a belső és külső erők felszínalakító munkáját
- ismerje a hegységképződés folyamatait (gyűrődés, vetődés, vulkanizmus)
- tudja a lánchegységek és röghegységek jellemzőit, a vulkánkitörés mozzanatait, a vulkán részeit.
- ismerje a kőzetek kialakulásának módjait, csoportosítását.
- ismerje az energiahordozókat és azok csoportosítását különböző szempontok alapján.
- tudjon Példákat a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására.
- tudja a megújuló energiahordozók térképi jeleit.
- ismerje hazánk életközösségeit, azok területi elhelyezkedését, az adott élőhely élettelen környezeti tényezőit:

- *az erdő életközösségének jellemző élőlényei:* kocsánytalan tölgy, gyertyán, bükk, erdei fenyő, gyepűrózsa, erdei pajzsika, nagy seprűmoha, erdőszéli csiperke és a gyilkos galóca, szarvasbogár, gyapjaslepke, erdei vöröshangya, koronás keresztespók, közönséges kulancs, széncinege, nagy tarkaharkály, gímszarvas, vaddisznó, erdei fülesbagoly, róka

- *vízi-vízparti életközösség jellemző élőlényei:* papucsállatka, zöld szemes ostoros, sokhasznú nád, fehér fűz, fekete nyár, tavi kagyló, orvosi pióca, kecskerák, szúnyogok, szita-kötők, (tiszavirág) ponty, leső harcsa, kecskebéka, vízisikló, tőkés réce, barna réti héja, fehér gólya

- *fűves puszták jellemző élőlényei:* fűfélék, gyógy- és gyomnövények, sáskák, szöcskék, gyíkok, vakond, fácán, mezei pocok, mezei nyúl, egerészölyv

- legyen képes a megismerési algoritmusok alkalmazására a tanult élőlények bemutatása során

- ismerje az életközösség szerkezete- környezeti tényezők-élőlények előfordulása, valamint az élőhely- életmód-szerkezet felépítése-szervek működése közötti oksági összefüggéseket

- tudjon az adott életközösség élőlényeiből minimum 3 tagú táplálkozási láncot összeállítani.

- ismerje az életközösségek gazdasági jelentőségét
- tudja az egyes területek nemzeti parkjainak nevét és azok területi elhelyezkedését.
- legyen képes a tanult élőlények különböző szempontú csoportosítására
- ismerje a hazai alföldjeink keletkezésének módját
- tudja a Kisalföld és az Alföld tájait, természeti adottságait, gazdasági életének jellemzőit, nagyobb városait (Duna-Tisza-köze, Tiszántúl, Mezőföld, Kiskunság, Nagy-kunság, Hortobágy, Szeged, Kecskemét, Debrecen, Győr)

- lássa a növénytermesztés, állattenyésztés és az élelmiszeripar összefüggéseit.

- tudja az Északi-középhegység és a Dunántúli-középhegység részeit, természeti adottságait, gazdasági életének jellemzőit, nagyobb városait.(Bakony, Vértes, Dunazug-hegység, Börzsöny, Cserhát, Mátra, Bükk, Zempléni-hegység, Aggteleki-karszt, Kékes, Miskolc, Veszprém

- lássa erdő gazdasági jelentőségét, napsütötte déli lejtők – szőlőtermesztés – borászat, ásványkincsek és ipari felhasználásuk közötti összefüggést.

- tudja a Dunántúli domb- és hegyvidék, Nyugat-magyarországi peremvidék tájait

természeti adottságait nagyobb városait (Alpokalja, Zalai-dombság, Somogyi-dombság, Tolnai-hegyhát, Mecsek, Pécs.)

– legyen képes a természeti erőforrások és a társadalmi-gazdasági kapcsolatok bemutatása konkrét példák alapján.

Informatika

– A tanuló az *informatikai eszközök használat témakör* végére

- ismerje a számítógép részeit és perifériáit megnevezni, tudja azokat önállóan használni;

- tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, saját könyvtárát megnyitni, fájlt megnyitni;

- tudjon segítséggel használni multimédiás oktatóprogramokat;

- tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait.

– A tanuló az *alkalmazói ismeretek témakör* végére

- ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni a leggyakoribb karakterformázásokat;

- ismerje egy bemutatókészítő program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;

- segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat, tudjon különféle adatbázisokban keresni.

– A tanuló a *problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör* végére

- ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;

- képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni;

- legyen képes egy fejlesztőrendszer (Imagine Logo) alapszintű használatára.

- A tanuló az *infokommunikáció témakör* végére

- legyen képes tanári segítséggel megadott szempontok szerint információt keresni;

- legyen képes a találatok értelmezésére;

- legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára;

- ismerje a netikett szabályait.

– A tanuló az *információs társadalom témakör* végére

- ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat;

- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;

- ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket;

- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.

– A tanuló a *könyvtári informatika témakör* végére

- a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni;

- konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat;

- el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.

Matematika

- Tudjon a racionális számok halmazán összeadni, kivonni, szorozni és osztani.
- Ismerje és alkalmazza a műveleti sorrendre vonatkozó szabályt.
- Ismerje az osztó és többszörös fogalmát.
- Ismerje és alkalmazza az oszthatósági szabályokat (2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 9-cel, 10-zel).
- Ismerje és tudja végrehajtani az alapszerkesztéseket (pont és egyenes távolság, a két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek).
- Ismerje fel a tengelyes szimmetriát; tudja megszerkeszteni egyszerű alakzatok tengelyes tükörképét.
- Négyszögek, speciális négyszögek (deltoid, rombusz, trapéz) fogalmának és tulajdonságainak ismerete.
- Ismerje az arány, aránypár fogalmát.
- Ismerje fel a mindennapi életben felmerülő egyszerű arányosságokat (egyenes, fordított); tudjon megoldani konkrét arányossági feladatokat következtetéssel.
- Ismerje a százalék fogalmát.
- Tudjon egyszerű százalékszámítási feladatokat megoldani következtetéssel.
- Tudjon szöveges feladatokat megoldani (értelmezni, lényegét kiemelni, tervezni, ellenőrizni).
- Tudjon átlagot számolni néhány adat esetén.
- Tudjon egyszerű diagramokat készíteni; egyszerű grafikonokat elemezni.

Történelem

- A középkori magyar királyság
 - I. Károly
 - Nagy Lajos
 - Hunyadi János és Mátyás
 - magyar városok felépítése
 - török uralom kezdete
 - Mohács
- Magyarország a kora újkorban
 - a három részre szakadt ország
 - a török kiűzése Magyarországról
 - a Rákóczi-szabadságharc
 - a Habsburg uralkodók Mária Terézia és II. József
 - a reformkor
 - Széchenyi István és Kossuth Lajos munkássága
 - Magyarország gazdasága az 1840-es években
 - az 1848-as forradalmak, a szabadságharc eseményei
- A világ és Európa a kora újkorban
 - Amerika meghódítása
 - az Amerikai Egyesült Államok
 - a reformáció

- ellenreformáció
 - a Napkirály udvara
 - a felvilágosodás
 - a polgárosodás Európában
 - alkotmányos királyság kialakulása Angliában
 - a francia forradalom
 - Napóleon uralkodása és háborúi
 - városiasodás a 19. században
- A történelem különböző típusú forrásai
 - Az időszámítás alapelemei (korszak, évszázad, évezred)
 - Topográfai ismeretek
 - A tér- és időbeliség azonosítása témakörökhöz
 - Ismeretek alapján kronológiai számítások
 - Témakörökhöz köthető fogalmak
 - Nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedetei
 - Társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek, összefüggések.

Magyar nyelv

- A legalapvetőbb anyaggyűjtési, vázlatkészítési módok ismerete.
- A szófajok legjellemzőbb csoportjainak áttekintése, szövegbeli és kommunikációs szerepük megfigyelése, alkalmazásuk a kommunikációban.
- Az ige
- A névszók
- Az igenevek
- A határozószók, mondatszók
- Az alapszófajok típusai, szerkezetük, szerepük a szövegalkotásban.
- A szófajokhoz kapcsolódó legalapvetőbb és leggyakoribb helyesírási szabályok ismerete.
- A tanult alapszófajok leggyakoribb képzőinek megismerése – a tulajdonnevek és az ezekből képzett melléknevek helyesírása.

Irodalom

- A monda jellemzői, mondatípusok .
- Két-három magyar történelmi monda ismerete (A csodaszarvas, A fehér ló mondája, Mesés várak, Mátyás király meg Markóp)
- Arany János: Rege a csodaszarvasról
- A ballada műfaji jellemzőnek, sajátos szerkesztés- és előadásmódjának ismerete.
- Népballada, műballada megkülönböztetése.
- Kőműves Kelemenné
- Arany János: A walesi bárdok – a mű értelmezése
- Arany János: Toldi – a mű szerkezete, cselekménye, lélekábrázolás, konfliktus, műfaja (elbeszélő költemény), tér- és időviszonyok felismerése.
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok
- A regény műfaja, regénytípusok (ifjúsági, történelmi)

- Alapvető erkölcsi értékekkel való azonosulás (szerelem, hazaszeretet, hűség, helytállás), az emberi magatartások megítélése és értékelése.
- Lírai alkotások elemzése – jellemzői: költői nyelv, képek, alakzatok, zeneiség.
- Az epikai és lírai műnem megkülönböztetése.
- Fazekas Mihály: Lúdas Matyi
- Móra Ferenc: Kuckó király
- Emberi alaphelyzetek felismerése – „próbatétel, kaland, hősiesség”
- Az olvasott és megtárgyalt irodalmi művek nyomán erkölcsi értékek, álláspontok, illetve saját erkölcsi ítélet megfogalmazása.
- Daniel Defoe: Robinson – robinzonád fogalma
- A megadott memoriterek ismerete.

Ének-zene

- Magyar népzene: válogatás régi rétegű és új stílusú népdalokból (5 magyar népdal éneklése).
- Gregorián zenei szemelvények.
- Magyar történelmi énekek: kuruc kori dalok, az 1848–49-es szabadságharc dalai.
- Nemzeti énekeink: Egressy Béni-Vörösmarty Mihály: Szózat éneklése fejből.
- Zongorakíséretes dalok: bécsi klasszikus és más zenei stílusból.
- Többszólamúság: kánonok, könnyű reneszánsz zeneművek.
- A dalanyag tiszta, kifejező, éneklése, kiscsoportos és egyéni előadásmódban, törekvés a stílusos éneklésre.(5 dal választás szerint)
- Zenei előadásra vonatkozó jelzések: tempójelzések és dinamikai jelek.
- A zeneirodalmi példák befogadását segítő kiegészítő ismeretek: a zenei befogadást segítő legszükségesebb elméleti ismeretek, lexikális adatok (népzenéhez kapcsolódva, pl. népszokások, néphagyomány, a szöveg jelentése; a komolyzene befogadásához kapcsolódva, pl. zenei történelmi ismeretek, zeneszerzői életrajz megfelelő részei, a megismert zeneművek műfaja és formája).
- A hangszerek megkülönböztetése és azonosítása a következő szempontok szerint: dallamhangszer, ritmushangszer, műzenei és népi hangszer (duda, tekerő, cimbalom, citera).
- Szemléltetéssel a különböző zenei formák felismerése.
- Tájékozottság a szemelvények történelmi korával, a zeneszerző életével, a művek műfajával és formájával kapcsolatban.
- Az énekes anyaghoz kapcsolódó eredeti népzenei felvételek meghallgatása, ezek művészi szintű adaptációi mai autentikus előadóktól.
- Reneszánsz kórusdalok, barokk szemelvények.
- Zeneirodalmi szemelvények a stílusérzék fejlesztéséhez – a bécsi klasszika zeneirodalmából.
- Zeneirodalmi szemelvények a zeneirodalom széles spektrumából válogatva:
 - vokális művek, hangszeres művek – szerenád, divertimento, szimfónia tétel (triós forma, rondó forma), hangszeres művek (variáció, versenymű), daljáték/operarészletek.
 - A zeneirodalom gazdagságának, műfaji sokszínűségének megismerése.
 - Az énekes anyagból 5 dalt és zenei szemelvényt emlékeztetőből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre.

– A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.

– Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).

– A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 5 alkotás) megismerték.

Vizuális kultúra

– Valóság és képzelet:

- A valóság, modell célirányos megfigyelése és ábrázolása síkban illetve térben.

- Egyszerű téri helyzetek leírása, adott részlet nagyítása, illetve kompozíciós variációk létrehozása.

- Tömörítés, kiemelés, kompozíció, szín-, vonal-, formaritmus, méretarány fogalmának ismerete.

- Impressziók megjelenítése síkban, térben, időben. Irodalmi, zenei, filmes élmények felidézése, és a létrejött személyes tartalmak megjelenítése.

- Színharmónia, szinkontraszt, főszín, mellék/kiegészítő szín fogalmának ismerete.

– Stílus és mozgás:

- Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése, művészettörténeti korszakok,(romantika, gótika, reneszánsz, barokk) stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása.

- Különböző mozgások megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban.

– Idő- és térbeli változások:

- Mozgásélmények megfigyelése, a mozgássor fázisokra bontása.

- A mozgás megjelenítése vizuális átírással: állókép, mozgókép, képkocka, tárgyanimáció, zootrop-szalag ismerete.

– Jelértelmezés, jelalkotás:

- Képes használati utasítás létrehozása az előzetesen értelmezett képi utasítások segítségével.

- A legfontosabb egyezményes vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése.

- Piktogram, embléma fogalma.

– Kép és szöveg:

- Szöveg és kép együttes megjelenésének tanulmányozása.

- Hang és kép együttes alkalmazása.

- Reklámhordozó felületek gyűjtése, csoportosítása, értelmezése. szlogen, médium, manipuláció fogalmának ismerete.

– Tervezett, alakított környezet:

- Egyszerű tértervezés és téralakítás meghatározott célból történeti korok legfontosabb alátámasztó-teherhordó (pl. oszlop, pillér, fal) és térlefedő (pl. gerenda, födém, boltív, boltozat, kupola) lehetőségeinek, illetve alaprajzi elrendezéseinek megfigyelésével.

- A közvetlen környezetben található tárgyak elemzése forma és rendeltetés, díszítés kapcsolatán keresztül.

- Egy választott tárgy vagy épület átalakítása, áttervezése, modellezése.

- Tárgy és hagyomány:
 - A mai életformába illeszthető, hagyományos kézműves technikával készített tárgy létrehozása a környezettudatosság lehetőségeinek figyelembevételével.
 - Díszítés tervezése, kivitelezése gyűjtőmunka és elemzés után.

Etika/ Hit- és erkölcsstan

- Társadalmi együttélés
 - Etnikai közösségek
 - Milyen népcsoportok élnek hazánkban, illetve a környékünkön?
 - Kik vannak többségben az országban, és kik alkotják a kisebbséget?
 - Én hová tartozom?
 - Mit tudunk a magyarországi kisebbségi népcsoportokról?
 - Milyen sajátos jelképeik, szokásaik, hagyományaik és ünnepeik vannak?
 - Jó-e, ha egy országban többféle nép és többféle kultúra él egymás mellett?
 - Milyen értékek és milyen nehézségek forrása lehet ez a helyzet? Lehet ugyanaz a népcsoport egyik helyen kisebbségben, míg más helyen többségben?
 - Van-e felelőssége a többségi népcsoportok tagjainak a kisebbségekkel szemben?
 - Vallási közösségek
 - Milyen vallási közösségek működnek Magyarországon, illetve a környékünkön? Melyek alkotják a többséget, és melyek tartoznak a kisebbséghez hazánkban? Mit tudunk róluk?
 - Jó-e, ha egy társadalomban többféle vallási csoport él egymás mellett?
 - Milyen értékek és milyen problémák származhatnak egy térségben a vallási sokszínűségből?
 - Társadalmi egyenlőtlenségek
 - Kire mondhatjuk, hogy gazdag, illetve szegény? Minek alapján?
 - Miért alakulnak ki vagyoni különbségek az emberek között?
 - Mennyire függ az egyéntől, hogy milyen anyagi körülmények között él?
 - Elképzelhető-e olyan társadalom, amelyben mindenki egyforma anyagi helyzetben van? Ha lenne ilyen, az igazságos társadalom lenne?
 - Kell-e a gazdagoknak segíteniük a szegényeket?
 - Mikor jogos valakit kedvezményben részesíteni?
 - Hogyan lehet és hogyan nem szabad másokkal szemben előnyösebb helyzetbe jutni?
 - Virtuális közösségek
 - Milyen okai lehetnek annak, hogy az interneten gyorsan ki tud alakulni egy virtuális közösség?
 - Milyen előnyei és milyen hátrányai lehetnek az ilyen csoportokhoz való tartozásnak?
 - Mi az, amit nem illik vagy éppen veszélyes közreadni magunkról és másokról egy internetes közösségi oldalon?
- A technikai fejlődés hatásai
 - Az ökológiai lábnyom

- Milyen kapcsolatban áll egymással az ember és a természet?
- Miért nem egyforma az emberek ökológiai lábnyoma a Föld minden részén?
- Mit tehetek a saját ökológiai lábnyomom csökkentése érdekében?
- Az ember és a technika
 - Hogyan befolyásolja a technika fejlődése az ember életét?
 - Melyek a mai világ legfontosabb technikai eszközei?
 - Hogyan hat ezek jelenléte az egyének és a közösségek életére?
 - Mik az előnyeik, mik a hátrányaik és mik a veszélyeik?
 - Lehet-e függővé válni egy technikai eszköztől?
- Enyém, tied, mienk
 - Mit tekinthetek a saját tulajdonomnak?
 - Milyen védelem illeti meg a magántulajdont?
 - Lehet-e közös tulajdonom más emberekkel?
 - Hogyan használható és miként védhető meg a közös tulajdon?
 - Kié a köztulajdon? Hogyan használható és miként védhető meg?
 - Mikor lehet és mikor nem közös tulajdont vagy köztulajdont magáncélra használni?
- A mozgóképek hatása
 - Miért van annyi reklám a tévében és az interneten?
 - Milyen eszközökkel próbálnak meg befolyásolni minket a reklámok?
 - Miért és hogyan hatnak ránk a televíziós filmsorozatok?
 - Hogyan alakítják a reklámok és a tévésorozatok a választásaimat és a véleményemet?
- A mindenséget kutató ember
 - A vallás mint lelki jelenség
 - Miért gondolja az emberek jelentős része, hogy létezik egy embernél hatalmasabb erő is a világban?
 - Milyen elképzelések alakultak ki különböző kultúrákban erről az erőről?
 - Hogyan próbálnak az emberek kapcsolatba lépni a természetfeletti világgal, és miért fontos ez nekik?
 - El lehet-e képzelni a világot természetfeletti erő létezése nélkül is?
 - Vallási közösség és vallási intézmény
 - Milyen keretei, szertartásai és jelképei alakultak ki a természetfeletti erő(k) tiszteletének?
 - Milyen helyeket, könyveket és tárgyakat tartanak szentnek egyes kultúrákban az emberek?
 - A világ vallásai közül melyek vannak jelen a lakóhelyünkön és Magyarországon?
 - A tudomány
 - Mit csinálnak a tudósok?
 - Milyen kérdésekre keresik a válaszokat és milyen módon?
 - Vajon mitől függ, hogy találnak-e választ az általuk feltett kérdésekre?
 - Milyen mélységben ismerhető meg a világ?
 - Én milyen kérdéseket tennék fel a világról, ha tudós lennék?

- A művészet
 - Mit csinálnak a művészek?
 - Miért fontos számukra az, amit tesznek?
 - Milyen eszközeik vannak arra, hogy kifejezzék az érzéseiket és a gondolataikat?
 - Miért érdekel olyan sok embert az, amit mások előadnak vagy alkotnak?
 - Bárkiből lehet művész?
 - Hozzám melyik művészeti terület áll a legközelebb és miért?

Idegen nyelv

Angol nyelv – alap csoport:

- cselekvés, létezés, történés leírása: Present Continuous helyes használata,
- vásárlás,
- személyek leírása, tulajdonságok,
- megszólítások, üdvözlések, bemutatkozás, bemutatás,
- kétféle jelen idő helyes használata (present simple and present continuous),
- gyakoriságot kifejező határozók: never, sometimes, often, usually, always...
- határozott és határozatlan névelő használata,
- there is/there are,
- számok, sorszámnevek,
- ruházat,
- sportok,
- hónapok, jeles napok az évben,
- állatok, testrészek,
- ételek, étkezések,
- some/any, how much, how many/ little, few
- megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek
- mutató névmások: this/these, that/those,
- Past Simple használata, rendhagyó igék,
- melléknevek fokozása,
- hasonlító szerkezetek használata alap- és középfokban,
- going to szerkezete és használata
- Szóbeli elvárások:
 - Tudjon bemutatkozni,
 - Tudja elmesélni egy napjának beosztását,
 - Tudjon különbséget tenni az adott pillanatban végzett cselekvések és a rendszeres cselekvések között,
 - Legyen képes többféle vásárlási szituáció bemutatására,
 - Tudjon történetet múlt időben elmesélni (pl. nyári élmény)
 - Tudjon Tv műsor fajtákat bemutatni.

Angol nyelv – emelt csoport:

- a kétféle jelen idő ismerete, használata és megkülönböztetése,
- a Past Simple ismerete és helyes használata,

- a tanult rendhagyó igék múlt idejű alakjának ismerete és helyes használata,
- a Past Continuous ismerete és helyes használata,
- a jövő idő kifejezése a „going to” szerkezettel és a 'will' segédigével,
- a have to (kell) ige használata,
- a 'the', -, névelők használata főnevekkel, földrajzi nevekkel,
- Present perfect ismerete és helyes használata,
- a should/shouldn't, a must/mustn't, és a don't have to szerkezetek ismerete és helyes használata
- családtagok bemutatása, családi kapcsolatok
- útbaigazítás kifejezéseinek pontos ismerete,
- természeti katasztrófák fajtájának ismerete
- London főbb nevezetességei
- Szóbeli elvárások:
 - Tudjon bemutatkozni és bemutatni a családját, barátait,
 - Tudjon mesélni a nyári élményeiről,
 - Tudjon mesélni jövőbeni terveiről, elképzeléseiről, tudjon másokat útbaigazítani.

Német nyelv:

- Hallott szöveg értése
 - Rövid, egyszerű tanári utasításokat megért, arra cselekvéssel válaszol.
 - Ismert témákról szóló rövid kérdéseket és néhány rövid mondatból álló szövegeket megért.
 - Ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatását képes követni, felismeri a tanult nyelvi elemeket a szövegekben.
 - Képes kiszűrni a megértést segítő feladatokra támaszkodva a lényegét és néhány konkrét információt ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből.
- Szóbeli interakció
 - Képes rövid válaszokkal, cselekvéssel reagálni ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra.
 - Képes kommunikálni begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).
 - Képes rövid beszélgetés folytatására ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.
- Összefüggő beszéd
 - Legyen képes egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazni, összefüggő leírást adni saját magáról és a környezetében előforduló tárgyokról, személyekről, élőlényekről.
 - Használjon néhány egyszerű nyelvtani szerkezetet és mondatfajta.
 - Tudjon szavakat, szócsoportokat, egyszerű cselekvéseket összekapcsolni kötőszavakkal.
- Olvasott szöveg értése
 - Felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert neveket, szavakat és mondatokat a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét.

- Képes kiszűrni egyszerű, autentikus szövegekből néhány alapvető információt.
- Íráskészség
 - Tudjon szavakat és rövid szövegeket lemásolni, illetve hallás után leírni.
 - Képes legyen egyszerű, autentikus kérdőíveket, adatlapokat kitölteni.
 - Egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmazása.

Testnevelés és sport

- Természetes és nem természetes mozgásformák
 - A gyakorláshoz szükséges alakzatok öntevékeny gyors kialakítása.
 - Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.
 - A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.
 - 8–10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása.
 - A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.
 - A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése. A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.
 - Relaxációs módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása.
 - A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.
- Sportjátékok
 - A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékban.
 - Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.
 - A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.
 - Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.
 - Részvétel a kedvelt sportjátékban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.
- Atlétika jellegű feladatok
 - A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása.
 - A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.
 - A vágta és a tartós futás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.
 - Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.
 - A kislabda-hajító technika képességeknél megfelelő elsajátítása.
 - A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.
 - Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.
 - Szervezési feladatok vállalása a tanórai versenyek lebonyolításában.
- Torna jellegű feladatok
 - A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

- A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.
- A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.
- Talaj-, illetve gerendagyakorlat önálló összeállítása.
- Az aerobik alaplépések összekapcsolása egyszerű kartartásokkal és kargyakorlatokkal.
- Az alaplépésekből 2–4 ütemű gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.
- A ritmikus sportgimnasztika egyszerű tartásos és mozgásos gyakorlatelemeinek bemutatása.
- A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása.
- A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.
- A balesetvédelmi utasítások betartása.
- Segítségnyújtás a társaknak.
- Alternatív környezetben űzhető sportok
 - A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.
 - A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.
 - A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodóképessége közötti összefüggés ismerete.
 - A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.
 - A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.
- Önvédelmi és küzdőfeladatok
 - Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra, Grundbirkózásban az alaphelyzetek, a kitolás és a kihúzás végrehajtása.
 - A dzsúdó elemi guruló- és esésgyakorlatainak bemutatása.
 - Jártasság néhány önvédelmi fogásban.
 - A test-test elleni küzdelmet vállalása.
 - Belátása annak, hogy a küzdősportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.
 - Mások teljesítményének elismerése.
 - A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.
 - A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

Technika, életvitel és gyakorlat

A tanuló:

- legyen képes tapasztalatokat megfogalmazni a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet-átalakító tevékenységgel járó felelősség belátásával,

- ismerje meg a szakipari munkákat a lakásban, egyszerű gépek részfolyamataiban le-
gyen tájékozottsága,
- ismerje a lakásépítés menetét, a lakberendezés alapelveit,
- ismerje a lakás, környezet tisztán tartásának tevékenységeit, célszerű és takarékos
anyagfelhasználással,
- tudjon megfigyelés alapján ismereteket összegyűjteni az ételkészítési eljárásoknál,
élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységeknél eszközök biztonságos használatával,
- elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazzon a tervezés és a kivitelezés során,
- tudjon egyszerű vetületi és axonometrikus rajzokat készíteni,
- tudja a technikai rendszerek funkcióit,
- legyen képes az elkészült tárgyi produktumok reális értékelésére, a hibák felismerése,
a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározására.

7. évfolyam

Biológia-egészségtan

A tanuló:

- ismerje az éghajlati övezetek, életközösségek földrajzi helyét, élő és élettelen környe-
zeti tényezőit, kölcsönhatásait.
- legyen képes felismerni és megnevezni a megismerési algoritmusok segítségével a
megismert fajokat jellemezni.
- tudjon az egyes életközösségek élőlényeiből táplálkozási láncot összeállítani.
- értse, tudja példákkal illusztrálni a környezet-szervezet-életmód oksági összefüggése-
it.
- legyen képes példákkal alátámasztani az élőlények környezethez való alkalmazkodá-
sát, szerveik felépítésének, működésének összefüggéseit.
- ismerje az életközösségek szerkezetét, változásait, kölcsönhatásait, anyagforgalmát.
- lássa az ökológiai rendszerek szabályozásában az élőlények közti kölcsönhatások
meghatározó szerepét.
- ismerje az életközösségek bioszférában betöltött szerepét, ismerje fel és lássa veszé-
lyezetettségét és védelmük fontosságát.
- ismerje fel és tegyen meg mindent környezetében a környezeti problémák megoldása
érdekében.
- értse az autotróf és heterotróf élőlények kapcsolatát, az anyagok körforgását.
- tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között.
- ismerje a fontosabb rendszertani kategóriákat.
- ismerjék az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- a megismerési algoritmus segítségével legyen képes jellemezni az élővilág tanult tör-
zseit, osztályait.
- morfológiai jellegzetességek alapján az ismert élőlényeket tudja elhelyezni a fejlődés-
történeti rendszerben (maximum osztály szintig).
- vegye észre a élőlények testszerveződésében, szerveik felépítésének és működésének
fejlődésében az evolúció törvényszerűségeit.

Földrajz

– *A szilárd föld anyagai és folyamatai, a földrajzi övezetesség alapjai*

- Tudják, melyek a legfontosabb bio- és ércásványok, kőzetalkotó ásványok, drágakövek, magmás, üledékes és átalakult kőzetek.

- Lássák az összefüggést a talajkeletkezési folyamata és a talaj tulajdonságai között.

- Közvetlen tapasztalatszerzéssel ismerkedjenek meg a környékükön található földtani értékekkel.

- Ismerje a földtörténeti korokat, fontosabb korszakokat, és azok földtörténeti eseményeit.

- Legyenek tisztában hazánk természeti értékeivel

- Ismerjék az időjárás/éghajlati elemeket

- Legyenek képesek az éghajlati övezetek jellemzésére a megismerési algoritmus segítségével.

- Tudják az éghajlati diagramot értelmezni.

- *Kulcsfogalmak:* ásvány, kőzet, óceáni és kontinentális lemez, magma, vulkán, láva, földrengés, ősidő, óidő, középidő, újidő, harmadidőszak, negyedidőszak, időjárás, éghajlat, hőmérséklet, szél, csapadék, napsugárzás, trópusi övezet, mérsékelt övezet, hideg övezet, szavannavidék, legelőváltó gazdálkodás, elsivatagosodás, leszálló légáramlás, szélrendszer (passzát,nyugatias,sarki), éghajlat (egyenlítői, szavanna, forró övezeti sivatagi, mediterrán, óceáni, tajga), éghajlat- és vízválasztó hegység; vízjárás.

– *Gazdasági alapismeretek*

- Ismerjék az egyes gazdasági ágazatokat, és azok szerepét egy ország életében.

- Legyenek képesek különbséget tenni országok között azok gazdasági fejlettsége alapján.

- Tudják, melyek egy termék árát befolyásoló tényezők (ráfordítások, kereslet, kínálat).

- Ismerjék a pénz szerepét, típusait, a különböző fizetési módokat.

- Ismerjék a nemzeti és közös valutákat.

- Tudják értelmezni az árfolyamot, a valutaváltás eljárását.

- Legyenek tisztában a hitel fogalmával, ismerjék a kölcsön előnyeit és hátrányait.

- *Kulcsfogalmak:* gazdasági ágazat és ág, gazdasági szerkezet, kereskedelem, vám, pénz, kiadás, bevétel, kölcsön, megtakarítás, valuta, árfolyam.

– *Az Európán kívüli földrészek*

- Ismerjék a kontinensek alapvető természetföldrajzi jellemzőit (fekvés, határok, felszín, nagy tájak, vízrajz, éghajlat, természetes növénytakaró, fontosabb természeti erőforrások).

- Legyenek tisztában az egyes kontinensek tanult országainak fővárosával, természeti társadalmi és gazdasági jellemzőivel, tudjon megnevezni ipari várásokat.

- Legyenek képesek az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi, gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.

- Tudják a megismerési algoritmus alapján bemutatni az egyes kontinenseket, legfontosabb országaikat.

- Ismerjék fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
- Legyenek képesek különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.
- Ismerjék az eligazodáshoz szükséges topográfiai fogalmakat, helyezték el ezeket térképvázlatokon, mutassák meg az atlaszban, falitérképeken

- *Kulcsfogalmak:*

- Tagolatlan és tagolt partvidék; gyűrt- és röghegységrendszer, szárazföldi árokrendszer. Hurrikán, tornádó; vizesés, időszakos folyó, artézi kút, tóvidék, sivatagtípus.

- Emberfajta, bennszülött. Túlnépesedés, éhségövezet, menekült, járvány, túlegeltetés, ökológiai katasztrófa. Gyűjtögetés, talajváltó, ültetvényes és oázisgazdálkodás, vándorló és istállózó állattartás, monokultúra, vadfoglalás, farmgazdaság. Egyoldalú gazdaság, banánköztársaság, gazdasági befolyás, bérmunka, világcég, tudásalapú társadalom, világgazdasági nagyhatalom.

- Vulkanai szigetív. Kontinentalitás, szélsőségesen szárazföldi terület, monszunvidék és monszunterület; mérsékelt övezeti sivatagi, forró és mérsékelt övezeti monszun éghajlat, tájfun, cunami, talajpusztulás. Népeségrobbanás, világvallás, zarándokhely. Öntözéses gazdálkodás, zöld forradalom, technológia átvitel, csúcstechnológia, informatikai társadalom.

- Állandóan fagyos és tundra éghajlat, fahatár, belföldi jégtakaró, jéghegy, ózonréteg, korallzátony, jégsivatag. Világtenger; tengeráramlás; árapály-energia, túlhalászás, kutatóállomás. Óslakos, bevándorló.

- *Topográfiai fogalmak:*

- Afrikai- és Kanadai-ősföld, Atlasz, Andok, Appalache, Sziklás-hegység, Dél- és Kelet-afrikai- magassföld, Brazil-felföld, Mexikói-fennsík, Amazonas- és Kongó-medence, Szahara, Szudán; Mississippi- és Paraná-alföld, Préri, Floridai- és Kaliforniai-félsziget; Száhel. Amerika részei. Vörös-tenger, Guineai- és Mexikói-öböl, Amazonas, Kongó, Mississippi, Nílus, Orinoco, Paraná; asszuáni Nagy-gát; Nagy-tavak, Panama-csatorna. Egyiptom, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Mexikó, Venezuela; Alexandria, Atlanta, Brazíliaváros, Chicago, Houston, Kairó, Los Angeles, New Orleans, New York, Rio de Janeiro, San Francisco, São Paulo, Szilícium-völgy, Washington.

- Eurázsia, Ázsia részei, Közel- és Távols-Kelet; Arab-félsziget, Fülöp- és Japán-szigetek, Indokínai-félsziget, Indonéz-szigetvilág, Dekkán- és Közép-szibériai-fennsík, Délkínai-hegyvidék, Himalája, Pamír, Csomolungma, Fuji, Góbi, Hinduszáni-, Kínai- és Nyugat-szibériai-alföld, Mezopotámia, Tajvan, Takla-Makán, Tibet, Tien-san, Urál; Fekete-, Japán- és Kaszpi-tenger, Perzsa-öböl, Aral- és Bajkál-tó, Boszporusz, Brahmaputra, Indus, Jangce, Gangesz, Mekong, Ob, Sárga, Urál-folyó, Tigris.

- Dél-Korea, India, Japán, Kína, Kuvait, Szaúd-Arábia, Thaiföld, Törökország; Hongkong, Kalkutta, Kanton, Mumbai, Peking, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Tokió, Újdelhi.

- Ausztráliai-alföld, Nagy-Artézi-medence, Nagy-Vízválasztó-hegység, Nyugat-ausztráliai-ősföld, Új-Guinea, Grönland, Hawaii; Murray. Ausztrália, Új-Zéland; Melbourne, Perth, Sydney. Északi-sarkvidék, Déli-sarkvidék (Antarktisz).

Fizika

– *Testek, folyamatok mérhető tulajdonsága*

- Ismerjék a tanulók a tömeg, sűrűség, idő jelét, mértékegységeit és kiszámításának módjait.

- Legyenek képesek egyszerűbb mértékegységek átváltására.
- Legyenek tisztában a tömeg és a sűrűség fogalmával.
- Legyenek képesek kétkarú mérleggel egyszerűbb mérések elvégzésére.

– *Testek mozgásának vizsgálata*

- Ismerjék a tanulók a sebesség jelét, kiszámításának módját és mértékegységeit.
- Képlet segítségével illetve következtetéssel legyenek képesek egyszerűbb szöveges feladatok kiszámítására.

- A mindennapi életből tudjanak az egyenletes és a változó mozgásra egy-két példát felsorolni.

- Ismerjék a tanulók a sebesség mértékegységei közötti váltószámokat, képesek legyenek az átváltások végrehajtására.

- Legyen képes felismerni és jellemezni az egyenesvonalú egyenletes és az egyenesvonalú változó mozgásokat.

– *Az erő*

- Ismerje az erő fogalmát, mértékegységeit, kiszámításának módját.
- Ismerje a rugós erőmérő használatát.
- Legalább öt db erőfajtát ismerjen.
- Forgató nyomaték kiszámításával kapcsolatos egyszerűbb feladatokat tudjon megoldani.

- Értse a különféle erőhatások okát és következményeit.

- Ismerje Eötvös Lóránd munkásságát.

– *Kölcsönhatások*

- A tanuló ismerje fel az egyes kölcsönhatásokat.
- Ismerje a tanuló a nyomás fogalmát, jelét és kiszámításának módját.
- Nyomáskülönbségeken alapuló eszközöket ismerje.
- Egyszerűbb szöveges feladatokat képes legyen megoldani.
- A mindennapi életből tudjon egy-két példát mondani a közlekedőedényekre, illetve a hajszálcsövességre.

- Ismerje Arkhimédész törvényét.

- Ismerje a sűrűségnek az úszással, lebegéssel, elmerüléssel való kapcsolatát.

– *Hőmérséklet, halmazállapot*

- A tanulók ismerjék a hőmérséklet mértékegységeit, ismerjék fel az anyagok különböző halmazállapotait.

- A halmazállapot magyarázatánál ismerjék és alkalmazzák az anyagok részecske modelljét.

- Ismerjék az egyes halmazállapotok jellemző tulajdonságait.

- Ismerjék fel a hőterjedés típusait: hővezetés, hőszugárzás, hőáramlás.

- Táblázat segítségével értelmezzék az olvadáshőt, fajhőt.

- Tudjanak egy-két példát mondani a termikus kölcsönhatásokra.

– *A hang, hullámmozgás a természetben*

- Ismerjék a tanulók a hang terjedési sebességét a levegőben, illetve ismerjék a hangerősség mértékegységét.

- Ábra segítségével értelmezzék a hallás folyamatát.
- Ismerjék az ultrahang és az infrahang közötti különbséget.
- Tudjanak egy-két gyakorlati példát mondani az ultrahang és a infrahang használatára.

– *A fény terjedése és visszaverődése*

- A tanulók tudják, hogy a fény kölcsönhatásra képes anyag, tehát energiája van.
- Tudják, hogy a tárgyakat azért látjuk, mert róluk a kibocsájtott vagy visszavert fény a szemünkbe jut és ott látásérzetet kelt.
- Tudjanak magyarázatot adni a Nap és a Holdfogyatkozás jelenségére.
- Ismerjék fel a fénytörés és a fényvisszaverődés jelenségét egyszerűbb esetekben.
- Ismerjék a tanulók a rövidlátás és a távollátás fizikai magyarázatát.
- Ismerjék a tanulók a szivárvány színeit.

– *Az energia*

- Ismerjék a tanulók az energia fogalmát, jelét és mértékegységeit.
- Ismerjék a különféle energiafajtákat.
- Energiamegmaradás törvényét ismerjék a tanulók.
- Gyakorlati példákon tudják elemezni az energiamegmaradás törvényét.
- Legyenek tisztában a tanulók az energiafogyasztás környezeti hatásaival.

Informatika

– *A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére*

- ismerje meg a különböző informatikai környezeteket;
- tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- segítséggel legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.

– *A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére*

- tudjon dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;
- tudjon szöveget, képet tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- tudjon bemutatót készíteni.

– *A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére*

- lássa át a problémamegoldás folyamatát;
- ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket;
- ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait;
- legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

– *A tanuló az infokommunikáció témakör végére*

- legyen képes megkeresni a kívánt információt;
- legyen képes az információ értékelésére;
- tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és védendő adatait;
- használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.

– *A tanuló az információs társadalom témakör végére*

- ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;

- ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket éskövetkezményeket;
- ismerjen megbízható információforrásokat;
- legyen képes értékelni az információ hitelességét;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;
- ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;
- legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.
- A tanuló a *könyvtári informatika* témakör végére
 - a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;
 - a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;
 - képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás);
 - egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

Kémia

A tanuló

- tudja
 - a reakciókat összekötni hétköznapi fogalmakkal: gyors égés, lassú égés, robbanás, tűzoltás, korrózió, megfordítható folyamat, sav, lúg,
 - egyszerű reakcióegyenletek rendezését,
- ismerje
 - a kémia tárgyát, alapvető módszereit és szerepét,
 - a biztonságos laboratóriumi eszköz- és vegyszerhasználat alapjait,
 - a fizikai és kémiai tulajdonságokat,
 - a fizikai és kémiai változások különbségeit,
 - gázok, folyadékok és szilárd anyagok jellemzőit,
 - a halmazállapot-változásokat kísérő energiaváltozásokat,
 - az energiaforrásokat,
 - ásványi szeneket, mesterséges szeneket,
 - a földgáz és a kőolaj jellemzőit,
 - a megújuló energiaforrásokat,
 - a keverékek típusait és szétválasztási műveleteit,
 - a levegő és a természetes vizek összetételét,
 - az oldatokat, az oldatok töménységéhez kapcsolódó számításokat,
 - az oldatok kémhatását,
 - az atom, elem, vegyület fogalmát,
 - az atom felépítését, szerkezetét,
 - az anyagmennyiség fogalmát és a hozzá kapcsolódó számításokat,

- az elektronfelhő szerkezetét,
 - a periódusos rendszert,
 - a nemesgáz szerkezet és a kémiai reakciók, kötések összefüggéseit,
 - az ion és a molekula fogalmát,
 - az ionos, kovalens és fémes kötést valamint a köztük levő különbségeket,
 - kémiai reakciókat,
 - a reakcióegyenletekhez kapcsolódó számításokat,
- értse
- a tanult modellek és a valóság kapcsolatát,
 - a kémia szerepét a társadalom és a gazdaság fejlődésében,
 - a kémia és környezetvédelem összefüggéseit, fontosságát.

Matematika

- Tudjon dönteni egyszerű állítások igaz vagy hamis voltáról; tudjon állításokat tagadni.
- Törekedjen a matematikai szaknyelv pontos használatára.
- Tudja biztosan végrehajtani az alpműveleteket a racionális számkörben.
- Alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelhasználatra vonatkozó szabályokat.
- Ismerje fel és alkalmazza az egyenes és fordított arányosságot egyszerű feladatokban.
- Ismerje a százalékszámítás alapfogalmait és alkalmazza a tanult összefüggéseket a feladatmegoldások során.
- Ismerje a hatványozás fogalmát pozitív egész kitevőre, az egész számok körében; tudjon műveleteket végezni a hatványokkal.
- Ismerje a prímszám és összetett szám fogalmát.
- A prímtényező felbontás segítségével tudja meghatározni a legnagyobb közös osztót és a legkisebb közös többszöröst.
- Ismerje az algebrai kifejezés fogalmát; tudja kiszámítani a helyettesítési értékét.
- Tudjon az algebrai kifejezésekkel egyszerű átalakításokat (zárójel felbontás, összevonás) és műveleteket végezni.
- Tudjon egyszerű elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket megoldani mérlegelvével (ellenőrzés).
- Tudjon elemeket halmazba rendezni több szempont alapján; ismerje a halmazműveleteket (két véges halmaz uniója, különbsége, metszete).
- Tudjon egyszerű sorozatokat folytatni adott szabály szerint; néhány taggal megadott sorozat esetén szabály(oka)t keresni; ismerje a számtani sorozat fogalmát.
- Ismerje a hozzárendelés és függvény fogalmát; tudjon függvényeket ábrázolni értéktáblázattal.
- Ismerje a lineáris függvény fogalmát; ismerje fel az egyenes arányosság grafikonját.
- Ismerje fel a középpontos szimmetriát és ismerje a középpontos szimmetria fogalmát; tudja megszerkeszteni egyszerű alakzatok középpontos tükörképét.
- Ismerje a szögpárokat, a középpontosan szimmetrikus négyszögek fogalmát és tulajdonságait; tudja azokat szerkeszteni.
- Ismerje háromszög, a paralelogramma és a trapéz középvonalának fogalmát.
- Tudja csoportosítani a háromszögeket oldalai és szögei szerint.

- Ismerje és tudja végrehajtani a háromszögekkel kapcsolatos legegyszerűbb szerkesztéseket; tudja felsorolni a háromszög egybevágóságának alapeseteit.
- Ismerje a háromszögek nevezetes vonalait, pontjait, köreit; szögei közötti összefüggéseket.
- Ismerje a sokszögek belső és külső szögei közötti összefüggéseket.
- Tudja a háromszög és a tanult négyszögek területét, valamint a kör kerületét és területét meghatározni.
- A geometriai feladatok megoldásakor – ha szükséges – alkalmazza az arányos osztást.
- Ismerje a háromszög és négyszög alapú hasáb és a forgáshenger fogalmát és tulajdonságait; felszínük és térfogatuk fogalmát, kiszámításuk módját.

Történelem

- Önkényuralom és kiegyezés
 - az osztrák-magyar kiegyezés
 - a boldog békeidők, nemzetiségek Magyarországon
 - társadalmi változások
 - oktatás- kultúra- sport
 - a dualizmus kora
- Magyarország az első világháborúban
 - a háború eseményei
 - az őszirózsás forradalom
 - a Tanácsköztársaság időszaka
 - a Horthy korszak
 - Trianon
- Magyarország a két világháború között
 - társadalom – oktatás – művelődés – kultúra
 - a Bethleni konszolidáció időszaka
 - a média a húszas években
 - magyar tudósok
- A nemzetállamok kora
 - az ipari forradalom
 - Németország
 - Az olasz egység
 - Az Egyesült Államok a polgárháború idején
- A gyarmatbirodalmak kora
 - Az első világháború
 - az orosz forradalom
 - bolsevizmus
- Európa a két világháború között
 - a húszas évek változásai
 - kommunizmus
 - a nők jogai a húszas-harmincas években
 - a gazdasági világválság
 - fasizmus Olaszországban

- Hitler és a náci terjeszkedés
- A második világháború
 - a világháború szakaszai
 - a holokauszt
 - Magyarország a világháborúban
- A történelem forrásai példákkal
- Az időszámítás alapelemei (korszak, évszázad, évezred)
- Topográfiai ismeretek
- A tér- és időbeliség azonosítása témakörökhöz
- Ismeretek alapján kronológiai számítások
- Témakörökhöz köthető fogalmak
- Nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit
- Társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek, összefüggések
- Korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit
- Összefüggések a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között
- Demokrácia és a diktatúra- példa a feldolgozott történelmi korszakokból.

Magyar nyelv

- A mondat felépítése, szerkezete, mondatfajták.
- Az egyszerű mondat felépítése, szerkezete.
- A szószerkezetek fajtái.
- A mondatrészek fajtái, mondatbeli viszonyaik.
- Az egyszerű mondat helyesírása.
- A szóösszetételek típusai, helyesírásuk legfontosabb szabályai.

Irodalom

- Lírai műfajok sajátosságai.(óda, himnusz,epigramma, rapszódia)
- Romantikus jegyek, vonások megnevezése.
- Kölcsey Ferenc: Himnusz
- Kölcsey Ferenc: Huszt
- Vörösmarty Mihály: Szózat
- Három –négy vers ismerete Petőfi Sándortól (A XIX. század költői, A puszta télen,
- Szeptember végén, Egy gondolat bánt engemet, Nemzeti dal)
- Két-három vers ismerete Arany Jánostól (A fülemile, Szondi két apródja, Epilógus)
- A regény, történelmi regény műfajának sajátosságai.
- Jókai Mór: A kőszívű ember fiai – cselekménye, szereplők.
- Mikszáth Kálmán – kispikái alkotások.
- A drámai műnem legfontosabb jellemzői.
- A megadott memoriterek ismerete.

Ének-zene

- Magyar népzene az életkornak megfelelő csoportokból válogatva (pl. táncnóta, szerelmi dal, búcsúzó dal, keserves).
- Más népek dalai (pl. más földrészek népzeneje, afroamerikai zene).

- Zongorakíséretes dalok, népdalok 20. századi vagy mai feldolgozásai.
- Többszólamúság: kánonok, reneszánsz társasdalok rövid részletei.
- Példák a populáris zenéből.
- A zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó énekes anyag: dal- és témarészletek a barokk és a romantika korából.
- Az énekes anyagból 8 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- A fenti zenei példák éneklése közben az életkori sajátosságoknak megfelelő tiszta intonáció és helyes hangképzés (szükség esetén egyénre szabott kezdőhangról), továbbá stílusos, kifejező éneklésre törekvés.
- Zeneelméleti ismeretek bővítése az előkészítés – tudatosítás – gyakorlás/alkalmazás hármas egységében: a változó ütemmutató felismerése.
- Hangközök: kis és nagy szext, kis és nagy szeptim (megismerés szintjén).
- A zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó zenei tapasztalatok
- Nemzeti jelleg a romantika zenéjében.
- A népdalfeldolgozás módjai Bartók és Kodály művészetében.
- Műzene és népzene megkülönböztetése hangszerek megfigyelésével.
- A populáris dalok zenei jellemzőinek megfigyelése a következő szempontok alapján: forma, szöveg, szövegábrázolás, dallami jellemzők.
- A zeneirodalmi példák befogadását segítő kiegészítő ismeretek:
- Alapvető ismeretek a mű keletkezésének körülményeiről, zeneművek történeti koráról, a zeneszerzők életéről, a művek műfajáról és formájáról.
- Az énekes anyaghoz kapcsolódó szemelvények meghallgatása, zeneirodalmi szemelvények a zeneirodalom széles spektrumából válogatva:
 - a középkor és a reneszánsz zenéje: gregorián és trubadúr ének, madrigál,
 - barokk zene: kantáta és oratórium szvit, concerto, concerto grosso részletek,
 - bécsi klasszicizmus: vonósnégyes, versenymű, szimfónia,
 - a romantika zenéje: romantikus dal, operarészlet, zongoradarabok, programzene, szimfonikus költemény,
 - a 20. század zenéje: kórusművek, daljáték, opera, táncjáték, kamarazene, jazz és a rock születése,
 - kortárs zenei művek megismerése.
- Zenetörténeti korszakok, stílusjegyek, műfajok és formák rendszerezett ismerete.

Vizuális kultúra

- *Érzelmek, hangulatok kifejezése*: Látványok, jelenségek asszociatív megjelenítése a Monge vetület, horizont, nézőpont, tapasztalati távlatlan, perspektíva ismereteinek felhasználásával. Parafrázis készítése.
- *A művészi közlés, mű és jelentése*: Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése, művészettörténeti korszakok, a 20. század irányzataihoz kapcsolható stílusjegyek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása.
- Magyarázó képek/rajzok: Képes és rajzos használati utasítások kivitelezése.
- Mozgóképi közlés: A mozgóképek működésének, a mozgás illúziókeltésének értelmezése, Taumatróp, illetve zootróp-szalag készítése. A mozgóképi nyelv alapjainak, működésének

értelmezése, kreatív alkalmazása: story-board készítése animáció, képkivágás, nézet fogalmainak ismeretében.

– *Montázs*: Térben és időben egymástól távol eső elemek, részletek, motívumok egységes egészé szervezése a fotókollázs technikájának ismeretében.

– *Vizuális kommunikációs formák*: A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása.

– *A kiemelés (hangsúlyozás) alapeszközei a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban*: Napilapok, magazinok, hírportálok, címlapok és belső oldalak rendjének megfigyelése a címrend, tipográfia, tördelés, illusztráció, képalírás, link, banner fogalmak tükrében.

– *Tárgy- és környezetkultúra*: Tárgytervezés, mintatervezés, tárgyalgotás a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével. Épületek, tárgyak átalakítása, áttervezése egyszerű műszaki jellegű ábrázolás segítségével (alaprajz, metszetrajz, vetületi ábrázolás), illetve az önálló tervezési, tárgyalgotó folyamat dokumentálása az ötlettől a kivitelezésig. Közvetlen tapasztalatok útján megismerhető néprajzi tájegység tárgyalgotúrájának elemző vizsgálata.

Etika/Hit-és erkölcsstan

– Ki vagyok én, és mi vezérli a tetteimet?

- Nyelv és gondolkodás

- Vajon hogyan születik a gondolat?
- Mi minden befolyásolja, hogy mit gondolok?
- Mindig van-e célja a gondolkodásnak?
- Milyen kapcsolat van a gondolkodás és a nyelv, a fogalmak és a szavak között?

zött?

- Milyen kapcsolat van a szavak és a tettek között?
- Hogyan befolyásolhatja a nyelvhasználat a társas kapcsolataimat?
- Vajon aki más nyelvet beszél, az másképp is gondolkodik?

- Tudás és értelem

- Mi az, ami igazán érdekel?
- Hogyan és mit tanulok könnyen?
- Miben vagyok sikeres?
- Mi az, amiben kevésbé vagyok sikeres, és vajon miért?
- Akarok valamin változtatni ezen a téren?
- Ha igen, miért és hogyan?
- Miben vagyok tehetséges?
- Hogyan használom és hogyan fejlesztem a tehetségemet?
- Vajon már a születéskor eldől, hogy milyen teljesítményt érhet el valaki,

vagy a tanulás és a gyakorlás szerepe a meghatározó?

- Ösztönzők és mozgatóerők

- Mi minden befolyásolja a tetteimet és a döntéseimet?
- Mik az ösztönök, és hogyan hatnak a viselkedésünkre?
- Mikor jó, hogy hatnak ránk, és mikor nem?
- Tudjuk-e befolyásolni az ösztönös késztetéseinket?

◦ Hogyan hatnak a testi és lelki állapotunkra, tetteinkre a pozitív és a negatív érzések és érzelmek?

- Lehet-e befolyásolni az érzelmeket?
- Milyen igények, vágyak és célok alakítják a döntéseinket?
- Mi az, ami akarattal elérhető, és mi az, ami nem?
- Hogyan hat ránk a siker, a kudarc és a válság?
- Ha én nem vagyok magamért, akkor ki van értem?
- Elég-e az, ha csak magamért vagyok?
- Érték és mérték
 - Mi az, ami igazán fontos az életemben?
 - Vannak-e olyan értékek, amelyek mindenkinek egyformán fontosak?
 - Mik az én értékeim?
 - Előfordult-e már olyan döntési helyzet, amikor ütköztek ezek az értékek egymással, és választanom kellett közöttük?
 - Mit tettem akkor, és mit tennék hasonló helyzetben most?
 - Tudok-e valamilyen sorrendet felállítani az értékeim között?
- Párkapcsolat és szerelem
 - Vonzódás
 - Milyen testi változásokkal jár a serdülőkor, és ezeknek milyen lelki hatásai vannak?
 - Milyen okai lehetnek annak, hogy egyesekhez vonzódunk, míg mások inkább taszítanak bennünket?
 - Honnan tudhatja egy lány és egy fiú, hogy egymás iránti vonzódásuk kölcsönös?
 - Ki tegye meg az első lépést és hogyan?
 - Mi minden lehet félreértések forrása?
 - Mit szabad és mit nem szabad tenni abban az esetben, ha a vonzódás nem kölcsönös?
 - Együttjárás
 - Milyen forrásai és formái lehetnek a szerelemben az örömnél és a boldogságnak?
 - Mit jelent a másik tisztelete és az egymás iránti felelősség a párkapcsolatban?
 - Hogyan tudják segíteni egymást a szerelmesek?
 - Mikor elég érett egy fiatal a szexuális kapcsolatra?
 - Hogyan kerülhető el a nem kívánt terhesség?
 - Mit jelent és hogyan teremthető meg az intimitás a szexuális kapcsolatban?
 - Milyen forrásai és formái lehetnek a problémáknak és a konfliktusoknak egy párkapcsolatban? Hogyan lehet és meddig érdemes feloldani ezeket?
 - Honnan lehet észrevenni, hogy a vonzódás már nem kölcsönös?
 - El lehet-e kerülni a lelki sérüléseket egy szakítás során?
 - Házasság, család és otthonteremtés
 - Milyennek képzelem azt az embert, aki majd felnőttként a társam lesz az életben?
 - Milyen családot és milyen otthont szeretnék?

- Fontos-e a házasságkötés ahhoz, hogy két egymást szerető ember együtt éljen?
- Milyen a jó házasság?
- Mit lehet tenni a fenntartása érdekében?
- Mivel és hogyan lehet elrontani?
- Le lehet-e élni egy életet egyetlen ember mellett?
- Lehet-e, érdemes-e erre törekedni?
- Miért dönt úgy két ember, hogy családot alapít?
- Fontos-e, hogy amikor egy gyerek világra jön, a szülei házastársak legyenek?
- Visszaélés a nemiséggel
 - Mit jelent a prostitúció, a pedofília, a pornográfia és a szexuális bántalmazás kifejezés?
 - Hogyan lehet elkerülni, hogy ilyesminek az áldozataivá váljunk?
 - Hol lehet segítséget kérni ilyen jellegű fenyegetettség esetén?
 - Mi a teendő, ha egy társunkat ilyen veszély fenyegeti?
- Egyén és közösség
 - Közösségeim
 - Milyen csoportokhoz tartozom és miért?
 - Mi változott ezen a téren az utóbbi időben?
 - Milyen okai vannak a változásnak?
 - Melyik csoporthoz mennyire kötődöm?
 - Melyikben mennyire érzem szabadnak magam?
 - Erőt adó közösség
 - Miért van szükségünk arra, hogy együtt legyünk másokkal?
 - Miben különbözik a közösséghez tartozás a páros kapcsolattól, és miben hasonlít rá?
 - Milyen szerepet töltök be a közösségeim életében?
 - Mit kapok tőlük, és mit adok nekik?
 - Mitől érzem magam jól vagy rosszul egy csoportban?
 - Mit tehetek azért, hogy a csoportban, amelyhez tartozom, mindenki jól érezze magát?
 - Korlátozó közösség
 - Milyen érzés, ha valamilyen kérdésben mást gondolok, mint a csoport többi tagja?
 - Lehet-e egy csoporton belül másképp viselkedni, mint ahogy a többség teszi?
 - Milyen következményekkel járhat ez?
 - Meg tudja-e változtatni egy ember egy csoport nézeteit vagy viselkedését?
 - Szabadság és korlátozottság
 - Mennyire vagyok szabad és önálló a tetteimben és a választásaimban?
 - Mi az, amihez alkalmazkodnom kell egy közösségben, és mi az, amiről valóban szabadon dönthetek?
 - Kitől kaphatok segítséget, ha döntenem kell?

- Kiknek és milyen szabályoknak kell mindenképp engedelmeskednem?
- Milyen előnyei és milyen veszélyei lehetnek az engedelmességnek?
- Van-e olyan helyzet, amikor nem kell vagy nem szabad engedelmeskednem?
- Hogyan segíthet a lelkiismeret a jó és a rossz, a bűn és az erény közötti választásban?
- Milyen helyzetekben mondhat mást a lelkiismeretem, mint a szabályok vagy a közösségem tagjai?
- Figyelmeztet-e a lelkiismeretem saját tévhiteimre és előítéleteimre?

Idegen nyelv

Angol nyelv – alap csoport:

- a kétféle jelen idő ismerete, használata és megkülönböztetése,
- a Past Simple ismerete és helyes használata,
- a tanult rendhagyó igék múlt idejű alakjának ismerete és helyes használata,
- a Past Continuous ismerete és helyes használata,
- a jövő idő kifejezése a „going to” szerkezettel és a 'will' segédigével,
- a have to (kell) ige használata,
- a 'the', -, névelők használata főnevekkel, földrajzi nevekkel,
- Present perfect ismerete és helyes használata,
- a should/shouldn't, a must/mustn't, és a don't have to szerkezetek ismerete és helyes használata
- családtagok bemutatása, családi kapcsolatok
- útbaigazítás kifejezéseinek pontos ismerete,
- természeti katasztrófák fajtájának ismerete
- London főbb nevezetességei
- Szóbeli elvárások:
 - Tudjon bemutatkozni és bemutatni a családját, barátait,
 - Tudjon mesélni a nyári élményeiről,
 - Tudjon mesélni jövőbeni terveiről, elképzeléseiről,
 - Tudjon másokat útbaigazítani

Angol nyelv – emelt csoport:

- a Present perfect használata,
- a Present perfect, Past simple igeidők megfelelő használata,
- korábban tanult összes igeidő pontos ismerete,
- Modal verbs (can/could/may/might/should/have to),
- Conditional sentences (Zero, 1st, 2nd, 3rd, mixed),
- Be able to,
- Question tags,
- Passive voice,
- So / either / neither / both / all,
- Full infinitive or –ing forms,
- There is someone/something+ ing
- phrasal verbs,

- Reported Speech,
- relative clauses
- Készség/képesség:
 - szótárhasználat,
 - fordítás angolról magyarra,
 - földrajzi ismeretek
 - kulturális ismeretek
- Szókincs, társalgás:
 - Health and illnesses → giving advice, treatments
 - Holidays, travels, means of transport,
 - Weather (pollution, environment, climate change).

Német nyelv:

- Hallott szöveg értése
 - A tanuló a tanári utasításokat értse meg.
 - Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért.
 - Az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdéseket és kijelentéseket értse meg.
 - Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri.
 - Jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti, ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.
- Szóbeli interakció
 - A tanuló jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol.
 - Egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz.
 - Képes egyszerű, tényszerű információk megszerzésére és továbbadásra
 - Képes résztvenni ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.
- Összefüggő beszéd
 - Tudjon egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatfajtákat használni.
 - Tudja a mondatrészeket összekapcsolni egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve adjon magyarázatot, indoklást.
 - Tudjon elmondani egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveget ismert témákról, felkészülés után.
- Olvasott szöveg értése
 - Az ismerős témákról szóló rövid szövegeket értse meg, találja meg az alapvető információkat az egyszerű, hétköznapi szövegekben.
 - Értse meg az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegét, szövegekből szűrje ki az alapvető információkat.
 - Legyen képes az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzésére.
- Íráskészség
 - Tudjon szavakat és rövid szövegeket lemásolni és diktálás után leírni.

- Írjon egyszerű szövegeket kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet).

Testnevelés és sport

- Természetes és nem természetes mozgásformák
 - Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.
 - Egyszerű relaxációs technikákról tájékozottság.
 - Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.
 - Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.
 - Az összehangolt, feszes testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.
 - A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.
 - Az eddig elsajátított relaxációs technikák, és a képtudati, szimbolizációs folyamatok összekapcsolása.
- Sportjátékok
 - Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet.
 - Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.
 - A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.
 - A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.
 - A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.
 - Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kifejezése.
 - Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.
- Atlétika jellegű feladatok
 - Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.
 - Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.
 - Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.
 - Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendület-szerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.
 - A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.
- Torna jellegű feladatok
 - A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.
 - Talajon, gerendán, valamint gyűrűn növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.
 - A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.
 - Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivitelében és a zenével összhangban történő végrehajtása.
 - Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.
- Alternatív környezetben űzhető sportok
 - Az évszakoknak megfelelő rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra

épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.

- Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.
- A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság.
- A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.
- A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.
- A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.
- Önvédelmi és küzdőfeladatok
 - A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.
 - A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatoknak kontrollált végrehajtása társsal.
 - A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.
 - A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.
 - A fájdalomtűrésben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.

Technika, életvitel és gyakorlat

A tanuló:

- ismerje meg az egészséges, környezettudatos otthon működtetéséhez szükséges életvezetési tudnivalókat,
- ismerje meg az alternatív energiaforrásokat,
- tudjon becsléseket végezni a víz, energia fogyasztás, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek, költségek terén,
- ismerje a megújuló és nem megújuló energiaforrások szerepét,
- legyen képes a kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítására,
- legyen képes a kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok készségi szintű alkalmazására,
- alkalmazza a gyalogos, kerékpáros, vasúti közlekedésben a tudatos közlekedési magatartás szabályait,
- értse a személygépkocsi működési elvét,
- értelmezzen egyszerű műszaki rajzokat a tervezés, kivitelezés szintjén,
- tudjon tájékozódni közúti és vasúti menetrendekben, útvonaltérképeken,
- legyen képes a pályaválasztási lehetőségeket megismerni, összevetni személyes tervei-vel,
- lássa át a pályaválasztás menetét.
- Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés.

8.évfolyam

Biológia-egészségtan

A tanuló:

- legyen tisztában a növényi és állati sejt felépítésével a sejtalkotók szerepével.

- ismerje a növényi és állati szövetek típusait, jellemzőit
- ismerje az élőlények ivartalan és ivaros szaporodásának formáit, szerveit, egyedfejlődésük főbb szakaszait, azok jellemzőit.
- ismerje az emberi test szerveződési szintjeit, tudja ezek jellemzőit.
- értse a sejtszintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.
- ismerje az emberi test szervrendszereinek (mozgás, légzés, táplálkozás, kiválasztás, keringés, szaporodás) szerveit, és az általuk végzett életműködések.
- a megismerési algoritmusok segítségével legyen képes jellemezni az emberi test szerveinek felépítését, működését.
- tudja vér alkotórészeit, jellemzőiket, szerepüket
- legyen tisztában az egyes szervrendszerek leggyakoribb betegségeivel azok megelőzésének lehetőségeivel, a szakorvoshoz fordulás fontosságával.
- ismerje a mindennapos bőrápolás tennivalót, fontosságát.
- lássa az aktív testmozgás fontosságát, egészségmegőrző szerepét.
- ismerje az élelmiszerek, tápanyagok táplálkozásbiológiai értékét, gyakorolja a mindennapi életben az egészséges táplálkozás szokásrendszerét.
- tudja az érzékszervek felépítését, értse azok működését.
- ismerje az idegrendszer és hormonrendszer szabályozó működésének alapjait.
- legyen tisztában a nemi szervek működésével, hormonális szabályozásával, nemi úton terjedő betegségekkal, a korán kezdett nemi élet veszélyeivel.
- ismerje a fogamzásgátló módszereket.
- ismerje a méhen belüli és a méhen kívüli fejlődés szakaszait, annak főbb jellemzőit.
- legyen tisztában a tudatmódosító szerek hatásával, használatának következményeivel.

Földrajz

- Európa földrajza
 - Ismerjék Európa alapvető természetföldrajzi jellemzőit (fekvés, határok, felszín, nagy tájak, vízrajz, éghajlat, természetes növénytakaró, fontosabb természeti erőforrások).
 - Legyenek tisztában a kontinens tanult országainak fővárosaival, természeti társadalmi és gazdasági jellemzőivel, tudjon megnevezni ipari városokat.
 - Legyenek képesek a tájak, országok természeti és társadalmi, gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.
 - Tudják a megismerési algoritmus alapján bemutatni az egyes országokat.
 - Ismerjék fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
 - Legyenek képesek különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.
 - Ismerjék az eligazodáshoz szükséges topográfiai fogalmakat, helyezték el ezeket térkép-vázlatokon, mutassák meg az atlaszban, falitérképeken
 - Az internetalapú szolgáltatások elérésének ismerete
 - Hon- és európai polgárként toleránsan közelítsenek a különböző kultúrák megismeréséhez, elfogadásához és megőrzéséhez
 - Ismerjék Közép-Európa és a Kárpát-medence helyzetét a kontinensen

- Érdeklődjenek a környezetünkben lévő országok népeinek kultúrája, szokásai iránt; értsék meg és fogadják el másáigukat
- Kulcsfogalmak:
 - Kaledóniai-, variszkuszi- és alpi hegységképződés; eljegesedés. Időjárási front.
 - Öregedő társadalom; indo-európai nyelvcsalád; soknemzetiségű ország; uniós polgár, állampolgár; letelepedési engedély, munkavállalási engedély. Gazdasági és politikai integráció; euró-övezet, Schengeni övezet.
 - Fjord, moréna. Kikötőövezet, üdülőövezet, karsztvidék, tengeri bányászat, vízerőmű, földhőerőmű. Kereskedelmi flotta, bérfuvarozás, parasztgazdaság, földbérleti rendszer, mezőgazdasági szövetkezet, munkamegosztás, vendégmunkás, munkaerővándorlás, időszakos idegenforgalom.
 - Multikulturalizmus. Bányavidék, átalakuló ipari körzet, szélpark, savas ülepedés és eső, a környezet savanyodása.
 - Természetátalakítás, kultúrtáj. Katonai és politikai nagyhatalom, tervgazdálkodás, gazdasági körzet, nagyüzemi gazdálkodás, családi mezőgazdálkodás, energiagazdaság, hegyi turizmus.
 - Medencejelleg, szeszélyes időjárás és vízjárás, aszályveszély, árvízveszély, vízrendezés, vízkészlet, földcsuszamlás, kultúrpuszta, szikesedés; földhőenergia, biomassza. Vásárvonal, vásárváros, hídváros. Magyarság, nemzetiség, nemzeti kisebbség, etnikum, néprajzi csoport, néprajzi táj, nyelvsziget; székely, csángó.
- Topográfiai fogalmak:
 - Európa részei; Észak-atlanti-áramlás. Az Európai Unió tagállamai és fővárosuk; Strasbourg, Vatikán.
 - Adriai-, Balti- és Északi-tenger; Appenninek, Appennini-, Balkán-, Pireneusi (Ibériai)-, Skandináv-félsziget, Izland, Kréta, Szicília. Balti-ősföld, Balkán-, Dinári- és Skandináv-hegység, Pireneusok, Dalmácia, Etna, Finn-tóvidék, Vezúv; Pó.
 - Norvégia; Bergen, Helsinki, Oslo, Várna, Velence, olasz ipari háromszög
 - Brit-szigetek, Francia-középhegység, Londoni- és Párizsi-medence, Mont Blanc, Pennine; La Manche, Rhône, Szajna, Temze.
 - Anglia; Birmingham, Glasgow, Lyon, Manchester, Marseille; Közép-angliai- iparvidék
 - Alpok, Kaukázus, Lengyel- és Német-középhegység, Szudéták, Cseh-medence, Kelet-európai-síkság, Német–Lengyel-alföld, Kaszpi-mélyföld; Ruhr-vidék, Szilázia; Bodentó, Dnyeper, Don, Duna–Majna–Rajna vízi út, Visztula, Volga.
 - Oroszország, Svájc; Brno, Frankfurt, Gdańsk, Hamburg, Katowice, Köln, Krakkó, Moszkva, München, Plzeň, Stuttgart, Szentpétervár, Volgograd.
 - Kárpát-medencevidék, Kárpátok; Erdélyi-hegyvidék, Erdélyi-medence; Király-hágó, Vereckei-hágó. Délvidék, Erdély, Felvidék, Kárpátalja, Székelyföld, Őrvidék, Partium
 - Bécsi-medence, Duna-delta, Grazi-medence, Isztria, Magas-Tátra, Hargita; Maros, Olt, Vág. Horvátország, Szerbia, Ukrajna; Vajdaság; Arad, Belgrád, Brassó, Fiume, Graz, Kassa, Kijev, Kolozsvár, Marosvásárhely, Munkács, Nagyvárad, Salzburg, Újvidék, Ungvár, Temesvár, Zágráb.

– Magyarország földrajza

- A hazai tájakhoz való kötődés érdekében ismerjék meg természeti és társadalmi értékeinket
- Fejlődjenek térképolvasással kapcsolatos képességeik
- Ismerjék hazánk földtörténeti eseményeit valamint az egyes időkben keletkezett kőzeteket és ásványkincseket.
- Tudják megkülönböztetni a területet ért éghajlati hatásokat és éghajlati elemek alakulását
- Tudják legnagyobb folyóvizeinket és mellékfolyóikat valamint jelentősebb tavainkat kialakulását.
- Ismerjék meg hazánk talajtípusait ill. növénytársulásait.
- Értsék meg milyen környezeti problémák veszélyeztetik hazánk területét és hogyan védekezhetünk ellenük
- Ismerjék meg hazánk nagytájainak természeti földrajzát (kialakulását, felszínét, kőzetanyagát, éghajlati különbségeit).
- Ismerjék meg a nagytájak gazdasági lehetőségeit (bányászat, ipar, mezőgazdaság)
- Legyenek képesek a témakörhöz kapcsolódó különféle információs anyagok gyűjtésére, azok feldolgozására megadott szempontok szerint
- Ismerjék a legfontosabb topográfiai fogalmakat, kapcsoljanak hozzájuk tartalmi jellemzőket
- Ismerjék Közép-Európa regionális sajátosságait.
- Ismerjék hazánk fő természeti, társadalmi, gazdasági jellemzőit, integrációs törekvéseit, nemzetközi kapcsolatait
- Kulcsfogalmak:
 - Hordalékkúpsíkság, löszvidék, árterület, szikes puszta, dombvidék, hegységközi medence, romhegység, tanúhegy, karsztosodás. Világörökségi védettség, nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék, történelmi emlékhely, a törvény erejénél fogva védett terület és érték, bioszféra-rezervátum, Ramsari terület, természetvédelem.
 - Fogyó társadalom, településhálózat, régió, eurorégió, tranzitország, menekültstátusz, termelői támogatási rendszer, kistermelő, vállalkozás, fogyasztói kosár, idegenforgalmi körzet, gyógyturizmus, bor- és gasztronómiai turizmus, falusi turizmus, szolgáltatás-kereskedelem, tudásipar, infopark.
- Topográfiai fogalmak:
 - Aggteleki-karszt, Badacsony, Balaton-felvidék, Baradla, Bükk-fennsík, Budai-, Kőszegi-, Soproni-, Tokaj-Eperjesi- (Zempléni-), Villányi-hegység, Cserhát, Cserhát, Gerecse, Pilis, Vértes, Baranyai-, Somogyi- és Tolnai-dombság, Bodrogköz, Dráva menti és Pesti-síkság, Győri-, Marcal- és Tapolcai-medence, Hajdúság, Hegyalja, Jászság, Őrség; Szigetköz, Mohácsi- és Szentendrei-sziget, Tihanyi-félsziget; Hévízi-tó, Ipoly, Kis-Balaton, Sajó, Sió, Tisza-tó, Zagyva, Zala. A magyarországi világörökség helyszínek és nemzeti parkok.
 - Magyarország megyei jogú városai. Balatonfüred, Gyöngyös, Gyula, Hajdúszoboszló, Hatvan, Hévíz, Kalocsa, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Mohács, Paks, Röske, Siófok, Százhalombatta, Szentendre, Szentgotthárd, Tihany, Tiszaújváros, Visegrád, Visonta, Záhony.

Fizika

– *Elektromos alapjelenségek*

- Legyenek képesek elvégezni és értelmezni az egyszerű elektrosztatikai jelenségeket.
- Tudják szemléletesen elmondani az atom szerkezetét és az elektromos állapot okait.
- Értsék, hogy az elektromos töltés az elektromos állapot mennyiségi jellemzője.
- Ismerjék a tanulók az elektromos áram jelét, kiszámításának módját és mértékegységeit.
- Képesek legyenek egyszerű szöveges feladatok megoldására.
- Ismerjék a tanulók a leggyakrabban használt áramkörü jelöléseket: pl.: zsebtelep, vezeték, ellenállás, fogyasztó, izzólámpa, áramerősség és feszültséget mérő műszer.
- Ohm törvénye
- Felsorolás szintjén ismerjék az elektromos áram hatásait.

– *Az elektromos áram*

- Tudatában legyenek a tanulók az elektromos áramnak az emberi szervezetre gyakorolt hatásaival.
- Ismerjék és tudják alkalmazni a balesetmegelőzés szabályait.
- Ismerjék a tanulók a soros és párhuzamos kapcsolás rajzait.
- Tudjon a kapcsolási rajz alapján egyszerű áramköröket összeállítani.
- Ismerjék a feszültség, áramerősség, ellenállás jeleit és mértékegységeit.
- Egyszerűbb számítási feladatokat képesek legyenek megoldani: pl.: ellenállás, feszültség, áramerősség kiszámítása.
- Ismerjék a tanulók az elektromos munka és teljesítmény jelét, kiszámításának módját és mértékegységeit.
- Képletbe való behelyettesítéssel egyszerűbb szöveges feladatokat képesek legyenek megoldani.

– *Az elektromágneses indukció*

- A tanuló ismerjék a különböző módon megvalósuló elektromágneses indukciót (mozgási és nyugalmi indukció).
- Ismerjék a tanulók a váltakozó áramot létrehozó technikai eszközöket (Csakfelsorolás szintjén).
- Ismerjék a váltakozó áram tulajdonságait, előnyeit, felhasználásának sokféleségét.
- Ismerjék a diákok az egyen és a váltakozó áram közötti alapvető különbségeket.
- Ismerjék a transzformátor felépítését, működését valamint a menetszámok, a feszültség és az áramerősség közötti kapcsolatokat.
- Egyszerűbb számítások elvégzésére legyenek képesek a diákok.
- Ismerjék a transzformátor szerepét a gyakorlatban.
- Ismerjék a transzformátor feltalálói: Bláthy Ottó, Déry Miksa és Zipernowsky

Károly

– *Naprendszer*

- A diákok a Naprendszer bolygóit sorrendben képesek legyenek felsorolni.

- Ismerjék a Napfogyatkozás és a Holdfogyatkozás lényegét. Tudjanak ezekről rajzot is készíteni.
- Ismerjék a Ptolemaioszi és a Kopernikuszi világméretet.
- Tudatában legyenek a tanulók a bolygók és a csillagok közötti alapvető különbségekkel.
- Ismerjék az északi és a déli félgömb jellegzetes csillagképeit.
- Ismerjék az 1 fényév jelentését.
- *Környezetünk és a fizika*
 - A Föld alapvető fizikai tulajdonságainak ismerete (hőmérséklet, sűrűség, nyomás).
 - Légkör alkotórészeinek ismerete.
 - Időjárási jelenségek fizikai tartalmának ismerete.
 - Föld szerkezeti felépítése.
 - Energiahordozók ismerete (felsorolás szerűen).
 - Ismerjék a tanulók az energiatakarékosság fontosságát. Tudjanak ide vonatkozó gyakorlati példákat felsorolni.
 - Tudatában legyenek a tanulók „A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön” idézet tartalmával.

Informatika

- A tanuló az *informatikai eszközök használata témakör* végére
 - ismerje meg a különböző informatikai környezeteket;
 - tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
 - segítséggel legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.
- A tanuló az *alkalmazói ismeretek témakör* végére
 - tudjon dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;
 - tudjon szöveget, képet és táblázatot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;
 - tudjon egyszerű táblázatot létrehozni;
 - ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit;
 - tudjon bemutatót készíteni.
- A tanuló a *problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör* végére
 - lássa át a problémamegoldás folyamatát;
 - ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket;
 - ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait;
 - tudjon kódolni algoritmusokat;
 - tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben;
 - ismerjen és alkalmazzon tervezési eljárásokat;
 - legyen képes meghatározni az eredményt a bemenő adatok alapján;
 - legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.
- A tanuló az *infokommunikáció témakör* végére

- legyen képes megkeresni a kívánt információt
 - legyen képes az információ értékelésére
 - legyen képes előkészíteni az információt weben történő publikálásra
 - tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és védendő adatait
 - használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.
- A tanuló az *információs társadalom témakör* végére
- ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
 - ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket;
 - ismerjen megbízható információforrásokat;
 - legyen képes értékelni az információ hitelességét;
 - ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
 - ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;
 - ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;
 - ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;
 - legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.
- A tanuló a *könyvtári informatika témakör* végére
- a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;
 - a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;
 - képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás);
 - egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

Kémia

A tanuló

- tudja
 - a szervetlen és a szerves vegyületeket felismerni, megkülönböztetni,
 - kémiai szempontból jellemezni a háztartásban előforduló néhány fontos anyagot,
- ismerje
 - a nemesgázokat, a hidrogént,
 - halogénelemeket, a hidrogén-kloridot,
 - a VI. főcsoport jellemzőit,,
 - a víz, vizes oldatok kémhatását,,
 - a hidrogén-peroxidot,,
 - fontosabb kénvegyületeket,
 - az V. főcsoport jellemzőit,,
 - az ammónia, a salétromsav, a foszforsav, a műtrágyák jellemzőit,,
 - a IV. főcsoport jellemzőit,
 - fontosabb szénvegyületeket, a szilícium és vegyületeit,
 - a fémek általános jellemzését,,

- korróziót, korrózióvédelmet,
 - az alkálifémeket, az alkáliföldfémeket,,
 - a természetes vizek keménységét, vízlágyítás folyamatát,
 - az alumínium tulajdonságait és az alumíniumgyártás folyamatát,
 - a vas tulajdonságait és a vasgyártás folyamatát,
 - a rézcsoport jellemzőit.,
 - a cinkcsoport jellemzőit,
 - a zsírok és olajok jellemzőit,
 - a szénhidrátok jellemzőit,
 - a fehérjék jellemzőit,
 - az alkoholok és szerves savak tulajdonságait,
 - a fertőtlenítő- és fehérítőszereket, a mosószereket, szappanokat,
 - a csomagolóanyagok és hulladékok kezelését,
- értse
- a kémia alkalmazását a különböző iparágakban (vegyipar, élelmiszeripar).

Matematika

- Alkalmazza a halmazműveleteket.
- Tudjon dönteni egyszerű állítások igaz vagy hamis voltáról; tudjon állításokat tagadni.
- Törekedjen a matematikai szaknyelv pontos használatára.
- Tudja biztosan végrehajtani az alpműveleteket a racionális számkörben.
- Tudja alkalmazni a hatványozás nevezetes azonosságait.
- A különböző típusú szöveges feladatok (kor meghatározásos, helyiértékes, geometriai, fizikai, keveréses, együttes munkavégzéses) megoldása során alkalmazza a tanult módszereket (következtetés, visszafelé gondolkodás, egyenlet-egyenlőtlenség).
- Ismerje a négyzetgyök fogalmát és a négyzetgyökvonást.
- Ismerje és alkalmazza a Pitagorasz-tételt a geometriai számításokban.
- Tudja jellemezni és csoportosítani a tanult testeket; ismerje és alkalmazza a tanult összefüggéseket a felszín és térfogat számítás során.
- Ismerje és tudja végrehajtani az egybevágósági transzformációkat.
- Ismerje a középpontos hasonlósági transzformációt és tulajdonságait.
- Tudja a tanult függvényeket (lineáris, abszolútérték, másodfokú) ábrázolni, jellemezni.
- Ismerje az egyismeretlenes elsőfokú egyenletek grafikus megoldásának módszerét.
- Ismerje a kombinatorikai, statisztikai alapfogalmakat; tudjon táblázatokat, diagramokat, grafikonokat elemezni, értelmezni, készíteni.

Történelem

- Magyarország a második világháború után
 - a kommunista diktatúra kiépülése és működése
 - a kommunista rendszer felépülése
 - az 1956-os forradalom és hatása
 - a rendszerváltás
 - gazdasági és kulturális változások a háború után

- A kétpólusú világ
 - hidegháború
 - válságócok és fegyveres konfliktusok
 - az Európán kívüli világ
 - USA és Szovjetunió
 - kulturális változások a hidegháború idején
- Globalizáció
 - a Szovjetunió felbomlása
 - kulturális és gazdasági változások
 - az Európai Unió
- Társadalmi ismeretek
 - az alkotmány
 - a politikai rendszerek és államformák
 - az emberi jogok
 - a média
 - a pénz
- A történelem forrásai példákkal
- Az időszámítás alapelemei (korszak, évszázad, évezred)
- Topográfai ismeretek
- A tér- és időbeliség azonosítása témakörökhöz
- Ismeretek alapján kronológiai számítások
- Témakörökhöz köthető fogalmak
- Nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit
- Társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek, összefüggések
- Korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményei, évszámai, történelmi helyszínei
 - Összefüggések a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között
 - Demokrácia és a diktatúra- példa a feldolgozott történelmi korszakokból
 - Alapvető emberi, gyermek- és diákjogok
 - Kötelességek, társadalmi szolidaritás

Magyar nyelv

- A beszéd zenei eszközei: dallam, hangsúly, tempó, hangerő, szünet; beszédhelyzet; nem nyelvi kifejezőeszközök: arcjáték, gesztus, testtartás, távolság alkalmazása kommunikációs helyzetekben.

- Az érvelés alapjainak ismerete. Részvétel beszélgetésben, vitában, a saját álláspont előadása, megvédése.

- Az elektronikus, internetes információforrások kezelése a megbízhatóság, hitelesség szempontjából.

- Önálló jegyzet- és vázlatkészítés. A tanulást segítő papíralapú és számítógépes jegyzetelés optimális, egyéni formájának ismerete.

- Az írásjelek, a szöveg központosítás legfontosabb szabályainak ismerete.(a mondatfajták, a mondat szerkezeti típusainak írásjelhasználata; a szöveg központosításának, a párbeszéd és az idézetek leggyakoribb szabályainak ismerete)

- Az összetett szavak alapvető szabályainak ismerete.
- Egyszerű és összetett mondat; tagolt és tagolatlan mondat; minimális és bővített mondat; alárendelő és mellérendelő mondat ismerete.
- Az összetett mondat fajtáinak ismerete – alárendelő mondat és fajtái, mellérendelő mondat és fajtái.
- A magyar nyelv eredete (finnugor rokonság), helye a nyelvek között.

Irodalom

- A tanult epikai művekben a műfaji sajátosságok felismerése. (elbeszélés, novella, legenda, anekdota, regény, kisregény)
- Irodalmi élmény befogadása, megosztása.
- Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig
- A tanult művek szereplőinek jellemzése, tetteik minősítése; erkölcsi választások értelmezése és véleményezése.
- Az alapvető lírai műfajok sajátosságainak felismerése.
- Néhány vers ismerete a tanult költőktől (Ady Endre, Kosztolányi Dezső, Juhász Gyula, Babits Mihály, József Attila, Radnóti Miklós).
- A tanult epikai alkotások ismerete a tanult szerzőktől (Kosztolányi Dezső, Mikszáth Kálmán, Karinthy Frigyes, Tamási Áron, Szabó Magda).
- A drámai műnem legfontosabb jellemzőinek ismerete.

Ének-zene

- Magyar népzene az életkornak megfelelő csoportokból válogatva (pl. táncnóta, szerelmi dal, búcsúzó dal, keserves).
- Az énekes anyagból 7 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban
- Zongorakíséretes dalok, népdalok 20. századi vagy mai feldolgozásai.
- Példák a populáris zenéből.
- A zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó énekes anyag: dal- és témarészletek a barokk és a romantika korából.
- A zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó zenei tapasztalatok
- A népdalfeldolgozás módjai Bartók és Kodály művészetében.
- Műzene és népzene megkülönböztetése hangszerek megfigyelésével.
- Impresszionizmus a festészetben és a zenében.
- A populáris dalok zenei jellemzőinek megfigyelése a következő szempontok alapján: forma, szöveg, szövegábrázolás, dallami jellemzők, alaprítmus és más érdekes ritmikai elemek, hangszerelés, improvizáció, dallami díszítés, különleges előadói megoldások.
- A zeneirodalmi példák befogadását segítő kiegészítő ismeretek.
- Alapvető ismeretek, a mű keletkezésének körülményeiről, zeneművek történeti koráról, a zeneszerzők életéről, a művek műfajáról és formájáról.
- Az énekes anyaghoz kapcsolódó szemelvények meghallgatása, zeneirodalmi szemelvények a zeneirodalom széles spektrumából válogatva:
 - a középkor és a reneszánsz zenéje: gregorián és trubadúr ének, madrigál,
 - barokk zene: kantáta és oratórium szvit, concerto, concerto grosso részletek,
 - bécsi klasszicizmus: vonósnégyes, versenymű, szimfónia,

- a romantika zenéje: romantikus dal, operarészlet, zongoradarabok, programzene, szimfonikus költemény,
 - a 20. század zenéje: kórusművek, daljáték, opera, táncjáték, kamarazene, jazz és a rock születése,
 - kortárs zenei művek megismerése.
- Zenetörténeti korszakok, stílusjegyek, műfajok és formák rendszerezett ismerete.

Vizuális kultúra

– *Érzelmek, hangulatok kifejezése*: Művészeti élmények vizuálisan értelmezhető megjelenítése önkifejező asszociációs alkotások által síkban, térben. Installáció és fotómontázs technikájának ismerete. Parafrázis készítése.

– *A művészi közlés, mű és jelentése*: Személyes véleményt kifejező elemző jellegű vizuális megjelenítés adott témában a kortárs irányzatok példáinak felhasználásával. Képek, látványok, mediaszövegek, események önálló elemzése.

– *Magyarázó képek/rajzok*: Nem vizuális természetű információk érzékletes megjelenítése jelzések használatával (pl. grafikonon, diagramon).

– *Mozgóképi közlés*: A mozgóképi nyelv alapjainak, működésének értelmezése, majd kreatív alkalmazása: videoanyag készítése animáció, képkivágás, nézet (gépállás, gépmozgás), beállítás, jelenet, expozíció, lezárás, konfliktus, fordulat, elbeszélő-szerkezeti alapséma fogalmainak ismeretében.

– *Montázs*: A mozgóképi (tér-idő) szerkesztés jelentőségének, a montázs néhány alaptípusának felismerése, összehasonlítása konkrét rövidfilmek, illetve játékfilmrészletek összehasonlítása kapcsán, a leíró és szubjektív kép/nézőpont; lineáris-cselekményábrázoló és párhuzamos montázs fogalmainak tükrében.

– *Vizuális kommunikációs formák*: A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása, összehasonlítása: tömegkommunikáció, távközlés, televízió, internet, gesztusnyelv, közlekedési tábla, térkép, plakát, képes forgatókönyv, fotográfia, mozgóképfilm, (techno) médium.

– *Reprodukálás és ábrázolás – a mozgóképfilm kettős természete*: Mobiltelefonnal rögzített képek. A dokumentum és a fikció fogalma.

– *A kiemelés (hangsúlyozás) alapeszközei a mozgóképfilm ábrázolásban, az írott és az online sajtóban*: Mozgóképfilm megfigyelése és elemzése az ismétlés, közelkép, képkivágás, tempó, kameramozgás fogalmainak tükrében.

– *Tárgy- és környezetkultúra*: A környezettudatos élet lehetőségeinek összegyűjtése a közvetlen környezetben. Az építészet történetében megjelenő alapvető térszervezést és tömegalakítást (pl. alaprajztípusok, alátámasztó elemek, térlefedések) szolgáló építészeti megjelenések összegzése a fontosabb építészettörténeti példák alapján (osztatlan és osztott tér, fő-, oldal-, kereszthajó, apszis, dongaboltozat, keresztboltozat, oszloprend, masztaba, piramis, akropolisz, amfiteátrum, bazilika, organikus építészeti).

Etika/Hit-és erkölcsstan

- Helyem a világban
 - Tágabb otthonunk: Európa
 - Melyek az Európai Unió jelképei, és mit jelentenek ezek számomra?

- Európa mely térségeiben élnek olyan emberek, akiket közelebről vagy távolabbról ismernek? Mi kapcsol össze velük?
- Miben hasonlítanak egymásra Európa különböző országainak lakói, és mi mindenben különböznek egymástól?
- Színesedő társadalmak
 - Miért akarnak egyes emberek máshol tanulni vagy dolgozni, mint ahol megszülettek?
 - Milyen pozitív és negatív hatásai lehetnek e jelenségnek az egyének és a közösségek életére?
 - Mi az oka annak, hogy sokan elmenekülnek saját hazájukból, és más országban akarnak letelepedni?
 - Be kell-e engedni egy gazdagabb országnak a saját területére a világ szegényebb térségeiből menekülőket?
 - Milyen előnyei származhatnak a külföldiek befogadásából egy országnak, és milyen problémák forrása lehet ez?
 - Vajon ugyanolyan jogok illetik-e meg a külföldről érkezőket, mint a befogadó ország polgárait?
 - Melyek a más néphez vagy más kultúrához tartozó emberekkel szembeni sztereotípiák és előítéletek forrásai?
 - Miért fordulnak elő Magyarországon és Európa más részein is etnikai háttérű konfliktusok?
 - Mire van szükség ahhoz, hogy létrejöjjön a bizalom és az együttérzés a különböző kultúrákhoz tartozó emberek között?
- A társadalmi együttélés közös normái
 - Milyen jellegű szabályok vonatkoznak a társadalom minden tagjára?
 - Milyen esetekben fogadható el a kivételezés?
 - Hogyan alakulnak ki ezek a közös szabályok?
 - Miért baj, ha egyesek nem tartják be ezeket a szabályokat? Jogos-e, ha ezért megbüntetik őket? A büntetés milyen formái fogadhatók el?
 - Milyen módon lehet jóvátenni, ha valaki vétett a társadalom közös normái ellen?
 - Milyen formában próbálnak egyes emberek mások által nem elérhető előnyökhöz jutni?
 - Meg lehet-e szüntetni a vesztegetést és a korrupciót?
 - Lehet-e a hála jele a hálapénz? Hibázik-e az, aki adja vagy az, aki kapja?
 - Melyik hatékonyabb, a büntetés vagy a megelőzés?
 - Mit tehet az egyén és a közösség a társadalmi normák általános érvényre jutása érdekében?
 - Meg lehet-e tartani azt az elvet, hogy ne tegyünk senkivel olyat, amit nem szeretnénk, hogy velünk megtörténjen?
- Új technikák, új szabályok
 - Vajon az, ami fenn van a világhálón, a világ közös tulajdonának tekinthető?
 - Mi az, amit szabadon használhatunk fel az interneten elérhető tartalmak közül, és mi az, amit nem?

- Mi az, amit szabadon letölthetünk onnan, és mi az, amit nem?
- Honnan lehet tudni, hogy mit véd a szerzői jog és mit nem?
- Vannak-e a mobil telefon használatának közösségi szabályai?
- Mi dolgunk a világban?
 - Jóllet és jólét
 - Mivel lehet a legnagyobb örömet, illetve bánatot okozni nekem?
 - Mitől érzem jól magam a bőrömben, és mitől érzem rosszul?
 - Miről tudnék könnyen lemondani a jelenlegi életem javai és lehetőségei közül?
 - Mi az, amihez mindenképp ragaszkodnék?
 - Mit szeretnék elérni az életemben?
 - Mit lehet pénzért megkapni és mit nem?
 - Mit kell tennem azért, hogy egészséges maradjak?
 - Boldogulás, boldogság
 - Hogyan képezem el a jövőmet?
 - Mikor érezném sikeresnek, értelmesnek az életem alakulását?
 - Milyen szerepe lehet ebben a tanulásnak, a pénznek, a munkának, az alkotásnak és az emberi kapcsolatoknak?
 - Milyen foglalkozásokat tudok elképzelni magamnak?
 - Mit tartok még fontosnak a boldoguláshoz?
 - Mivel tudom enyhíteni a rosszkedvemet vagy a bennem lévő feszültséget, ha valami nem úgy sikerül, ahogy elképzeltem?
 - Mit gondolok ezzel kapcsolatban a drogról és az alkoholról?
 - Vajon mindent érdemes kipróbálni az életben, vagy van olyasmi, amit egyszer sem?
 - Amit sokan tesznek, azt helyes is tenni?
 - Mit tehetek és mit nem szabad tennem a boldogulásomért?
 - A média és a valóság
 - Mit tudhatunk meg a világról a tévéből, az újságokból és az internetről?
 - Honnan tudjuk, hogy a valóságot mutatja-e be az, amit az újságban olvasunk, a tévében látunk, az interneten találunk?
 - Mitől függ, hogy egy információt hitelesnek érzünk-e vagy sem?
 - Hogyan kell tájékozódni ahhoz, hogy valós információhoz jussunk?
 - Tudjuk-e mi magunk is alakítani a világot a médián keresztül?
- Hit, világkép, világnézet
 - Az ember mint értékelő és erkölcsi lény
 - Hogyan tudunk különbséget tenni a tények és a vélekedések között?
 - Miért fontos ezek megkülönböztetése?
 - Hogyan tudjuk eldönteni, hogy egy állítás igaz vagy nem? Miért fontos ezt tudni?
 - Hogyan alakulnak ki a tévhitek, a sztereotípiák és az előítéletek?
 - Mi járul hozzá ezek fenntartásához, és mi segíti elő a lebomlásukat?
 - Mi a különbség a meggyőződés, a hit, a világkép és a világnézet között?
 - A nagy világvallások világképe

- Milyenek mutatja be a világ kezdetét, működését és végét a judaizmus, a kereszténység, az iszlám, a hinduizmus és a buddhizmus?
 - Milyen egyéb világképek élnek más vallásokban?
 - Miben hasonlítanak ezek egymáshoz, és miben különböznek?
 - A nagy világvallások erkölcsi tanításai
 - Mit mond a kereszténység a jóról és a rosszról, a helyesről és a helytelenről?
- Mit mondanak ugyanerről a judaizmus, az iszlám, a hinduizmus és a buddhizmus tanításai?
- Melyek a világvallások közös értékei?
 - Párbeszéd és együttműködés
 - Miről érdemes együtt gondolkodniuk a mai világban a különböző keresztény felekezetek képviselőinek, a keresztény és zsidó vallású embereknek, a keresztényeknek és más vallások követőinek, a hívőknek és a nem hívőknek?
 - Milyen új vallási mozgalmak kialakulásának lehetünk tanúi napjainkban?
- Vajon miért nem a régi vallások közül választanak maguknak ezek követői?

Idegen nyelv

Angol nyelv – alap csoport

- a Present perfect használata,
- a Present perfect, Past simple igeidők megfelelő használata,
- korábban tanult összes igeidő pontos ismerete,
- Modal verbs (can/could/may/might/should/have to),
- Conditional sentences (Zero, 1st, 2nd, 3rd, mixed),
- Be able to,
- Question tags,
- Passive voice,
- So / either / neither / both / all,
- Full infinitive or –ing forms,
- There is someone/something+ ing
- phrasal verbs,
- Reported Speech,
- relative clauses
- Készség/képesség:
 - szótárhasználat,
 - fordítás angolról magyarra,
 - földrajzi ismeretek
 - kulturális ismeretek
- Szókincs, társalgás:
 - Health and illnesses → giving advice, treatment
 - Holidays, travels, means of transport,
 - Weather (pollution, environment, climate change).

Angol nyelv – emelt csoport

- korábban tanult összes igeidő pontos ismerete,
- a Present perfect használata,

- a Present perfect, Past simple igeidők megfelelő használata,
- Conditional sentences (Zero, 1st, 2nd, 3rd, mixed),
- Reflexive pronouns,
- Question forms,
- Gerund használata,
- Phrasal verbs (seperable, inseperable),
- Passive voice,
- Reported speech ismerete, használata
- Szóbeli elvárások:
 - sporttal kapcsolatos kifejezések
 - likes and dislikes
 - emberek jellemzése (megjelenés, karakter)
 - talking about a problem
 - parts of a towns
 - talking about arrangements
 - warnings and advice (veszélyre figyelmeztető táblák)
 - using the media
 - gazdasági ismeretek (money, buying a ticket)

Német nyelv

- Hallott szöveg értése
 - A tanuló a tanári utasításokat értse meg.
 - Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért.
 - Az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdéseket és kijelentéseket értse meg.
 - Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni.
 - Jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti, ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.
- Szóbeli interakció
 - Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol.
 - Egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz.
 - Képes egyszerű, tényszerű információk megszerzésére.
 - Képes részt venni ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.
- Összefüggő beszéd
 - Tudjon egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatfajtákat használni.
 - Tudja a mondatrészeket összekapcsolni egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve adjon magyarázatot, indoklást.
 - Tudjon elmondani egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveget ismertté-mákról, felkészülés után.
- Olvasott szöveg értése

- Az ismerős témákról szóló rövid szövegeket értse meg, találja meg az alapvető információkat az egyszerű, hétköznapi szövegekben.

- Értse meg az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegét, a szövegekből szűrje ki az alapvető információkat.

- Legyen képes az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzésére.

- Tudjon információt szerezni hagyományos és elektronikus forrásokból.

- Íráskészség

- Tudjon szavakat és rövid szövegeket lemásolni és diktálás után leírni.

- Írjon egyszerű szövegeket kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet)

- Tudjon gondolatokat összekapcsolni egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután)

- Tudjon összefüggő mondatokat írni a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról.

Testnevelés és sport

- Természetes és nem természetes mozgásformák

- Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.

- Egyszerű relaxációs technikákról tájékozottság.

- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.

- Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.

- Az összehangolt, feszes testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.

- A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

- Az eddig elsajátított relaxációs technikák, és a képtudati, szimbolizációs folyamatok összekapcsolása.

- Sportjátékok

- Gazdagabb sportjáték-technikai és taktikai készlet.

- Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.

- A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.

- A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.

- A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.

- Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kifejezése.

- Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

- Atlétika jellegű feladatok

- Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.

- Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.

- Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.

- Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendület-szerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.

- A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

- Torna jellegű feladatok

- A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.

- Talajon, gerendán, valamint gyűrűn növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.

- A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.

- Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivitelében és a zenével összhangban történő végrehajtása.

- Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

- Alternatív környezetben űzhető sportok

- Az évszakoknak megfelelő rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.

- Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.

- A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság.

- A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.

- A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.

- A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

- Önvédelmi és küzdőfeladatok

- A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.

- A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.

- Állasküzdelemben jártasság.

- A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.

- A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.

- A fájdalomtűrésben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.

Záradékok

A pedagógiai programot a nevelőtestület módosíthatja a jogszabályokban meghatározott és e szabályzatban jelzett közösségek egyetértésével.

Szeged, 2021. 08. 24.

.....
intézményvezető

A közalkalmazotti tanács képviseletében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

.....
a közalkalmazotti tanács elnöke

Az iskolaszék elnöke, iskolai szülők közössége, ill. az iskolai diákönkormányzat képviseletében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítjuk, hogy pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásakor véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

.....
az iskolaszék elnöke

.....
a szülők közösségének képviselője

.....
a diákönkormányzat vezetője

Szeged, 2021. 09. 03.